

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
stolp, peti vrsta
mal oglas po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke in
dneve po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopis se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravištva št. 2992

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6. Celovni račun: Ljubljana št. 10.850 in 10.349 za inozemstvo, Sarajevski št. 7593, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Korporacijski sistem

Rim, 29. aprila.

Šef italijanske vlade — kakor se oficijelno imenuje — g. Mussolini je te dni završil svoj socialnopolitični zamisel države z ustanovitvijo »Narodnega korporacijskega sveta«. To dejstvo se je od strani svetovnega tiska vsekakor premo dočrtalo. Naj bo stališče napram fašistovskemu korporacijskemu sistemu kakršnokoli, resni poizkus njegove realizacije je vsekakor neutajljive važnosti, ker bo brez dvoma imel prejšnji slej svoj odmev v praktičnem državem življenju ostalih držav. Ševeda se bo v nujni zvezi s tem tudi teoretično diskutiral in zato naj bo tudi nam dovoljeno, da par besed o njem izrečemo.

Narodni korporacijski svet pred tremi leti, ko je šef italijanske vlade zabeležil socialne smernice svojega režima v znani »carta del lavoro«, v tej obliki ni bil zamišljen. Takrat je g. Mussolini nameraval združiti delodajavske in delojemalske sindikate v sedem korporacij po sedmih skupinah, v katere je italijanska produkcija razdeljena. To bi predstavljalo nekak federativni sistem, v katerem bi bilo organizirano italijansko delavstvo in podjetništvo k skupnemu sodelovanju pri produkciji. Dejansko pa se ni ustanovila do danes niti ena sama korporacija, tako da je g. Mussolini sedaj svoj narodni korporacijski načrt uredničil sam, pa ne več v zmislu federacije, ampak strogo centralistično. Narodni korporacijski svet, kakor stoji danes pred nami, je enoten osrednji organ, ki spaja v sebi zastopnike vsega delavstva in delodajalstva Italije in je razdeljen po strokah v sedem popolnoma podrejenih sekcij.

Načelo, na katerem je ta korporacija zgrajena, je načelo solidarizma, kar vsekakor odgovarja načelom in duhu naše etike. »Duce« je seveda kot skupni interes obeh razredov označil narod, zaradi katerega morajo tako delavci kakor delodajalci podrediti svoje egoistične razredne koristi državi, ki po njegovem naziranju narod posebuje.

Člani nacionalnega korporativnega sveta se imenujejo od posameznih delavskih in delodajalskih strokovnih zvez. Ker pa se vodstvo teh zvez, kakor znano, ne voli, ampak od države imenuje, je seveda ta osrednji organ tudi le državni organ fašizma, ki je svojim smotom podrediti tudi vso socialnopolitično postavodajo in po njej ustvarjene socialne institucije. Tudi vse sklepe korporacijskega sveta mora »duce« potrditi, če naj imajo veljavo. In ker je od njega absolutno odvisen tudi politični fašistični »Veliki svet« in pa parlament, ki bosta sklepe korporativnega sveta potrjevala, se lahko reče, da se v Italiji brez g. Mussolinija ne bo mogla skleniti nobena delovna pogodba.

Vendar pa je treba ločiti to faktično odvisnost korporacijske zakonodaje in njenega vrhovnega instituta od vsegamočnega predsednika vlade, od ostalih principov, ki to zakonodajo prevečajo. Če se to loči, je ta sistem v mnogih pogledih vsekakor vpoštevanja vreden in ima svoje pozitivne strani, ki bi prišle do veljave, ako bi korporacijski svet slonel na svobodnih sindikalnih organizacijah in na svobodnih volitvah. Pod to predpostavko v tej instituciji niso same negativne strani, ampak tudi nekatere vrednote, ki imajo v sebi možnost bodočega razvoja. Kakor pa ta institucija izgleda v rokah »ducea« in konkretno, vede ravno tako lahko v privatno kapitalistično kakor v kolektivistično gospodarstvo. To je docela odvisno od volje g. Mussolinija. »Carta del lavoro« sicer naglašajo potrebo zasebne iniciative in prepoveduje ingerenco strokovnih organizacij v privatno podjetje, daje pa korporacijam, to je delodajalsko-delavskim združenjem pravico ne samo, da uravnavajo odnose med obema razredoma, ampak tudi, da izdajajo navodila glede organizacije ali koordinacije narodne produkcije. Da to ni mišljeno samo zgolj idealno ali teoretično, dokazuje 1. dejstvo, da je na podlagi tega principa koordinacije bilo v zadnjem času v Italiji sklenjenih nekaj jako važnih pogodb, 2. pa veliki pomisleki, ki jih imajo industriji proti tem pravicam narodnega korporacijskega sveta. Ako bi režim g. Mussolinija že v kali ne udeševal vsak odpor od katerekoli strani, bi industrijski krogi uresničenje tega načrta ne bili nikdar dopustili, pa še celo pod tem strogim regimentom so se industriji v javnem tisku rahlo oglašile, poudarjajoč nevarnost obveznega korporativnega sistema za produkcijo. Če bi se predpisovalo, kaj in koliko naj se producira in po katerih cenah naj se prodaja, bi bilo privatnega podjetništva konec, poudarja na pr. predsednik italijanske zveze industrijev g. Benni. Korporacijska nujna monopoli, privilegiji in državni ter sindikalni poseg v gospodarsko življenje in produkcijo, tako poudarjajo podjetniki, bi uničili gospodarsko delavnost, ki mora podjetnim in močnim zagotoviti svobodo gibanja napram slabšem, ki potrebujejo državnih bergelj. Mussolini sam se ni še jasno izjavil in se za sedaj najbrž tudi ne namerava, kako o tem misli, vendar se pa zdi, da je odločen pristaš principa državnega poseganja v gospodarsko življenje, čeprav seveda z dvoumnimi izjavami skuša pomirjevati

Novo tekmovanje v oboroževanju

Italijansko vojno brodovje bo znašalo v kratkem čez 400.000 ton — Ostri odmev v Franciji

Rim, 2. O sklepu ministrskega sveta glede brodovnega gradbenega programa smo izvedeli sledeče podrobnosti:

Ministrski svet je pod predsedstvom g. Mussolinija sklenil, da se bodo še v letu 1930 položili v ladjedelnicah gredlji

1. ene križarke, vsebujoče 10.000 ton, ki bo nosila ime »Pola«;
2. dveh poizvedovalk »Montecuccoli« in »Muzio Attendolo«, vsaka po 5100 ton;
3. štirih rušilcev po 1240 ton in
4. dvaindvajset podmornic, od katerih bodo štiri imele po 1390 ton, šest po 810 ton in dvanajst po 610 ton.

Moč italijanske mornarice, ki je koncem leta 1922 znašala 190.000 ton, je, odštevši ladje, ki so bile v zadnjih sedmih letih izbrisane pa prištevši 82.500 ton, ki so v teh sedmih letih bile spuščene v morju, plus 32.000 ton, katere so bile spuščene v morje letos, dosegla skupno vsoto 304.500 ton. Če prištevamo 57.500 ton, ki se nahaja v sedanjem momentu v gradbi po raznih ladjedelnicah in 43.900 ton, kojih gradbo je ministrski svet sedaj sklenil, bo italijansko vojno brodovje v kratkem času doseglo potenciala

liteto 405.400 ton.

Gradba nanovo sklenjeni 29 vojnih brodovnih enot bo zahtevala izdatek ene milijarde osem sto milijonov lir.

Sklenjene novogradnje imajo — tako poudarja oficijelne komunikacije — strogo obrambni značaj in se je nekoliko zvišal le odstotek podmornic, kojih skupno število bo znašalo po izvršitvi ukazanih novogradenj 54 s 45.000 tonami vse skupaj (kakor znano, imata Anglija, Amerika in Japonska po londonskem sporazumu vsaka pravico do 52.000 ton v tej kategoriji.)

V političnih krogih se govori, da bi sklep Italije, da svojo mornarico na tako izreden način pomnoži, mogel vesti do razgovorov med Italijo in Francijo, da se medsebojni odnosi uredijo. V tem oziru se smatra v Rimu kot značilna avdienca francoskega poslanika v Rimu pri ministru za zunanje zadeve g. Briand, ki je poslanika poklical v Pariz v svrhu informacije. Splošno se tu pričakuje, da se bodo obnovila politična pogajanja med Rimom in Parizom.

Pariz, 2. maja. AA. Francoski listi občujejo komentarje o pravkaršnjem sklepu

italijanskega ministrskega sveta glede novih pomorskih gradenj in ugotavljajo, da skuša Italija praktično doseči enakost s Francijo po Mussolinijevem načelu, ki je izjavil, da se go: spodstvo velikih sil naslanja na njihove mornarice. Listi pa priznavajo Italiji pravico, da izvede program, ki si ga je stavila pred konferenco v Londonu.

Pariz, 2. maja n. Demonstrativni način Italije, vpostavitvi dejansko enakost s Francijo, je v Franciji razburil javnost kljub temu, da je Quai d'Orsay izdal pomirjevalne izjave. »Temps« izjavlja, da mora tako postopanje Italije dovesti do novega tekmovanja Evrope v oboroževanju. Italija je svoje izdatke za mornarico v l. 1922-1930 od letnih 614 milj. zvišala na 1475 milj. in hoče sedaj svoj mornariški program podvojiti. V Parizu na tak poskus prekmnitve ravnotežja ne bodo ostali dolžni odgovora. Obnovev mednarodnega tekmovanja v oboroževanju tudi Anglije ne more pustiti mirne. Bodoča pogajanja med Rimom in Parizom za odpravo francosko-italijanskih diferenc se torej nikakor niso pripravila tako, da bi mogla mnogo obetati.

Francija zadovoljna - Velenemci nezadovoljni s Schobrom

Anschluss za dolgo odložen? — Schober je povedal Francozom, kar so radi slišali

London, 2. maja. n. Avstrijski zvezni kancelar dr. Schober je včeraj dospel iz Pariza v London. V poslanski zbornici je prisostvoval Snowdenovemu govoru, ki je utemeljeval svoje predloge glede dohodninskega davka. Zvečer so v Foreign Officeu priredili diner.

London, 2. maja. AA. Avstrijski kancelar dr. Schober je kosil danes pri ministrskem predsedniku Macdonaldu in bo sprejet jutri v gradu Windsor v avdienci pri angleškem kralju.

Pariz, 2. maja. n. Da je Francija s tem, da je povabila avstrijskega zveznega kancelarja dr. Schobra, zasledovala samo namen, preprečiti priključitev k Nemčiji, so pariški listi gladko priznali. V »Matinuc« izjavlja danes Sauerwein, da ima v Parizu vsakdo vtis, da Avstrija nikakor ne bo postala provinca Nemčije. Če v Evropi ne bodo nastali kaki nepričakovani pretreslaji, je vprašanje priključitve rešeno za dolgo časa. Avstrija se je odrekla temu, da bi se ponižala do ranga Bavarke, ker je njena sedanost danes znosna in ker prihodnost ni več tako črna. Še preden je dr. Schober odpoval iz Pariza, je imel s Sauerweinom dolg razgovor o formuli: »Ena rasa — en narod, dve naciji — dve državi.« Schober je izjavil, da ta formula vpošteva globoko sorodstvo med vsemi deli nemške rase. Obenem pa je naglašal: »Mi Avstrijci hočemo juridično in politično ostati samostojni!« Dr. Schober je hotel pokazati, da hoče Avstrija nadaljevati svojo pot neodvisnosti, ne da bi se dala porabljati za kako pogodbo ali da bi hotela vstopiti v kako koalicio. Avstrija ni

pozabila Briandove besede, da pri ustvaritvi Panevrope lahko igra veliko vlogo. Dr. Schober upa, da bo mogel pri trgovinskih pogajanjih s sosedami skleniti carinsko skupnost, v kateri bo mesta za vse države srednje Evrope in ki bo v svoji regionalni organizaciji lahko tvorila predstopnjo za Briandov projekt Panevrope.

Dunaj, 2. maja. v. Pariškim izjavam dr. Schobra o nepriključitvi se deloma v Avstriji ne veruje, deloma pa so ozlovoljile Velenemce in Landbund, ki so največja opora dr. Schobra. Dr. Schober je sedaj, takoj, ko je dospel v London, naročil londonskemu zastopniku avstrijske uradne poročevalske službe, da brzojavi na Dunaj nastopno ugotovitev: Na vprašanja, ki so mu bila stavljen v Parizu o vprašanju priključitve, je dr. Schober izjavil samo to, kar je izjavil že v Berlinu: Mi smo en narod z dvema državama. Izjav, ki bi presegale to misel, avstrijski zvezni kancler ni podal. — S tem demantira dr. Schober mnogo dalekosežnejše izjave v »Matinuc«. »Wiener Neueste Nachrichten« izjavljajo, da tudi formula: »En narod — dve državi« odgovarja samo sedanjim razmeram in da je tudi dr. Schober sam niti ni mogel niti hotel podati tako, kakor da bi veljala za vso bodočnost. Z ozirom na to opozorilo velenemškega lista bi bilo še pomniti, da dr. Schober, če je Sauerweinu res rekel, da hočejo Avstrijci ostati juridično in politično samostojni, ob svojem povratku na Dunaj ne bo našel v narodnem svetu nobene večine več.

Praga, 2. maja. n. V potovanju dr. Schobra v Pariz vidi »Narodni Politika« intrigo nemške politike. Že vrstni red njegovih inozemskih obiskov kaže smer in orientacijo Avstrije.

bojzen kapitalističnega sveta, ki ga tako nujno potrebuje. Kakšen kurz bo g. Mussolini glede korporacijskega sistema ubral v bodočnosti, to je vse odvisno od političnih interesov fašistične države.

Zato korporacijski svet tudi ni samostojna institucija z značajem juridične osebnosti, ampak gol organ državne uprave. Nobenemu činitelju produkcije, ne kapitalu ne delavcu, se ne priznava samouprava, ampak sta le orodje vsemočne fašistovske države. Sodelovanje obeh stanov v višjem interesu naroda ni svobodno, kakor zahteva to krščanska demokracija, ampak je popolna podreditev pod absolutno državno eksekutivo. Delodajalci so pred samovoljnim poseganjem delavcev v obratovodstvo zagurani po absolutni prepovedi štrajka, kolektivnih delovnih pogodbah in obveznem poravnalnem postopku. Na drugi strani pa nimajo več pred seboj posameznih delavskih strokovnih organizacij, ki jih je bilo lahko premagati, ampak sklenjeno fronto državnih priznanih, oziroma naravnost podzavljanih sindikatov, ki delodajalce strogo kontrolirajo in njihovo svobodo zelo omejujejo ter s socialnimi dajatvami močno obremenjujejo. Vendar pa je delavstvo ta patriarhalni sistem, ki mu daje vsekakor močno varstvo, moralo plačati s svojo svobodo, ker se je moralo odreči štrajku, razredni borbi

in neodvisnosti združevanja. Je tudi na slabšem zato, ker je pač kapitalizem slejkoprej neprimerno močnejši od delavstva in ker ima oporo v mednarodnem kapitalizmu, kojega mentalitete in železne organiziranosti italijanski fašizem pač ne more izpremeniti ali nanjo vplivati.

Negativna stran fašistovskega korporacijskega sistema je tudi ta, da zelo veliko stane. V tem je kakor tudi v mnogih drugih ozirih zelo podoben sovjetskemu sistemu, ki za birokratični aparat troši veliko večino vseh državnih dohodkov. Vsi sindikalni organi v Italiji so danes državni uslužbeni in proračun korporacij znaša gotovo kake pol milijarde lir na leto. To je vsekakor drago.

Da se po tem korporacijskem sistemu čuči najbolj prizadete marksizem, je razumljivo, ker ima le-ta svoj izključni raison d'être v dogmi razrednega boja in razredne diktature. Če bi se vse evropske države priznale k načelu etične in socialne solidarnosti vseh stanov in ga začele po velikopoteznem mednarodnem konceptu tudi praktično uresničevati, bi se ta dogma kajpada kmalu podrla. Za to pa je treba globoke krščanske regeneracije Evrope, odvrnitve od kapitalističnega duha in gospodarstva ter resnične vzajemnosti ne samo stanov, ampak tudi celih narodov in držav. -o-

Program evharističnega kongresa

Zagreb, 2. maja. z. Osrenji evharistični odbor je danes objavil načrt programa evharističnega kongresa. Končno veljavni program se bo objavil kasneje.

V četrtek 14. avgusta bo ob 5 zvečer zvočenje v zagrebških cerkvah. Ob 6 bo otvoritev kongresa v katedrali z »Veni sancte«.

V petek 15. avgusta bo ob pol osmih ohajilo mladine. Ob 8 bo pontifikalna sv. maša, ob 10 javno zborovanje, ob 15 pa zborovanje sekcij. Ob 6 bo pridiga, večernice in blagoslov.

16. avgusta ob 8 zjutraj stanovska pridiga, ob 10 javno zborovanje s tremi temami. Zborovanje bo v prostorih zagrebškega sejma. Popoldne bo istotam zborovanje z dvema tema. Ob 7 zvečer bo pridiga, večernice in blagoslov. Sveto Rešnje Telo bo izpostavljeno do polnoči. Ob pol dvanajstih ponoči bo sv. maša.

17. avgusta bo ob 10 pontifikalna sv. maša pred katedralo. Nato zborovanje z eno temo. Ob 3 se bo pričela procesija, ki se bo končala na Jelačićevem trgu.

Kraljica v Splitu

Split, 2. maja. z. V sredo je sem prispela Njeg. Vel. kraljica Marija s prestolonaslednikom Petrom in princema Tomislavom in Andrejem. Ob prihodu je bila veličastvo sprejeta. Na stanila se je v penziju Silar. V Splitu ostane mesec dni. Kraljica je vzhiena nad lepoto dvorca za letovanje. Njeg. Vel. kraljica obiskuje s prestolonaslednikom in princema romantično okolico.

Športniki pri kralju

Belgrad, 2. maja. AA. Zastopniki »Saveza sportnih društev kraljevine Jugoslavije«, 58 po številu, so bili danes ob 11 dopoldne sprejeti v avdienci od Nj. Vel. kralja v starem dvoru. Nj. Vel. kralj je bil pri vstopu v dvorano burno pozdravljen z navdušenimi klici. Predsednik zvezdr. dr. Hadži je nato pozdravil kralja s temi besedami:

Vaše Veličanstvo! Vsi sportni savezi kraljevine Jugoslavije vam pošiljajo, Veličanstvo, svoje zastopnike in prvake, da se poklonijo Vašemu Veličanstvu in izrazijo svojo neomajno zvestobo in hkrati svojo zahvalo za vse, kar ste, Veličanstvo, dozdaj izvolili storiti za nas. Pri tej priliki hočejo sportniki kraljevine Jugoslavije izraziti svojem najvišjemu zaščitniku Vašemu Veličanstvu svoje želje in načrte v posebni spomenici. —

Nj. Vel. kralj se je zahvalil predsedniku in članom za izjavo zvestobe in udanosti. Izrazil je obenem svoje priznanje vsem savezom in njihovim zastopnikom za velike trude in skupne napore za bratsko slovo vseh naših sportnikov v razvoju sporta in viteškega duha, ki ga širijo v Jugoslaviji. Želel jim je, da nadaljujejo delo z istim poletom. Nj. Vel. kralj je objubil da bo pri tem delu sportnikom in njihovim savezom pomagal.

Nato je dr. Hadži predstavil Nj. Vel. kralju vse zastopnike in prisotne prvake sportnih savezov. Kralj se je živo zanimal za stanje in razvoj posameznih sportnih organizacij, za njihovo uspehe in razmere. —

Kakšne bodo strokovne šole

Belgrad, 2. maja. u. V trgovinskem ministruvstvu ima sejo komisija strokovnjakov, ki izdelujejo končnoveljavno načrt zakona o strokovnih šolah. Podlaga razpravi je zakonski načrt, ki ga je izdelalo ministruvstvo. O tem načrtu smo že poročali, da določa te šole strokovne šole:

Sirokovna obrtna šola, industrijska tehnična šola, srednja tehnična šola, ki bo imela nastopne oddelke: gradbeni, arhitektsko gradbeni, strojni, ladjedelski in strojni, električno tehnični, zemljemersko industrijski in lesni, industrijsko kemični.

Strokovnjaki so v glavnem sprejeli to razdelitev, vendar je razprava zelo živahna o učnem načrtu in o posameznih predmetih, ki naj bi se na teh šolah poučevali. Ko bo komisija končala svoje delo, bo trgovinski ministruvstvo izročil vrhovnemu zakonodajnemu svetu.

Ureditev avtobusnega prometa

Belgrad, 2. maja. AA. Včeraj je bilo zaključeno delo interministerijske konference zastopnikov skoro vseh ministruvstev. Na konferenci so razpravljali o ureditvi avtobusnega prometa v Jugoslaviji. Na podlagi poročil posameznih ministruvstev je bilo sklenjeno, da je treba sestaviti pravilnik na podlagi veljavnega obrtnega zakona in zakona o obratih, ki naj uredi celokupni avtobusni promet z osebam in tovorom. Tekom razprave je bila ugotovljena potreba, da se zgrade nove in rekonstruirajo stare ceste v zmislu modernega prometa. Glede obstoječih avtobusnih zvez je bilo rečeno, da je treba sedanje zveze spraviti v sklad s potrebami turizma.

Češkoslovaški strojevodje v Jugoslaviji

Belgrad, 2. maja. AA. 236 češkoslovaških strojevodij z inženjerji in z zastopnikom ministruvstva prometa so davi prispeli v našo državo. V Špilju so jih pozdravili zastopniki jugoslovaških strojevodij. Češkoslovaški gostje prispejo v Maribor ob 16.30, kjer bodo pozdravljeni na postaji. Odtod se napotijo v prostore hotela »Orel«. V Zagreb prispejo ob 21.10. Tudi tu bodo sprejeti na postaji. V Belgradu odpuštujejo s posebnim vlakom. V prestolnici bodo jutri ob 7.56. Tu bodo češkoslovaški gostje svečano sprejeti in nato odvedeni v mesto.

Zakon o prevozu monopolnih predmetov

Belgrad, 2. maja. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog zastopnika ministra financ, ministra brez listine in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o prevozu monopolnih predmetov po Jugoslaviji.

§ 1. Čl. 102 zakona o tobačnem monopolu z dne 14. marca 1890 se ukinja. Takisto se ukinja določba iz odstavka 17 zakona o ustanavljanju novih državnih monopolov, ki se nanaša na prevoz monopolnih predmetov. — § 2. Prevoz monopolnih predmetov po Jugoslaviji je prost. Nadzorstvo nad tem prevozom bodo izvrševala carinska oblastva. — § 3. Ta zakon dobi obvezno moč z dnem razglasitve v »Službenih novinah«.

Francoska proslava v Zagrebu

Zagreb, 2. maja. z. Z današnjim belgradskim popoldanskim vlakom je prišel v Zagreb opolnomočeni minister francoske republike na našem dvoru Emil Dard. On prihaja službeno, da otvori nove prostore francoskega kluba v novi zgradbi novinarskega doma in da prisostvuje otvoritvi velike razstave sodobnega francoskega slikarstva.

Nov rudarski zakon

Belgrad, 25. maja. m. V ministruvstvu za šume in rude izdeluje posebna komisija nov rudarski zakon, ki bo, kakor se zatrjuje, eden izmed najmodernejših zakonov na polju socialne zakonodaje, posebno kar se tiče razmerja rudarjev in njihovega položaja.

Zveza vinogradnikov in sadjarjev

Belgrad, 2. maja. u. Tu se je ustanovila Glavna zveza vinogradnikov in sadjarjev za Jugoslavijo. Sedež in tajništvo sta v Belgradu. Člani te zveze so lahko vinogradniške in sadjarske organizacije. Članarina znaša Din 2 za katastrsko jutro. Zveza bo takoj pričela poslovati, skrbela bo zato, da se zboljša eksport vina, sadja in sadnih pridelkov in da se zniža trošarina. Kmetijski minister dr. Franjež je danes sprejel izvršilni odbor in mu obljubil svojo podporo.

Pošne spremembe

Belgrad, 2. maja. xx. Premešeni so: na pošto Ljubljana II. Ljubica Fajdiga, poštna pripravnica Ljubljana I. Na pošto Ljutomer Angela Schaubach, pt. manipulantinja na pošti Maribor I. V Mariboru Pavla Korinčič iz Ljutomer. V Celju Josičina Rogelj iz Maribora.

Belgrajske vesti

Belgrad, 2. maja. z. Ob 10 dopoldne se je vršila v prostorih Glavne zadrudne zveze konferenca delegatov vseh zadrudnih zvez glede udeležbe pri ustanovitvi privilegirane izvozne delniške družbe.

Belgrad, 2. maja. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra financ in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o oprostitvi francoske gradbene družbe »Bagnollon« in nemške družbe »Gute Hoffnung Hütte« od plačevanja davkov, tako in carin in o odobritvi pogodbe o posojilu pri državni hipotekarni banki za zgradbo visečega mostu »Kralja Aleksandra I.« na Savi in poti Belgrad-Zemun.

Belgrad, 2. maja. x. »Vojni list« prinaša zelo obširen ukaz o imenovanju načelnikov štabov posameznih armad, polkovnih poveljnikov, pomočnikov in poveljnikov vojnih okrajev in o drugih službenih spremembah v armadi.

Pred odločilnimi trenutki v Indiji

Gandi bo zdaj aretiran — Varnostne odredbe za Evropejce — Prelazi čez Himalaje zaprti — Gandi poziva mohamedance

London, 2. maja. Prvega tega meseca se je zbral ministruvski svet na sejo, na kateri se je razpravljalo o položaju v Indiji, ki je zaradi naraščanja revolucionarne agitacije postal resen. Podkralj lord Irwin, ki je dozdaj stal na stališču, da naj se Gandi ne aretira, je spričo sedanjega položaja vprašal londonski kabinet za mnenje v tem vprašanju. Ministruvski svet je podkralju odgovoril, da mu pušča popolno svobodo delovanja, da torej aretacija Gandija, ako to podkralj smatra za potrebno, ne bo ugovarjal.

Podkralj je odredil, da imajo vse evropske ženske in otroci v severovzhodnih provincah, v Zedinjenih provincah in v provinci Pandžab biti pripravljani, da na prvo povelje oblasti odpotujejo v pristanišča.

V pristaniščih so pripravljene vse potrebne sile za energično udušitev revolucionarnega gibanja. Smatra se, da bo aretacija Gandija sledila že v dveh, kvečjemu treh dneh. Prepeljati ga mislijo v neko trdnjavo v Birmi. Gandi je popolnoma izgubil oblast nad gibanjem, dasi je delegaciji vseindijskega kongresa iz Bombaja vnovič zabičal princip neviolence. Gibanje vodi tajna revolucionarna zveza in Zveza mladine s pomočjo komunistov.

Resnost položaja v severnih provincah kakor tudi pripravljenost Anglije vstaško gibanje nacionalistov za vsako ceno zadušiti,

izpričuje dejstvo, da je vojaštvo zaprlo vse prelaze čez himalajsko gorovje, oziroma Pamir.

Apel muslimanov na vlado

Voditelj muslimanskih nacionalistov Mohamed Ali je poslal podkralju telegram, v katerem apelira nanj, da naj položaja ne poslabša z arestom Gandija. Roti podkralja, naj s preostriimi odredbami ne onemogoči pomirjenja dežele. Muslimani bodo storili vse, da se sklepe časten mir za obe stranki.

Enak apel je Mohamed Ali naslovil na Gandija.

Podkralj je na ta telegram odgovoril, da se odkritosrčno zahvaljuje za ponudbo posredovanja, toda v očigled očitnim kršitvam zakonov in reda od strani indijskih nacionalistov vlada ne bo odnehala in bo izpolnila svojo dolžnost. »Politika podkralja in vlade — tako se konča brzojavka — ostane neizpremenjena. Dokler ne bodo nehali nacionalisti kršiti postav, bo vlada primorana vsak tak poizkus s primernimi sredstvi zavrniti.«

London, 2. maja. n. Gandi je danes na zborovanju v Randerju naslovil na mohamedance apel, naj se pridružijo njegovi kampanji proti solnemu davku, pijančevanju in za podporo indijskega tkalstva. Gandi je izjavil, da bo srce mohamedancev potem očiščeno in da ne bo potem nobenega povoda za boje.

Železnica preko Sahare

Del velikega načrta: London-južna Afrika

Paris, 1. maja. Že l. 1928. je bil sestavljen odbor, ki naj prouči možnosti izvedbe zamisli. Ta odbor je nedavno končal delo in se soglasno izrekel za izvedbo načrta. G. de Warren, poslanec republikanske demokratske unije, je zbral za svoj zakonski predlog v parlamentu 241 podpisov poslancev vseh grup, od socialistov do desničarjev. Obenem ta zakonski predlog sovpada s programom, ki si ga je zastavil g. Tardieu z izvršitvijo nacionalne obnove Francije.

Saharski načrt je izvedljiv i tehnično i ekonomsko. Vse trgovske zbornice po Franciji so se izrekle za takojšnjo izvedbo — na shodih se sprejemajo resolucije načrtu v prid — vrhovni svet narodne obrambe se je pod predsedstvom vojnega

ministra g. Maginota izrekel za izvedbo. Govori se, da je Banque de France prenasršena, a podjetje sigurno svoje produktivnosti. Železnica bi bila samo del velikega načrta: London naj se pod Kanalom zveže s Francijo, Gibraltar pod morjem s Tangerjem in železnici je pot odprta do Captowna v Južni Afriki. Tako bi bila ustvarjena najhitrejša zveza London-Pariz-Toulouse-Madrid-Tanger-Captown. Tako bi zopet finančniki rešili enega velikih političnih problemov sodobnosti, ki jih pomorska konferenca v Londonu ni hotela rešiti — enotnost interesov francoskega in angleškega kolonialnega imperija, ki naj reši Evropo pred ameriško invazijo.

Izpopolnitev organizacije Društva narodov

DN naj dobi zadostna sredstva za primerno kontrolo nad državami

Zeneva, 2. maja. g. Varnostni odbor Društva narodov je pod predsedstvom dr. Beneša po specialni razpravi načrta konvencije o pojačanju sredstev Sveta Društva narodov za preprečitev vojne sprejel prvih pet členov in jih predokazal posebnemu redakcijskemu odboru. Poljski delegat Sokal je zahteval, da naj ima Svet Društva narodov na razpolago tudi zadostna sredstva za primerno kontrolo o tem, da se njegova priporočila izvajajo in da se eventualno kaznuje neizvajanje teh določb, pri čemer ga je podpiral francoski delegat Massigli, dočim sta se italijanski in japonski delegat izjavila proti kontroli in sankcijam. Tudi angleški delegat, lord Robert Cecil je smatral za boljše, da se zgradijo konvencije bolj na dobri volji sklepajočih držav, kakor pa na novih kazenskih določbah.

Vršila se je debata o odredbah, ki naj jih ukrene Svet Društva narodov, če bi se katera država obrnila na Društvo narodov na podlagi čl. 11, to je, če bi nastal konflikt, ki bi lahko

ogrožal mir. Ko se je pri čl. 3 priznala možnost, da se je konflikt že razvil do sovražnosti, je poljski delegat Sokal nastopil proti temu, da bi se ustvaril nov pojem med mirom in vojno.

Lord Robert Cecil je odgovoril, da se je v zadnjih letih že večkrat, posebno ob priliki obmejnih sporov med Albanijo in Jugoslavijo, med Grčijo in Bolgarijo ter med Grčijo in Italijo dogodilo, da je prišlo do vojaških odredb in celo do zasedbe tujege ozemlja, ne da bi obenem že obstajalo dejstvo vojne. Nadaljnja sporna točka je bilo vprašanje glasovalne pravice dotičnih strank pri glasovanju v Svetu Društva narodov o korakih, ki jih je treba storiti, da se odpravi konflikt. Načrt konvencije, ki se ima sestaviti na podlagi sklepa zadnjega plenarnega zasedanja Društva narodov, bo gotov najbrže že začetkom prihodnjega tedna, vendar je sedaj dvomljivo, ali ga bo sprejelo večje število posameznih držav, tako da mu bo šele prihodnje zasedanje Društva narodov moralo pripomoči do veljave z gotovim pritiskom.

Belgrajski proces

Obtoženci taje vsako krivdo

Belgrad, 2. maja. k. Razprava proti zagrebškimi omladincom se nadaljuje z nekoliko hitrejšim tempom kakor doslej. Danes se je nadaljevalo zasliševanje obtožencev. Obtoženci vse svoje izjave tako tiste, ki so jih dali pred zagrebško policijo, pred zagrebškim preiskovalnim sodnikom in pred belgrajskim preiskovalnim sodnikom, zanikavajo in pravijo, da so jih dali iz strahu.

V teklu včerajšnjega dneva je bil zaslišan Ljubomir Kremzir, trgovski pomočnik, ki taji vse. Ne priznava niti najmanjše soudeležbe, pri kateremkoli dejanju. Njegov zagovornik je predlagal, da se zasliši dr. Bedeković in da njegovega klijenta preišče zdravnik.

Danes je bil 8 dan razprave. Kot prvi je bil zaslišan Stepan Mateković, trgovski pomočnik. Obtožen je, da je pripadal tajni revolucionarni organizaciji, ki je imela namen spremeniti sedanje stanje v državi in motiti red in mir. Obtoženec odločno vse zanika in pravi, da o taki organizaciji ni imel pojma.

Nadalje je obtožen, da je sodeloval pri atentatu na kapetana Kalino. Obtoženec nobenega dejanja ne priznava. Obtožnica ga označuje kot tištega, ki je streljal na Kalino in ga ranil. Obtoženec to odločno zanika. Prav tako tudi zanika udeležbo pri ostalih dejanjih, ki jih obtožnica našteva.

Šesti obtoženec Filip Paver, mizarški pomočnik, je kakor ostali, obtožen, da je bil član tajne revolucionarne organizacije, kar zanika. Obtožen je, da je sodeloval pri atentatu na Kalino. Priznava, da je bil omenjenega večera v družbi z Matekovičem ter da sta šla za nekim častnikom

On da je ostal na straži na oglu Hercegovske ceste. Stjepan Mateković pa je šel za kapetanom. Ko je stal na straži je slišal dva strela. Nato je pritekla Mateković in mu izročil revolver.

Obtoženi Mateković je ena izmed najbolj obremenjujočih prič ostalih obtožencev. Zato predsednik čita njegove izjave pred zagrebško policijo ter pred zagrebškim in belgrajskim preiskovalnim sodnikom. Obtoženec v teh izjavah obširno govori o organizaciji in o dejanjih, ki jih obtožnica navaja.

Pri današnjem zaslišanju je obtoženec zanikal vse, razen omenjenega dejanja. Pravi, da je pri teh zaslišanjih lagal in obremenjeval svoje tovariše zato, da bi samega sebe rešil.

Sedmi obtoženec Ivan Ban, trgovski pomočnik in pozneje knjižničar v Seljačkem domu, je bil obtožen, da je bil član tajne revolucionarne organizacije, in je bil v družbi tistih, ki so iskali generale, da bi jih ustrelili. Ban odločno zanika vsako sodelovanje.

Predsednik dr. Subotič je zasliševanje Bana prekinil in se bo nadaljevalo jutri.

Prvi jugoslovanski film

Belgrad, 2. maja. n. Včeraj je bila v Belgradu premijera prvega jugoslovanskega filma na čast domovine, ki ga je režiral znani časnikar in publicist Krakov. V filmu so opisane borbe od 1914—1918, to je borbe za osvoboditve in zedinjenje. Premijeri so prisostvovali ministri, diplomatski zbor in naša generaliteta. Kritika se o tem filmu izražala zelo laskavo.

Proslava sv. Avguština v Vatikanu

Rim, 1. maja. d. Rimska akademija sv. Tomaža Akvineca je priredila študijski teden, ki je bil posvečen proučevanju sv. Avguština in njegovega nauka. Včeraj je bilo slavnostno zaključeno predavanje kardinala Laurentija, ki se ga je udeležil tudi sv. oče. Kardinal Laurenti je govoril o sv. Avguštinu in sv. Tomažu, o njuni filozofiji in teologiji, pri čemer je siljajno razvil zgodovino krščanske miselnosti v onih dobah. Na koncu je imel kardinal navdušen nagovor na pričujoče odlično poslušalstvo, obstoječe iz številnih kardinalov, diplomatskih zastopnikov, prelato, učenjakov in bogoslovcev.

Miren 1. maj po vsej Evropi

Solija, 2. maja. n. Proslava 1. maja se je povsod vršila mirno in je prišlo samo do malenkostnih nemirov. Komunistična zborovanja so bila prepovedana. Socialni demokrati pa so imeli zborovanje. Policija in vojaštvo je bilo pripravljeno, vendar pa ni bilo povoda za nastop. Aretiranih je bilo ta dan 500 oseb, večinoma komunistov.

Praga, 2. maja. n. Proslava 1. maja je potekla mirno. Proslave so se socialni demokrati udeležili v manjšem številu kakor lansko leto, komunisti pa v večjem številu. Orožništvo je zavarovalo najvažnejša javna poslopja, dočim je policija z močnimi kordoni spremljala sprevede komunistov. Po deželi je prišlo do majhnih spopadov med komunisti in policijo, ki pa niso razburili nikogar.

Berlin, 2. maja. n. 1. maj je potekel v vsej državi mirno. V Berlinu, kjer so imeli veliko zborovanje najprej komunisti, potem pa socialni demokrati v Lustgartnu, kjer se je zbralo okoli 120 tisoč ljudi, je prišlo samo pozno zvečer do majhnih spopadov med komunisti in narodnimi socialisti ter je bilo nekoliko oseb ranjenih. V zapadnih nemških velikih mestih so bile politične demonstracije prepovedane. V Leipzigu je policija brez posebnih dogodkov razpršila majhna komunistična zborovanja. Sicer pa mir ni bil moten nikjer, niti v Hamburgu, kjer so bile velike ulične manifestacije, niti v Münchnu, kjer so 1. maj proslavljali tako socialni demokrati kakor tudi komunisti. Zelo malo je bilo videti na ulici rudarjev v Porurju, kjer je izostalo od dela samo 15,5% delavstva.

Paris, 2. maja. n. Na dan 1. maja so bile v Parizu in provinci pripravljene močne policijske sile. Ponoči je prišlo do pretepopv v nekaterih predkrajih med komunisti in socialnimi demokrati. — Aretiran je bil komunistični poslanec Doriot, ki pa je bil zvečer že izpuščen. Tudi v provinci je potekel dan mirno. Na nekaterih krajih je prišlo do majhnih spopadov. Aretiranih je bilo skupno 884 oseb; samo 31 od njih pa je bilo pridržanih v zaporu.

London, 2. maja. n. V Londonu je 1. maj potekel mirno brez večjih zborovanj. V Hydeparku so bili običajni govori. Od Temze do Hydeparka je priredilo 1000 delavskih žen glavodno demonstracijo; kateri so se pozneje pridružili brezposelni. V Durbanu v Avstraliji so bili nemiri brezposelnih, ki so demonstrirali in razvili rečo zastavo ter napadli poslopje vladnega administratorja. Aretiranih je bilo 17 oseb.

Dunaj, 2. maja. n. 1. maj je potekel mirno. Po sprevedu komunistov, katerega pa se je udeležilo komaj 1500 oseb, je prišlo do spopadov z narodnimi socialisti in socialnimi demokrati, katere pa je policija hitro zatrla. Aretiranih je bilo 20 oseb.

Otvoritev turkestansko-sibirske železnice

Moskva, 2. maja. n. Včeraj se je kot proslava 1. maja na posebno slovesen način otvorila železniška postaja v Ainabulaku, ki je središče nove turkestansko-sibirske železnice v dolgotni 1400 km in ki tvori zvezo med centralno sovjetsko republiko, Kaspiškim jezerom in Tihim oceanom.

Nemiri v Spaniji

Paris, 2. maja. AA. »Havase« poroča iz Madrida, da je tekom velikih dijaških manifestacij ob prihodu Unamuna iz Salamanke policija streljala na množico. Unamuno se je pripeljal v avtomobilu v svoj hotel, kjer ga je iznova pričakovalo več tisoč oseb. Tu je došlo do gneče, kakor je morala policija ponovno streljati. Ranjenih je bilo vsega 12 oseb.

Pretep v praškem parlamentu

Praga, 2. maja. n. V poslanski zbornici je bilo danes zelo nemirno. Glasovalo se je o poljedelskih carinah in o podporah za brezposelne. Sprli so se med seboj komunisti in socialni demokrati, ki so si med seboj delili zaušnice. Bil je velik hrup in le s težavo je bilo mogoče vzdržati red. Posebno sta se pretepala komunistični poslanec Katz in socialni demokrat Stern. Prepri so se nadaljevali tudi na hodnikih poslanske zbornice ter je bila seja zaključena med splošnim prepriom.

Doumergue v Alžiru

Paris, 2. maja. n. Predsednik republike Doumergue se je nocoj odpeljal v Alžir, da se udeleži proslave stoletnice osvoboditve Alžira. Tam ga čaka cela vrsta sprejemov, slavnosti, govorov, prireditev itd. Skoro vse francosko vojno brodogve bo zbrano pri tej priliki v alžirskem pristanišču.

Zračna zveza Belgrad-Solun

Solun, 2. maja. AA. Včeraj ob 7.10 po tujkajšnjem času je pristalo na letališču Mikra prvo letalo »Aeroputac«, ki je tako otvorilo novo zračno zvezo med Belgradom in Solunom.

Zagrebska vremenska napoved. Se nadalje oblačno, stopnjema se bo vreme boljšalo.

Dunajska vremenska napoved. Menjaje oblačno. Ponekod morda lokalne nevihte. Višja temperatura. Slabotni vetrovi. Do nadaljnega ni nevarnosti za slano.

Protituberkulozni dnevi

Te dni — 3. do 5. maja — praznujemo kot protituberkulozne dneve. Namen te proslave je živahno pospeševanje vsesplošnega boja proti najhujši socialni bolezni, jetiki.

Ne poznamo nadloge in bolezni, ki bi leto za letom brez prestanka zahtevala toliko smrtnih žrtev vspevsod po svetu, kakor je ravno tuberkuloza. Ona je kužna, nalezljiva; prehaja in širi se od človeka do človeka. Jetične kali zaidejo v jed ali pijačo, posuše se v prah, ki z zrakom sila v pljuča. Prilika za okuženje je nebroj.

Vsled izredne trpežnosti in žilavosti bacila jetike s samim zdravilom poljubne vrste tej bolezni ne pridemo dovolj do živga. Preizkusiti je treba razne načine, spojit in organizirati vse učinkovite metode borbe proti tuberkulozi, razprsti mreže organiziranega boja na vse strani in na vsakega človeka šele potem bomo doživeli nagel umik jetične pošasti na vsej črti, šele nato znatno omejili število smrtnih izgub vsled nje.

Vsakdo izmed nas mora po svojih močeh sodelovati v vojski zoper tuberkulozo, zakaj vsak človek se po njej okuži, vsak lahko zbolí, a sleherni bolni poedinec je lahko vir okuženja in bolezni za druge.

Poglejmo okoli sebe, da vidimo, kako se vrši boj zoper jetiko dandanes! Poglavitna naloga v tem boju je odstranitev kužnih virov, to je bolnih ljudi s kužnim izmečkom. Te bolnike je treba osamiti, izolirati. Ozdravljivi slučajji spadajo v bolniške zavode (bolnice za tbc. zdravilišča), neozdravljivi v hiralnice, deloma v bolnice ali vsaj v lastno sobo na njih domu. Zdrave ljudi pa je potrebno vestno počevati glede ravnanja in načina življenja, da enkrat ne podležejo zavrati bolezni.

Zalostna je slika, ki jo nudi borba proti jetiki okoli nas dandanes. Tako potrebna in nujna odstranitev kužnih virov je splošno nemogoča. Saj nimamo dovolj zavodov (bolnic, zdravilišč, hiralnic), ki bi bila široki javnosti v tej bolezni dostopna in ki bi zadoščala za dalje časa vsaj znatnemu delu naših bolnih rojakov. Še manj pa je izvedljiva izolacija, osamitev bolnih ljudi v lastnem domu. Okuževanje se vrši naprej, otroci obole po starših, mnoge rodovine tako, ekoč izumirajo.

Predpisi glede čuvanja pred okužitvijo v javnih prostorih se površno izpolnjujejo. Popljuvana tla, zakajeno ozračje ondot, kjer je obešena tablica s prepovedjo pljuvanja ali kajenja, to vse je nekaj navadnega. V oddelkih za nekadilce na vlaku si je treba zrak brez

škodljivega dima šele priboriti. Prav tako je večkrat v autobusih. Gostilne, pivnice, ki so dostikrat pravo leglo in zbirališče vsemogočih kužnih kali, rastejo nove iz tal. Žalostno, prav žalostno je vse to.

Ves protituberkulozni boj je doslej obstojal večinoma v skromni borbeni sili borcev v najhujšem bolezenskem metehu: v bolniški sobi, v zavodu ali v lastnem domu. Že zdavnaj je napočil čas, da ves ta boj prenesemo tja, kjer so kemične tvornice za rojstvo jetičnih projektilov, kužnih bacilov. Neobhodno je potrebno ločiti jetične od zdravih. Zato pa morajo rasti iz tal — čeprav s še tako težkimi finančnimi žrtvami — zavodi za tuberkulozne, bolnice in ljudska zdravilišča; v drugem redu moramo polagati skrb za zdrava, zračna stanovanja, v tretjem redu pa nuditi pouka in prilika za krepitev ljudskega organizma.

Zavedajmo pa se, da je izolacija živih kužnih virov naša prva in najvažnejša naloga. Zakaj tudi v slučaju prestanka stanovanjske krize in kljub morebitni visoki stopnji telesne kulture bo — žal! — še vedno mnogo tuberkuloze na svetu. Ne pozabimo tega dejstva!

Se besedo bolniku samemu: zavedaj se, da si lahko ti vzrok in povod za okužitev in obolenje drugih. Zavedaj se, da so že nešteti zakonci, bratje, sestre bili v svojem neprimernem ponašanju v bolezni vzrok smrti svojih otrok, bratov, sester... Zato pa se moraš — v slučaju lastnega jetičnega obolenja — po svoji vesti najpazljivejše ravnati po predpisih, ki ti jih daje zdravnik ali druga poučena oseba. Bistvena tozadevna navodila se glase: Ako le mogoče, imej sobo sam zase. Kadar kašljaš, drži glavo v stran, a pred ustni imej robec. Tvoje perilo, posodje, jedilno orodje naj se devlje zase, pri čiščenju ali pranju naj se prekuhava v vreli vodi. Vsako jutro naj ti strežna oseba z vlažno krpo obriše posteljo, pohištvo, stene. Pljuvanje bodi dovoljeno le v pljuvalnik, ki imej razkuževalno tekočino (malo lizola, sanitola v vodi). Okna imej po možnosti vedno odprta. Zdravih ljudi ne puščaj bližje od 2 m k sebi, zlasti pa ne otrok. V slučaju, da nimaš sobo zase, naj bodo ležišča vsaj po 2 m oddaljena eno od drugega.

Zavedajmo se vsi brez izjeme velikih lastnih dolžnosti, ki jih imamo v bolezni in zdravju do drugih, pa bo tudi jetična pošast primorana k naglemu umiku.

Osrednja protituberkulozna liga
(dr. Franc Debevec).

Prvi maj v Trbovljah

Trbovlje, 2. maja.

Prvi majnik je potekel popolnoma mirno. Delavstvo je praznovalo popolnoma, trgovine in vsi obrtni lokali so bili zaprti. Običajne budnice delavske godbe letos prvič ni bilo. Tudi shoda ni bilo nikjer nobenega. Zastave ni bilo niti ene razobešene. Ljudje so šli na Sv. Planino, Mrzlico in Kum. Zvečer se je vršil v Društvenem domu Sanceinov komorni koncert, edita prireditelj (razen kino) v Trbovljah. Orožništvo je bilo močno ojačeno, a ni imelo niti najmanjšega posla.

Pred 1. majem je bila rudarjem nakazana od rudnika podpora milijon dinarjev, ki ga je TPD v ta namen dala za omiljenje bede med rudarji. Podpora se izdaja v živežu, ki se lahko vzame pri poljubnem trgovcu. Podporo je dobil, kdor je napravil devet šihov. Družinski člani so se pri delitvi upoštevali.

Prvi maj na Jesenicah

Jesenice, 2. maja.

Majniška proslava je na Jesenicah minula brez večjih zunanjih posebnosti. Prvi maj je napočil v znamenju puščobe, ki se je jasno in vidno razodevala i v vremenu in na cesti.

Zaživele so seveda ceste, ki so sicer kot omrtvele. Pa ne samo ceste, tudi gostilne. Veselje se je razlegalo iz pivnic in točilnic, ki so kot gobe posejane vzdolž Jesenic in katerih se je dela prosto delavstvo v zadostni meri poslušilo. Vseposvod se je pelo, časih in ponekod tudi kričalo in proti večeru ter pozno v noč celo rjulo. Kakopak: brez pijače za pravega Slovenca menda sploh ni praznika in nedelje! O tem smo si skoraj na jasnem in ni debate.

Jeseniško delavstvo, organizirano v svojih katoliških organizacijah, je praznovalo prvomajski praznik v znamenju mira, pa obenem v znamenju dela. V znamenju mira: v farni cerkvi na Jesenicah se je zjutraj zbralo delavstvo Jugoslovanske strokovne zveze k skupni sveti maši za svoje pokojne tovariše. V znamenju prosvetnega dela: zbrali so se zvečer v novem prosvetnem domu k uspehi prireditvi Krekovega prosvetnega društva, ki je potekla v vselem razpoloženju in ob zadovoljstvu vseh: onih na odru ter občinstva.

Najprej je gospa Torkarjeva s svojim toplim in mehkim glasom zapela pesem o maju iz opere »Grofica Marica«. Sledila je »Pojdem na prejo«, ki jo je dovršeno in občuteno zapel g. Tancar. Nato je nastopila še Tončka Savinškova in nam nežno ter prijetno zapela arijo iz »Grofice Marice« ter gospa Cegnarjeva z zabavnim slagerjem »Bimbambula«, ki ga je po švrstem aplavzu občinstva morala ponoviti.

Nato so člani pevskega odseka zaigrali »Kovačevega študenta«. Iznajdljivi igralci in režiser so vnesli v to spevoigro nekaj znanih narodnih pesmi, ki so prijetno poživiljele delo.

Ves večer je v vnoem igral salonski orkester Krekovega prosvetnega društva, ki je spremljal vse pevске točke ter igro, mimo tega pa še izpopolnjeval nekoliko predolge odmore med dejanji igre.

Kranjska gora se pripravlja

Kranjska gora, 1. maja.

Kranjska gora se zopet pripravlja na letovišarje kakor nevesta na svojega ženina. Vse dela in hiti, vse snaži in urejuje. Eni snažijo že lansko leto sezidane hiše, drugi jih letos zidajo. Premnogi svoje stare domove popravljajo, belijo in slikajo. Tujsko prometno društvo napravlja pri kopališču še nove kabine in postavlja nov upravni dom. Občina se trudi za vodovod in kanalizacijo, dela na regulacijskem načrtu, ki ga zamislil mojster Plečnik, oziroma njegov učence Tomažič. Po tem načrtu ostane stara Kranjska gora nedotaknjena, samo osnažijo in olepšajo jo. Odbor za električno luč si nabavi novo turbino in nov moderen generator in tako pridobi na konjskih silah in seveda izboljšša svetlobo. Tudi cesta na Vršič je v projektu, da se popravi. Potrebovali bi še domač avto — tujih je tako na izobilje, a ti kar mimo hite —, ki bi bil tujcem in domačinom na razpolago za razne izlete in pota. V poletni sezoni bomo imeli to leto prvič orkester, ki bo sviral po dnevu v kopališču ali na prometnih prostorih, zvečer pa vsak večer v drugem hotelu ali gostilni.

Posojilnica, ki je imela preteklo leto 6.260.315,02 Din prometa, je l. 1929. postavila ob cesti proti kolodvoru nov, lep plot in za njim zasadila akacije. Isto je storil na svoji strani hotelir Slavec, tako da bo dohod v Kranjsko goro po akacijevem drevoredu. To leto namerava Posojilnica popraviti in preslikati tri kapelice, pri katerih je blagoslov na praznik sv. R. T., četrto pa postavi v doglednem času novo. Te kapelice preslika s prizori iz tozadevnih štirih evangelijev in z drugimi primernimi svetniškimi podobami.

Vse kaže, da stopi pri nas polagoma kmetijstvo pred letoviškarstvom v ozadje. A treba je prvo resno in z veseljem gojiti, drugega pa ne zanemarjati. Kmetje že zelo težko dobe poljskih delavcev, zlasti poleti, ko je delo na oddaljenih senosokih. Toda zemlja je še vedno prvi vir za življenjske potrebe in najbolj stalen, vse drugo je bolj minljivo. Zato, držimo se tudi kmetij in ne sramujmo se kmetijskega dela, ki je najlepše in najzdravejše!

To soboto in nedeljo bo kino v Ljudskem domu proizvajal film o Jezusovem troljenju, vstajenju in poveličanju.

Otrok utonil v gnojnici

Sromlje, 30. aprila.

V Sromljah, in sicer v vasi Oklukova gora, se je 2letni otrok na smrt bolnega Liparja zunaj na dvorišču sam igral. Vsi drugi domači so v bližnjem vinogradu kopali. Ko so prišli domov, so našli otroka v gnojnici, kamor je zašel in utonil.

Prva celotna izdaja!

Doktorja Franceta Prešerna

zbrano delo

Cena Din 40—, eleg. vezana Din 55—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Jamozavesien in negovan.

Tudi ako je kak moški rakozvani tip časa, vendar ni gotovo da bo imei uspehe povsod. K temu je potrebna kultivirana pojava v splošnem, predvsem brezhibno negovani lasje, — 10 minut dela ter enkratno umivanje z Elida-Shampoo-nom in zaželjeni uspeh je tu. Praktično za vsacega moškega. Vzame se lahko povsod s seboj. Takoj gotov očisti temeljito lasje in lasišče, ter odstrani prhljaj.

ELIDA SHAMPOO

Gospa nas zapušča

Slavo priljubljene učiteljice.

Ptuj, 1. maja.

Iz Dornove je prestavljena k Sv. Juriju v Slov. goricah učiteljica gospa Marija Kožuh. Celih 16 let je delovala gospa med našo mladino in jo vzgajala za bodoče življenje. Ne samo otroci, marveč ves narod v Dornovi in okolici je gospo visoko čislal in spoštoval. Gospa ni bila samo v svojem poklicu, temveč tudi za prosvetnem in kulturnem polju zelo agilna in je to prepotrebno delo z isto vnemo nadaljevala tudi po smrti svojega moža — šolskega voditelja. Sodelovala je pri prosv. prireditvah bralnega društva in vodila že vsa leta cerkveni pevski zbor. Njena zasluga je, da se je pevski zbor povzpela na višek in da zbor šteje mnogo članov, ki so postali zelo požrtvovalni za čast božjo.

Priljubljenost in izraz spoštovanja je narod pokazal osobito pri slovesu. Ta dan se je pred njenim stanovanjem sestalo vse ljudstvo iz Dornove, Pacinj in drugih vasi, iz katerih je gospa podučevala otroke. Vse vasi so se v kompaktni masi prišle posloviti in se zahvaliti priljubljeni učiteljici za vse njene dobrote in za vsa njeno skrb, katero je posvečala za dobrobit ljudstva in otrok omenjenih treh vasi.

Pri slovesu ni ostalo niti eno oko suho, vsak je gospej s hvalečnim srcem podal roko, a obenem z žalostnim glasom vprašal: »Gospa, zakaj greste od nas?«

Vlomilci na delu

M. Sobota, 1. maja.

Občine v dobrovniški župniji imajo čisto razbojniške obiske. Te dni je bil večji vlom izvršen pri posestniku Tot Jožefu. Gospodar je bil že itak nesrečen, ker mu je zbolelo živinče. Ponoči je moral ostati pri njem v hlevu. To priliko so porabili vlomilci. Vlomili so v klet, kjer so našli bogat plen. Najprej so se lotili živil. V posode, ki so jih prinesli s seboj, so natrpali do 150 kg masti. Razen tega so odnesli večjo količino mesa, kruha, žganja, nekaj obleke, plahte, vreče in še druge manjše predmete. Oškodovani gospodar je zadevo prijavil orožništvu, ki je takoj začelo z zasledovanjem. Ker je iz okolčin, v katerih je bil vlom izvršen, razvidno, da so bile vlomilcem domače razmere znane, se misli, da tudi vlomilcev ni treba iskati preveč daleč.

Ali je nemščina na naših srednjih šolah potrebna?

XII.

Na anketno vprašanje smatram pouk nemščine v srednji šoli za potreben.

Razlogi: 1. Potreba poznavanja nemščine radi nemške literature, na katero smo kolikor toliko navezani.

2. So Nemci naši sosedje, in je iz raznih vidikov, katerih ni treba posebej navajati, potrebno poznati njihov jezik.

3. Če ne bi se človek v srednji šoli naučil nemščine, bi se je moral pozneje v življenju učiti, in bi pozneje obžaloval, da se je ni v mladosti naučil.

Splošno smatram dalje za izobraženega človeka potrebno, da se v mladosti nauči tudi latinščine, francoščine in angleščine, koliko mu pač jezikovni talent dopušča, vse z namenom, da se bo spoznal v temeljih naše današnje kulture, in da bo razumeval sodobni svet.

Navajam kot primer: Na Nizozemskem se morajo učiti poleg materinskega jezika še angleškega, francoskega in nemškega jezika. Imel sem priliko v tem oziru občudovati Nizozemce v mnogih prilikah.

Izš. M. Oseba,

Kdor si želi nabaviti

aluminijasto, emajlirano sivo ali modro kuhinjsko posodo, naj se pred nakupom iste obrne na trvdko z železino

STANKO FLORJANČIČ

LJUBLJANA SV. PETRA CESTA 35

Točna in solidna postrežba!

† Župnik Andrej Krajec

Dne 1. maja 1930, ob 3 popoldne, je umrl v ljubljanski splošni bolnišnici g. Andrej Krajec, župnik v Bohinjski Bistrici, star 60 let.

Pokojni je bil rojen dne 3. maja 1870 v Luškem potoku in bil v mašnika posvečen dne 21. julija 1894. Pokojni je služboval najprej kot kaplan v Smihelu pri Novem mestu in na Vačah pri Litiji, nato je bil kot župni upravitelj na Brdu in v Beli peči, kjer je bil leta 1901. umeščen kot župnik. Tu je služboval 10 let. Nato je bil 9 let župnik v Kranjski gori, odkoder je leta 1920. prišel kot župnik v Bohinjsko Bistrico. — Bolehal je dalje časa na razširjenju srca.

Pogreb pokojnega g. župnika Krajca bo danes v soboto ob 3 popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališču k Sv. Križu. Naj v miru počiva!

Od Soče in Jadrana

Glede aretacije osmih Tržčanov, obtoženih atentata na »Popolo di Trieste«, piše »Corriere della Sera«, da je zarota nehotela odkriti neka elegantna dama, ki da je imela važno vlogo v njej. Njo da je policija sledila in jo nato aretirala. Po šestdnevem zaslišanju je priznala, da pozna mizarja Alojzija Špangerja iz Proseka, ki je potem izpovedal ostalo. Razen te dame da je pomagala odkriti celo zadevo neka tajinstvena brzojavka, ki je bila poslana s Krasa neki osebi v Gorici, pa je bila tako zelo nedolžno sestavljena, da je v policiji, ki vsa pisma in brzojavke seveda skrbno nadzira, vzbudila takoj sum, da imajo besede dogovorjen tajen zmisel. Odpošiljalka, ženska, se je, ko so jo vprašali, kaj da te besede pomenijo, tako prestrašila, da je izjavila: »Prisegam, da mi nima nobenega opravka z bombo, ki je eksplodirala pri »Popolo di Trieste«. Tudi to žensko so seveda aretirali. — Po tem poročilu bi bilo zaprtih več oseb nego samo onih osem, o katerih se je prvotno poročalo. Dozdaj se tudi ni vedelo, da bi bile zaprte kakšne ženske.

Koledar

Sobota, 3. maja: Najdenje sv. križa; Mavra, mučenica.

Osebnosti

- Duhovniške izpremembe v lavantinski škofiji: Za kaplana pri sv. Lovrencu na Pohorju je imenovan g. Anton Radovanovič.
- Župnijski izpit so napravili te dni pri lavantinskem škofijskem ordinarijatu v Mariboru: Ignac Brvar, kaplan v Slivnici pri Mariboru; Stanek Lah, kaplan v Makolah; Anton Medved, kaplan v Novi cerkvi; Anton Oblak, kaplan v Grizah; Stefan Štiper, kaplan pri sv. Petru pod Sv. Gorami; Janez Solinc, kaplan v Slovenski Bistrici ter Alojzij Zdošek, kaplan pri sv. Juriju pod Taborom.
- Promocija. Dne 29. aprila je promovirala na zagrebškem vseučilišču za doktorja vsega zdravilstva gđ. Vladimir Abramova, hčerka višjega pisarniškega ravnatelja Vladimira Abrama. Iskreno čestitamo!
- Sodniški izpit je včeraj napravil sodni pravnik deželnega sodišča v Ljubljani I. Pelc.
- Nov gradbeni inženir v Ljubljani. Gosp. minister za javna dela je dal inženirju Milanu Fakinu dovoljenje za javno izvrševanje gradbene stroke v vsej naši državi.

Novi grobovi

- † V Jarsah ob Savi je včeraj zjutraj umrla po dolgem trpljenju ga. Marija Dimnikova, žena bivšega dež. poslanca g. Miha Dimnika, mati g. župnega upravitelja Martina in še 6 drugih otrok, od katerih so trije posestniki lastnih kmetij — vsi pa krščansko vzgojeni in dobri katoličani, kar je zasluga v prvi vrsti rajne matere! Vseji ugledni Dimnikovi hiši, možu, sinovom in hčeri, naše iskreno sožalje! Rajnica pa naj počiva v miru!
- † Umrl je v 82. letu starosti gospod Rus Nikolaj, magistratni uslužbenec v pokoju. Pokojni je bil edini častni član »Društva nižjih mestnih nameščenec v Ljubljani«, ter nad 50 let v službi

— PEGE —

odstrani takoj in brez sledu »Creme Orizol«
Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zaloge: »Cosmochemia, Zagreb, Smitčičkova 23. Telefon 49-99

V. Toboljakov:

Boj zoper alkohol

Občni zbor stanovalecev peteronadstropne hiše št. MG 1250 leningrajske mestne uprave je nepričakovano hitro odpravil dnevne zadeve in na predsednikov predlog se je lotil pretresanja vladnega načrta o boju zoper alkohol.

»Kako torej mislite, državljani? Po nalogu vlade je naročila mestna uprava, naj pregledamo načrt in sporočimo svoje pripombe. Tu imate številko »Leningrajske komune« z besedilom zakonskega načrta.«

»Kaj se to pravi, da bomo sporočili pripombe?« je zaklical jezni glas. »Nič ni treba pretresati. Kar v Nevo naj zlijejo vse te žganje, pa je konec!«

»O, ti, bedasta babnica!« je odvrnil moški glas. »Ali ne bi sedela rajši doma! Kaj je zinila! V Nevo naj zlijejo! Saj je žganje tudi kaj vredno...«

»Seveda, kdo bo denar metal stran!« so pritrdili razburjeni moški. »Kaj drugega bo treba ukreniti...«

»Škoda bi ga bilo zlit!« je dostojanstveno sklenil neki brkač. »Jaz pa rečem tako: naj ga nam razdelijo, da ga bomo do zadnjega popili. Potem pa naj ustavijo vse žganjarne, pa bo stvar v kraju!«

»Če pa boš mačka imel potem? Ves dan te bo glava bolela, a nikjer ne boš več dobil nobenega požirkat!«

»Ne, saj ima prav! Naj ga nehajo naprej žgati, sedanje zaloge pa razdelijo na krušne izkaznice. Po en liter naj vsak dnevno dobiva, dokler ne bo konec.«

mestne občine. Pogreb blagopokojnega bo dne 3. t. m. ob pol 5 iz Hiralnice Sv. Jožeta na Vidovdanski cesti št. 9. Vabijo se vsi člani, da se pogreba v polnem številu udeležijo. — Odbor.

† Kranjska gora. Pokopali smo 30. aprila komaj 21-letnega Smolej Jožeta iz Rut. Pri vojakih se je prehladil in nalezil jetike. Bil je dober in miren mladenič. Potprežljivo je prenašal svojo dolgotrajno bolezen in ves udan umrl. Pogreb je bil veličasten. Vsa rutarska mladina se ga je udeležila. Pevci so mu zapeli dve žalostinki, akademik Lavtižar Joško mu je na grobu govoril v slovo. Počivaj, blaga duša, v miru!

† Podgorica. Umrl je 1. maja Peter Kos, posestnik iz Podgorice po zelo mučni in dolgi bolezni. Pogreb bo 3. maja ob 16 popoldne na pokopališču pri Sv. Jakobu ob Savi.

N. p. v m.!

Mala kronika

★ »Slovenec« 2. majnika ni izšel.

★ Plitvička jezera sestojijo iz 13 jezer, kateri so spojeni med seboj po prekrasnih slapovih. Dve največji jezera sta dolgi nad 3 km. Lepoto teh jezer povečava romantična природа Krasa, katere jih obdaja. Jezera se odlikujejo po svoji divni mahovitni barvi in leže 800 m nad morjem. Prav letos se nudi našim čitateljem prilika, da pohite ob binkoštnih praznikih na Plitvička jezera. Celokupni stroški železnica do Karlova in nazaj, prenočišče v Karlovcu, avtobus Karlovec—Plitvice, prenočišče v hotelu Plitvice s popolno prehrano in naslednji dan izlet v Senj na romantično obal Jadranskega morja in zopet z avtobusom preko Velebita v Ogulin ozir. Karlovec znašajo 500 Din. Ker moramo zasigurati sebe v hotelu Plitvice, zato se sprejemajo priglasitve do 15. maja. Odhod iz Ljubljane je v soboto 7. junija ob 16, prihod v Ljubljano 9. junija ob 20.30. Priglasitve sprejema Prosvetna zveza v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5.

★ Peto romanje na Višarje, katerega se udeležijo tudi prevzvišeni pomožni škof dr. G. Rožman bo 26. in 27. julija. Priglasitve se je na Prosvetno zvezo do 1. junija.

★ Vsa društva, ki so včlanjena v Prosvetni zvezi, opozarjamo, da bo tokom prihodnjega tedna izšla posebna številka »Prosvetnega Vestnika«, katera bo prinesla tvarino na slavnostno akademijo, katero morajo društva prirediti 29. maja, na dan praznovanja 80 letnice ljubljanskega škofa. »Vestnik« obsega tri deklamacije, en dramatičen prizor in predavanje: Ob 80 letnem jubileju ljubljanskega škofa dr. A. B. Jegliča.

★ Usposobljenostne preizkušnje za osnovne šole se prične na državnem moškem učiteljski v Ljubljani dne 18. junija 1930 ob 8 zjutraj. Pravilno opremljene prošnje za pristup k usposobljenostni preizkušnji se naj predložijo po običajni uradni poti pravčasno okr. šolskemu nadzorniku, da bodo najkasneje do 31. maja v rokah izpraševalne komisije. Kdor bi ne bil pripuščten, se bo pravčasno obvestil; posebna vabila k izpitu se ne bodo pošiljala. — Izpraševalna komisija za osnovne šole v Ljubljani.

★ Poljski praznik. Včerajšnji poljski praznik je praznoval naš radio s predavanjem g. prof. dr. Moleta »Pomen 2. maja za Poljake«, ki se je vršilo ob 19 in je dostojno dokumentiralo naše simpatije do bratskega poljskega naroda.

★ Napredovanje v poštni službi. Kakor se čuje, je v ministruvstvu izdelana razvrstitev nameščenec po novih ravnateljstvih in ukaz za napredovanje uradnikov II. kategorije v višje skupine. V vsej državi ima baje napredovati 273 uradnikov v I. skupino, približno 300 pa v 2. skupino. Napredovanje bo točno po stazehu brez upoštevanja pogodbenih, dnevničarskih in vojaških let.

★ Strupene kače. Iz Škofje Loke: Komaj je bilo nekaj toplih dni v sicer doževnem aprilu, že so začele lažiti strupene kače za gradom. Pretekli teden je P. S. ubil 87 em dolgega gada. Opozarjamo starše, naj ne puščajo otrok samih za grad, zlasti ne bosih. — Pa tudi od drugod nam poročajo množini strupenih kač.

★ Izlet k Sv. Primožu nad Kamnikom. Kakor vsako leto, bo tudi letos na drugo nedeljo po Veliki noči ob 10 cerkven shod pri Sv. Primožu nad Kamnikom, torej letos 4. maja. Posebnost pri sveti maši bo, da bo nastopil cerkveni zbor iz Kamnika z orkestrom. Kdor si hoče privoščiti lep pomladanski izlet, ima krasno priliko na ta dan, saj je znano, da je od Sv. Primoža ena najlepših razglednih točk naše domovine.

★ Razpisana pošta. Razpisuje se služba pogodbene poštarja v Framu. Jamčevina 1200 Din. Letni prejemki: redna plača 10.800 Din, do-

klada 5400 Din, za telegraf in telefon 360 Din, za nadziranje pomožne pošte 360 Din, za odpravljanje in prevzemanje pošte izven uradnih ur 364 Din in nagrada za prenašanje pošte 5110 Din. Prošnje s prilogi naj se vlagajo na Dravsko pošto ravnateljstvo v Ljubljani do 10. maja 1930.

★ Protituberkulozno predavanje v Kranju se vrši v nedeljo dne 4. maja ob 9 dopoldne v dvorani Ljudskega doma. Predavata gg. dr. Bežič Josip in dr. Bežek Josip. Vabimo k obilni udeležbi meščane, kakor tudi okoličane.

★ Obrtno nadaljevalna šola v Ribnici priredi v nedeljo 4. maja razstavo risarskih in pisarnih izdelkov vajencev in vajenk prvega in drugega tečaja. Cenjeno občinstvo (zlasti mojstri) se najvidneje vabi, da poseti to razstavo. — Vodstvo.

★ Natečaj za sprejem gojencev v pomorsko-zrakoplovno šolo v Divuljah je razglašen v prilogi k 57. kosu uradnega lista kraljevske banke uprave dravske banovine z dne 30. aprila t. l.

★ V uradnem listu kraljevske banke uprave dravske banovine št. 57 od 30. aprila t. l. je objavljen »Zakon o konvenciji med Kraljevino Jugoslavijo in Madžarsko za preprečevanje dvojnega obdaveženja z neposrednimi davki«, dalje »Zakon med Kraljevino Jugoslavijo in Kraljevino Madžarsko o ureditvi dolgov in terjatev v prejšnjih avstrijskih ali madžarskih kronah«, »Navodila za izvrševanje proračuna razhodkov in dohodkov za leto 1930-1931«, »Pravilnik o zaščitenem cepjenju zoper akutne nalezljive bolezni«, »Dopolnitve odločbe ministrskega sveta o druginjskih dokladah državnih upokojencev in upokojenk (glede osebnih druginjskih doklad podčastnikov)«, »Odlučba, s katero se preprati »parazitor B« in sirovine, ki služijo za izdelovanje tega preparata, opravečajo uvozne carine« in »Popravki k naredbi o občinski trošarini mesta Ljubljane«.

★ Avtomobilskih nesreč so krivi češče neveseli vozači avtomobilov. Šofer, ki ne pozna vseh detajlov svojega motorja, sestavo in delovanje istega, cestnih zakonov itd. gotovo pri upravljanju vozila ni tako siguran kot oni, ki se je teoretično in praktično izpopolnil in se poslužil pripomočkov, katere mu nudi edina slovenska knjiga: Šofer in samovozač, priročna knjiga o konstrukciji, delovanju, stregi in vodstvu modernega avtomobila. Spisal inž. Josip Štolfa. Cena 140 Din. Založila je knjigo Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

★ Zdraviliška komisija zdravilišča Gleichenberg javlja, da ima vlak ob 13.37 direktno avto-zvezo med obmejno postajo Spilje in Gleichenberg. Z dnem 6. junija bo vozil poštini avto ob prihodu vlaka ob 16.04. Vožnja približno dve uri. V zdravilišču je že sedaj zelo živahno. Pnevmat. kamere, inhalatorji in ogljeno kisle kopeli v polnem obratu.

★ Zelo koristno za športnike in ljudi, ki težko in naporno delajo, da si nadrgnejo čelo s pravim »Diana« francoskim žganjem, ker jih osvježuje, krepi in jim omogoča, da lažje obvladujejo tudi najtežje napore.

★ Otroci na državnih osnovni šoli na Borongaju. Zvedeli smo, da je št. dr. A. Wander d. d. podarila tridesetim najslabotnejšim učencem osnovne šole na Borongaju za zdrav zajtrk za čas zimskih mesecev znatno količino svojega proizvoda »Ovomaltine« z mlekom in sladkorjem. Ti otroci spadajo večinoma k siromašnim prebivalcem zagrebške okolice, a po uživanju »Ovomaltine« vidno telesno napredujejo. Naš sodruknik je obiskal to šolo in prijazni upravitelj g. Mirko Cajner mu je pokazal deco, ki je med šolskim odmorom ob 10 s slastjo pila svoj okusni in tečni zajtrk iz skodelice z napisom »Ovomaltine«. — Karakteristično

★ Ob pričujanju se poapnenju krvnih cevi navaja raba naravne »Franz-Josef« grenčice k rednemu odvajanju in zmanjša visoki pritisk krvi. Mojstri v zdravilstvu priporočajo pri raznih starostnih pojavih »Franz-Josef« vodo, ker zanesljivo in milo odstranjuje zastajanja v kanalu želodčnega čreva in lenivo prebavo ter milo ublažuje razdraženost živcev. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Selzdravnik zdravilišča
Dr. Fr. Kolterer
v Rogoški Slatini
naznanja zopet vsem gg. kolegom s ojo kopsališko prakso z dne 1. majem (otvorenje sezone)

Opozarjamo cenj. odjemalce, da izdelujemo razun najfinejših
bombonov, čokolade in keksov
tudi prave karlovarske poljene oblate z oznacbo
Viktor Schmidt & Söhne
WIEN

je, pravi upravitelj g. M. Cajner, da je neko leto po kratkem času pridobil 1 kg na težji, dva druga nad pol kg, medtem ko tudi vsi drugi otroci, ki zajtrkujejo v šoli »Ovomaltine«, izgledajo bolj sveži in zdravi.« »A kako ti prija zajtrk,« je vprašal naš sodruknik nekega mlčka, nakar so vsi soglasno odgovarjali: »Zelo je dober in sladek.« Mala doklca, lepo oblečena, reče pri odhodu našemu sodrukniku: »Ovomaltine«, ki ga otroci pijejo v šoli, je boljši od kakoa. Jaz pijem včasih doma kakao, ali »Ovomaltine« ina boljši okus in mi tekne mnogo bolj, kakor kakao ali kava.

★ Budimpeštanski mednarodni sejem — 25 letnica obstoja — se odpre v današnjem dnevu in ostane odprt do 12. maja. Lani je bilo tam blizu 1500 razstavljalcev in nad 400.000 obiskovalcev, med temi okroglo 60.000 tujevc. Razstavljeni prostor meri 75.000 kvadr. metrov. Pokriti prostori so bili oddani že pred meseci.

★ Ortopedski zavod Atene v Ljubljani, Subičeva ulica 9 (v Mladiki) nudi nasvet in pomoč mladini s skriviljeno hrbenico, z okroglim hrbtom, znaki grbe, visokimi rameni, izbočenim oprsem, vzrastlinami, otrpnjenimi mišicami, v rasti zaostali itd. — Uradne ure vsak šolski dan od 15 do pol 18.

Nesreča ne počiva

— Dve nesreči v Ljubljani. Delavec Alojzij Rome je v četrtek popoldne cepil doma v Trzni ulici, drva. Pri tem se je po nesreči usekal s sekuro v levo roko in si presekal žilo. Prvo pomoč mu je nudil zdravnik dr. Rupnik, nato pa ga je rešilni voz prepeljal v bolnico. — Včeraj popoldne se je pripetila težja nesreča na kopališču ljubljanskega sportnega kluba. 61-letni delavec Ivan Leben je poglagal na tramovje rezervarno napravo za prhe. Na katanastih tramih pa se mu je spodrsnilo. Padel je na tla in se močno pobil po glavi, prsih in nogah. Reševalni avto ga je prepeljal v bolnišnico.

— Težka nesreča. (Kostanjevica na Krki.) Nesrečna nezgoda je povzročila posestnikoma Meniču in Kerinu iz Malega Podloga veliko gmotno škodo. Na poti domov sta njiju kobili, hoteče se napajati v Krki, zašli v globine vode in se potopili, ker sta bili obe zapreženi in se nista mogli oprostiti opreme. Vzrok nesreče je bil predvsem ta, da sta konja zavozila v Krko brez uzd v gobcu in vsled tega je bilo nemogoče kobili zadržati. Ko sta gospodarja uvidela nesrečo, sta takoj skočila z voza v vodo in kobili prepustila usodi. Po dolgotrajnem delu občanov, se je posrečilo kobili z vozom potegniti iz Krke.

Ljubljana

Kaj bo danes?

- Drama: Vdova Rožinka. Red A.
- Opera: Norma. Red E.
- Union: Akademija maturanov srednje tehnične šole. Ob 8.
- Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in Mr. Ramor, Miklošičeva c. 20.

○ Družba sv. Vincencija Pavelskega. Člani vseh ljubljanskih konferenc se nujno vabijo, da se prihodno (2. velikonočno) nedeljo 4. t. m. udeležijo v maši v Marijanišču, ki se bo darovala ob trideletni na 7 zjutraj za blagopokojnega predsednika družbe Frana Lavtižarja.

○ Najnoveše delo mladega slikarja Slavka Pengova, ki nadaljuje sedaj svoje študije še v Pragi, je oljnat slika sv. Alojzija, ki predstavlja svetnika in premišljevanju pred Križanim. Delo je odlične kakovosti. Nenavada fin in topel je zlasti izraz v očeh; oseba svetnikova je današnji tip alozijansko idealiziran, kar prijetno privlači. Milje je slikano sveže in živahno, kar simbolno veže mladost življenja s službo božjo. Vso sliko osvetljuje žarka slačna svetloba, ki jo diha sobica. Skozi okno se vidi veličastno pročelje cerkve sv.

vsak doma pretrese vprašanje in izdela do- ločene predloge...«

Eno uro pozneje so se še vedno razlegali skozi okna vseh peterih nadstropij ostri jezni glasovi. »Pretresajo vprašanje!« je vzdihnil predsednik. »Kaj le bodo počeli na vladi, če bo dobil tovariš Larin vse te pripombe k svo- jemu protialkoholnemu načrtu!«

Trnjeva pot

Danes ne bom poročal o podiranju zgo- dovinskih, vsem umetnostnim historikom znanih cerkev in samostanov. Prinašam samo skromne vsakdanje podatke o životarenju povprečne ruske župnije, katere groze ne ve in ne more preceniti inozemstvo.

Vaška ali mestna ruska cerkev oziroma župnik sam živita od »prostovoljnih prispev- kov« vernikov. Vsak, ki se vpiše v liste »za- druge pristašev kulta«, s tem že pokaže svoje neustrašenost, ker ga oblasti po strani gle- dajo. Pisatelj Pantelejmon Romanov ima tudi črtico »Kristjanec«, v kateri se nenadno zaključni v svrhu obvarovanja cerkve sklican zbor z njeno opustitvijo, ker se vsak boji dati svoj podpis za to. Strahopetnost je ponovno povzročila »nezadostno število pristašev kul- ta« in torej zaplembo cerkvenih prostorov.

A večinoma so vendar ljudje toliko po- žrtvovalni, da obstojita verska občina in tudi cerkveni zbor. »Član zadrage pristašev kulta« ali »član cerkvenega zbora« je odgovoren samo kot član »kolektiva«. Vse drugo je oseb- na, nedeljena odgovornost. Zato nima večina župnij nobenega pomožnega duhovnika (dja- kona), zborovodje ali cerkovnika. Vsak, kdor

»To ne bo šlo!« je odločno odvrnila sta- novalka iz štev. 7.

»Zakaj pa ne?«

»Zato, ker bodo potem vsi jemali ta liter, pa četudi ne pijejo sami.«

»Seveda!« so pritrdile sosede. »To je jasno, če se bo pijača na izkaznice dobivala. Vzemimo na primer proseno kašo. Za nič ni, kdo jo še mara pri nas? A vendar jo vse za- ltevamo vsak teden, ker se dobi samo na iz- kaznice.«

»Žganje lahko uničijo!« je rekel čevljar iz 18. številke »Samo pivo naj pustijo... Pa naj ne dobiva nihče več nego dvanajst stekle- nic na dan.«

»Tudi ena steklenica bo zadostil!« ga je prekinil ženski glas.

»Jaz bi to pivo samo po požirkih točila, kakor žganje!« je vzkliknila gospa cestna po- metačica. Mož ji je molče zažugal s pestjo.

»Tu ne gre za požirke,« je večje povzel mizar Dleto, »povejte rajši, zakaj gre tudi so- cialistično usmerjen mož rad v pivnico? V tem grmu zajec tiči! Za to gre, ker pri mizici rad poseda, beli prt gleda pa godbo posluš- a. Jaz bi predlagal, naj namesto piva prodajajo v istih steklenicah čaj brez ruma. Izgledalo bo kakor prej, a se ne bo nihče upijal...«

»Ali pa naj natisnejo nove nalepke za žganje z mrtvaško lobanjo pa krsto. Kdor si bo kupil steklenico, bo takoj videl: Glej, kaj boš imel od pijače!«

»Kaj pa še, nikar tako sladko ne poj! Kdo od vas se bo tega ustrašil! Mi, ženske, vemo, da če bi vam za vsako steklenico takoj izru- vali po en zob, še takrat bi vi kupovali žga- nje naprej...«

»Predlagam,« je prekinil predsednik, »naj

Celje

KRAJEVNA PROTITUBERKULOZNA LIGA.

V četrtek 1. maja zvečer se je v celjski mestni posvetovalnici konstituiral pripravljalni odbor za ustanovitev krajevne protituberkulozne lige in sicer so bili soglasno izvoljeni: za predsednika mestni župan g. dr. Gorican, za podpredsednika predstojnik Zdravstvenega doma g. dr. Jakob Rebernik, za tajnika upravitelj ekspozičure g. Viktor Smigove in za blagajnika gimn. profesor g. Anton Gorup.

Priljubljeni odbor je na tej seji sklenil, da bo v borbenih dneh proti tuberkulozi t. j. v dneh 2., 3. in 4. maja ter tudi še dalje nabiral člane, članarino in prispevke. Vsi odborniki dobijo v to svrhu nabiralne pole, da vsak v določenem krogu izvršuje ta sklep. Članarina znaša: za redne člane letnih Din 12, za podporne letnih najmanj 50 Din in za ustanovne enkrat za vselej vsaj Din 1000. Ko bo zbrano zadostno število članov, bo pripravljalni odbor takoj sklical ustanovni občini zbor lige.

Namen lige je z vsemi sredstvi pobijati jetiko, podpirati in skrbeti za zdravljenje in zaščito tuberkuloznih bolnikov ali po tuberkulozi ogroženih oseb, otrok in družin, ustanavljati in vzdrževati protituberkulozne dispanzerje, okrevališča, zdravstvene kolonije itd. Naloga krajevne lige je torej izredno velika. In ker je tuberkuloza tako med mestnim kot okoliškimi celjskim prebivalstvom zelo razširjena, so ligi nujno potrebni izdatni denarni viri in sredstva. Častna zadeva in dolžnost vsakogar in vsake družine mora biti, da postane član krajevne protituberkulozne lige in da zlasti v borbenih dneh prispeva za idealne cilje lige. Tudi v tem kažemo stopinjo naše narodove kulture, v kolikor skrbimo za svoje zdravje. Zato vsi na branik in v bojno četo za narodovo zdravje!

Opozarjamo vse članstvo Katol. prosvetnega društva v Celju, da bo v ponedeljek dne 5. maja zvečer po šmarnicah v telovadni dvorani v Samostanski ulici redni letni občini zbor društva. Dolžnost vsakega člana in članice je da se ga gotovo udeleži.

Zopet samoumor. V četrtek 1. maja dopoldne so splavarji opazili pod tremerskim mostom v Savinji mrtvo moško truplo, ki so ga identificirali za Valentina Juharta, zidarja iz Pečovnika. Juhart je dne 29. aprila nenadoma izginil. Domnevalo se je takoj, da si je sam napravil konec, ker je večkrat preje izrazil, da če ga ne bo, naj ga iščejo v Savinji. Mož je bil 65 let star, bolehen in brez dela, kar vse ga je silno bolelo. Je ta samoumor zopet ena posledic naših neurejenih in krivičnih socialnih razmer, v katerih celo mlada dekleta — slučaj Metere — izgubljajo v življenju ravnotežje in segajo po samomorilnih sredstvih. Družba sama ubija smisel za življenje.

Nesreča godnega delavca. V celjsko bolnišnico so pripeljali 18 letnega Vida Pavloviča iz Krizpolja v Savski banovini. Bil je kot godni delavec uslužben pri tvrdki Brata Rabi, tvornica papirja v Zagrebu. Kot tak je na Belih vodah pri Sošanju sekal smreče ter se po nesreči vsekal globoko v stopalo desne noge.

V celjski bolnišnici sta umrli: dne 1. maja Antonija Jecl, 27 letna ddnarica od Sv. Tomaža pri Šmarju, dne 30. aprila pa ddnarica Ana Strašek iz Prevorja, stara 60 let. N. p. v m.!

Gibanje tujcev v aprilu 1930. V mesecu aprilu je dopotovalo v Celje 1617 tujcev, ki so tukaj prenočevali 1784 dni. Izmed teh je bilo po narodnosti 1321 Jugoslovancev, 213 Avstrijcev, 98 Nemcev, 17 Italijanov, 9 Madjarov, 23 Čehoslovancev, 4 Švicarji in 2 Grki; po poklicu pa 680 trgovcev in potnikov, 83 industrijalcev, 70 uradnikov, 10 odvetnikov, 11 zdravnikov, 9 obrtnikov, 37 dijakov, 226 delavcev in 419 brez poklica.

Ptuj

Prvi maj. V našem mestu bi 1. maja niti ne bili opazili, če bi ne šlo radi »prvega«. Prišli smo v ta najlepši mesec kot v ostale mesece in nismo videli niti ene cvetlice.

Kompetenca mestne občine. Neki časopis je pred dnevi omenil, da je kompetenca v nekaterih zadevah mestni občini odvzeta in prenešana na okr. načelstvo. To pa ne odgovarja resnici, stvar je ravno nasprotna. Na podlagi banke navedbe je mestni občini poverjena ista kompetenca kot pred vojno in med drugim so vse policijske agende prenešene v delokrog občine. Politični oblasti je pridržano le izdajanje orožnih listov, pobijanje protidržavne propagande, nadzor nad golobi in zrakovplovstvom.

Pogrešan. Pred tedni je omenil svojim hišnim stanovalcem 70 letni vžikar Valentin Zajsek iz Nove cerkve, občina Podlehnik, da gre pogledat na polje. Od tega časa se ni več vrnil in ker je bil šibkega zdravja, ni izključena kaka nezgoda.

Za gostilniško pivovarstvo v Laškem. Tukajšnji gostilniški krogi so imeli pri načelniku gostlin. zadruga g. Mohoriču več posvetovanj v zvezi zgradbe gostilniške pivovarne v Laškem. Posvetovanja so doprinesla pozitivne rezultate in so gostilničarji sklenili pristopiti kot akcionarji k temu podjetju ter so podpisali tozadevne akcije. — Ker je to lopa zamisel in da se otresemo tujega kapitala, kakor tudi, da ne bomo odvisni od diktiranih cen, bi bilo umestno in priporočljivo, da bi tudi ostali gostilničarji v ptujkem okraju pristopili in podpisali deleže za zgradbo pivovarne. S tem korakom bi ne koristili samo ljudstvu, marveč v prvi vrsti samim sebi.

Novo mesto

Večer slovenske narodne pesmi, ki je razburil »odlično novomeško koncertno publiko«, zaključujemo tako-le: Pri zboru Glasbene matice v Novem mestu ni imel sedanjih pevovodja »Gorjanec« nobenih zaslug, le poklical je zbor k življenju, ga izsolal in priredil z njim par lepih koncertov, vse drugo so opravili oni, ki danes očitajo g. Pušu razbitje Matičnega zbora. Kajti da zbor še danes ni takšen, karšen bi kot zbor Glasbene matice moral biti, je iskati vzrokov tam, kjer jadicujejo za lojalnostjo, ki je sami svoječasn niso poznali. Sedaj pa s prav tako dobrim pevovodjo kot je g. Puš ne morejo vzdržati povprečnega zbora, čeravno poleg »Gorjanec« dobrih pevcev v Novem mestu ne manjka.

Murska Sobota

Pevski koncert akad. kvarteta. Danes v soboto, dne 3. majnika priredi ob 8 zvečer akademski kvartet iz Ljubljane pod okriljem »Kola jugosl. sester« v Sokolskem domu koncert umetnih in narodnih pesmi. Predprodaja vstopnic v trgovini Hahn.

Pevski koncert. V soboto zvečer nastopi s izbranim programom pevski kvartet iz Ljubljane. Namen prireditelje je, da se na severni točki še bolj poglobi ljubezen do slovenske pesmi.

Najdeno kolo. Trgovec Hahn je na potu v M. Soboto pri nemčavskem pokopališču našel na skoraj novo kolo. Ker gospodarja ni mogel zaslediti, je kolo oddal na orožniško postajo. Slučaj je zbudil mnogo zanimanja. Da tu in tam izgine kako kolo, je skoraj že vsakdanja prijava, da pa bi se našlo kolo brez gospodarja, je redkokdaj slišati.

Trdno, mirno spanje

je vir, iz katerega črpamo moči za uspešno delo. Spanje osvežuje in daje veselje do življenja in do dela. Mnogim ga včasih manjka.

in kako je pogostokrat enostavno, izogniti se slabemu spanju. Ne uživati dražljivih živil! Ako ste samo enkrat občutili posledice delovanja kofeina v kavi in čaju, se mu čisto upravičeno ne bodele hoteli več izpostavljati. Ako pa pijete kavo Hag, bodisi po dnevi ali po noči, Vam vedno prija in nikoli ne moti Vašega spanja. Razen tega pri užitku ne pogrešate ničesar, ker ona je prava, najfinejša zrnata kava, edinole brez kofeina in njegovega neugodnega delovanja. Večji užitek in boljše zdravje, to je kava Hag.

gimnazije za izenačenje z državnimi profesorji. Občinski svet je obravnaval disciplinske zadeve dveh mestnih uslužbencev. Eden je bil odpuščen, drugemu pa je bila naložena disciplinarna kazen 100 Din. Povoljno je občinski svet rešil tudi prošnje vdov mestnih uslužbencev za priznanje vdovnine, prošnje raznih mestnih uslužbencev za bolniški dopust in za avtomatično napredovanje.

Obsojen vlomilec v mesarske barake. Gabriel Meglič, star tat in vlomilec, se je hotel za pustno nedeljo preskrbeti z mesom. Kje naj ga dobi preje, kot pa pri mesarjih? Res je Meglič vlomil ponoč kar v štiri mesarske stojnice in si že napolnil vrečo z raznim mesom. Pri četrti stojnici pa ga je zasačil višji stražnik Jakoš, k' je moža aretiral. Dne 29. aprila pa se je vršila na sodišču razprava proti Megliču. Vlomilec je dobil 13 mesecev ječe.

Kje je bilo blago ukradeno? Včeraj zjutraj, okoli pol 5 je stražnik Adamič srečal v Nunski ulici dva moška, ki sta nesla nahrbtnik, skrit pod dežnikom. Vprašal ju je, kaj neseta. Moška sta vrgla nahrbtnik v istem trenutku na tla in pričela teči, da ju stražnik ni mogel ujeti. V nahrbtniku je stražnik našel več škatelj cigaret in tobaka, dalje nekaj sira, čokolade, sladkorja, nogavic in drugih predmetov, vredno vse skupaj kakih 700 Din. To blago je bilo gotovo kje ukradeno pri vlovu v kakšno trgovino. Vlom dosedaj še ni bil prijavljen policiji. Lastnik blaga naj se zglesi na policiji!

Drva, premog, koks kupujte pri družbi »Kurlivo« na Balkanu, tel. 8484.

Maribor

Českoslovaški strojevodje v Mariboru. Včeraj ob 13.53 so prispeli na svojem potovanju po naši državi v Mariboru českoslovaški strojevodje z rodbinami, skupaj približno 300 oseb. Na kolodvoru so jih sprejeli številni stanovski tovariši Mariborčani, zastopniki JČ lige in Češkega kluba ter številno občinstvo. Drage goste je pozdravil zastopnik mestne občine mag. svetnik Rodošek. Po sprejemu so se podali gostje v spremstvu občinstva v hotel »Orel«, kjer se je vršil skupen obed na čast gostom. Ob tej priliki so se izrekle številne napitnice. Ob 16. uri so nato nadaljevali českoslovaški strojevodje svoje potovanje proti Beogradu.

Poklonilna deputacija tukajšnje kolesarske zveze Nj. Vel. kralju Aleksandru I. se odpelje iz Maribora pod vodstvom zvezinega tajnika S. Markoviča danes s popoldanskim brzovlakom ter se v Zidanem mostu priključi ljubljanski deputaciji. Deputacija bo sprojeta v avdienci jutri ob 9. uri predpolne. Mariborski udeleženci dobijo svoje vozovnice in legitimacije na kolodvoru pred odhodom vlaka. — Poklonilne deputacije športnikov se za SK »Maribor« udeleži g. Z. Vrstovšek, za SK »Zelezniki« pa inž. Stojanovič.

Iz gledališča. Gostovanja belgrajske opere se drevi zaključijo. V četrtek zvečer je bila na sporedu vprizoričeno L. Fallove opere »Španski slavček«, ki ugaja zlasti radi lepe glasbe. V osredju oderskega snovanja je bila primadona I. Komarovska; za zabavo je skrbel tudi topot komik S. Dobrič kot Madrac; v okviru posameznih vlog so se nadalje odlikovali Gorski, Trbuhovič, Odič in drugi. Včeraj so ob docela razprodanem teatru dali »Svatbo v Hollywoodu« z izrazito moderno glasbo; drevi pa se člani belgrajske opere, ki si je v Mariboru utrdila svoj sloves in pobudila med Mariborčani željo po zopetnem čimprejšnjem gostovanju, poslovilo s »Cirkuško princeso«.

Ljudsko gibanje. V aprilu je bilo v Mariboru 119 rojstev, 60 smrtnih slučajev in 15 porok. V stolni župniji je bilo: 68 rojstev, 17 smrtnih slučajev, 5 porok; v frančiškanski župniji: 21 rojstev, 7 smrtnih slučajev, 6 porok; v magdalenski župniji: 26 rojstev, 35 smrtnih slučajev, 4 poroke; pri protestantih: 4 rojstva ter 1 smrtni slučaj.

»Volksstimme« in njena pisava pred sodnim stolom pravice. V četrtek, dne 1. maja, se je vršila ob pol 11. uri v razpravni dvorani 53 tukajšnjega okrožnega sodišča obravnava v zadevi tiskovne tožbe predsednika Združenja strojevodij v Ljubljani P. Dežmana proti odgovornemu uredniku dvotednika »Volksstimme« radi objave članka v št. 85 z dne 20. oktobra 1929 omenjenega dvotednika, ki zadeva krivdo železniške nesreče v Zagorju. V inkrimiranem članku se omenja nekaj, kar utegne škodovati časti in družabnemu ugledu tožitelja P. Dežmana. Razprava je vodil sodnik okr. sodišča Posega in je bil obtoženi urednik V. Eržen obsojen na 14 dni zapora, denarno kazen 800 Din ter poravnavo pravnih stroškov.

Centralni odbor prosvetnih društev frančiškanske župnije vabi občinstvo na proslavo 25-letnega mašništva p. Pavla Potočnika, ki se vrši jutri dne 4. t. m. Slavljence daruje jutri ob 7. uri sv. mašo, ki ji prisostvujejo vsa prosvetna društva frančiškanske župnije. Člani omenjenih društev se zbirajo pol ure pred sv. mašo na samostanskem hodniku. Po končani sv. maši sledi darovanje. Ob pol 17. uri je v dvorani Narodnega doma svečana akademija s peštrim sporedom. Ob tej priliki se uprizori štridejanka »Božja pomoč« Marijke,

Ignacija v Rimu, kjer je bil sv. Alojzij jezuitski klerik. — Slika je daroval marijanski kapeli prevzvišeni pomožni škof g. dr. Greg. Rožman.

Pregled čet ljubljanske posadke. Dne 1. t. m. je komandant diviz. gospod general Sava Tripkovič spremljan od svojega komandnega štaba na tukajšnjem velikem vežbališču pregledal letošnje rekrute ljubljanske posadke. O tem dogodku smo dobili naslednja pojasnila: S rezultatom pregleda je bil gospod general popolnoma zadovoljen in rekruti so ob tej priliki želi zasluženo priznanje. Držanje rekrutov je bilo odlično, njihova oprema v vsakem pogledu brezhibna in odgovarjajoča predpisom, a njihov duh na dostojni višini. Ze površen pogled na zdrave in zadovoljnosti sevajoče obraze naših vojakov, ki so šele pred kratkim stopili v vojsko, strumnost in živahnost, s katero odgovarjajo na stavljena vprašanja, dovoljno dokazujejo, da so njihove starešine na svojih mestih, da posvečajo vso potrebno skrb in pažnjo svojim podrejenim, da se naš vojak dobro počuti v vojašnici, da z vedrim srcem izpolnjuje svoje dolžnosti napram domovini in da tudi sedanja naša mlada generacija v prav nobenem pogledu noče zaostajati za prejšnjimi. — Narod, ki ima srečo, da se more opirati na takšno vojsko, gleda lahko s ponosom in samozavestjo v bodočnost.

Prvi maj je potekel v Ljubljani popolnoma mirno, kakor je bilo tudi pričakovati. Ta dan se ni v ničemer razlikoval od drugih delavnih dni v letu in so delali skoro vsi obrali.

Prenovitev knezoškofijske palače. Ze nekaj dni sem delavec prenavljajo in čistijo knezoškofijsko palačo. Palača bo prenovljena tudi zunaj in jo bodo preproskali s svetlosivo barvo.

Ljubljanske izložbe. V izložbi trgovine Kette je razstavil prof. Vavpotič krasen portret vseučiliškega profesorja in literarnega zgodovinarja dr. Ivana Prijatelja. — V izložbi trgovine Magdič je razstavljen lep venec, ki bo položen na grob pok. majorja Colariča. Ta venec je prinesel gosp. kurat Bonač v smislu svoje obljube, dane na pokojnikovem grobu, z Goriške. Venec je sestavljen iz zelenja, utrganega na Doberdubu, Škabrijelu in na grobu Simona Gregorčiča v Vrsem.

Zadnje vodstvo prireditelja Srečka Magolič po svoji razstavi v nedeljo 4. maja ob 11 dop. V ponedeljek 5. maja ob 6 zvečer bo ta izredno zanimiva in dostaj še najboljšo obiskana razstava zaključena in bodo v torek 6. in v sredo 7. t. m. slike s poštnimi položenicami v Jakopičevem paviljonu kupcem na razpolago. Do 1. maja zvečer je bilo razprodanih 53 slik. Ker je še mnogo krasnih, še ne razprodanih umetnin na razstavi, opozarjamo nanje našo inteligenco, ki zna ceniti neumornost smelozraslega umetnika, ki se je poleg svojega živega poklica povzpel tudi v slikarski umetnost na tako izredno visoko stopnjo dovršenosti. V knjigi »Avtogrami lepi umetnosti naklonjenih« in med kupci slik pogrešamo še mnogo odličnih imen tukajšnje in zunanje inteligence.

Amerikansko-jugoslovanski večer bo v Ljubljani v petek, dne 9. t. m. ob 20 zvečer v dvorani Delavske zbornice. Ta večer se vrši namreč predavanje združeno z izvajanjem raznih koncertnih točk iz ameriksanske in slovenske glasbene literature. Večer izvaja po celj Ameriki znana pevka Miss Ellenor Cook. Vstopnice za ta večer bodo v predprodaji v Matični knjigarni od ponedeljka dalje. Natančnejši spored javimo.

Akademija maturantov srednje tehnične šole. V korist svojega eksterzijskega fonda prirede maturanti srednje tehnične šole danes ob 8 zvečer v unionski dvorani akademijo s koncertnim in recitacijskim programom. Akademija se vrši pod pokroviteljstvom g. bana inž. Dušana Serneca.

Cvetlični dan v prid vojnim žrtvam bo v nedeljo 4. maja od 9—13 v Ljubljani. Cenjenemu občinstvu se priporoča za blagohotne darove Krajevni odbor U. V. I. v Ljubljani.

Slika pok. slikarja Sterleta, ki smo jo priobčili v četrtek, nam je iz prijaznosti dal na razpolago fotografski atelje g. Frana Grabjeca, za kar se mu iskreno zahvaljujemo.

Nemogoč predlog. Vojvode Mišiča ulica ima okras, kakor ga menda nima nobena druga ulica v Ljubljani: dolgo vrsto mladih gabrov, ki so posebno lepi sedaj v maju, ko imajo sveže, svetlozelene listje. Avtomobilov tod okoli ni, na obeh straneh so lepe vile, resnično Vojvode Mišiča ulica spada med najlepše ulice v našem mestu, čeprav jih ve za njeno lepoto je malo. Ne vemo, komu pa je bila tiha poezija te ulice na potu, zakaj pojavil se je predlog, naj bi mestna občina vsak drugi gaber posekala, češ, da je ulica pretamna. Dvomimo, da bi ta predlog izšel iz vrst prebivalcev te ulice, saj jih za gabrov drevored lahko zavida vsa Ljubljana. In ta nemogoči predlog je na zadnji občinski seji neki občinski svetnik vložil celo kot samostojen predlog! Predlog je odkazan »tanj gradbenemu odseku, kateremu načeluje podžupan prof. Jarc. Ta pa ima svojo hišo ob tem drevoredu. Upamo torej, da bo g. podžupan že zaradi lastnega interesa znal preprečiti uresničitev takega predloga, pa tudi zaradi Ljubljane in čuvanja njenih lepote. Le kaj imajo nekateri gospodje proti drevoredom? Ljubljana mora še mnogo bolj skrbeti za drevorede, kakor pa je dosedaj, zato proč s predlogi o krčenju drevesnih nasadov v našem mestu!

S tajne seje občinskega sveta. Na zadnji tajni seji mestnega občinskega sveta, dne 30. aprila, je bilo sklenjeno le-to: Na predlog ravnatelja Mestne hranilnice je bil imenovan za praktikanta v istem zavodu dosedanj volonter g. Ivan Kušar. Ugodeno je bilo dalje predlogu istega ravnateljstva, da se prevedejo uradniki in sluge Mestne hranilnice po novi službeni pragmatiki. Ugodeno je bilo prošnji učiteljskega osebja mestne ženske realne

pijune naravnost v obraz. Duhovnik pa se ne sme pritožiti in kaj bi še bilo, če bi se hotel braniti!...

In vendar ostanejo ti osamljeni duhovniki slejkoprej »pristaši kulta«, živijo s svojimi pičlimi prejemki od maloštevilnega »verskega kolektiva«, in verniki »kolektivno« pojejo v cerkvi. Tako živi sedaj povprečni skromni »bátjuška« na deželi v Sovjetski Rusiji...

Dne 7. t. m. se je izpolnila peta obletnica smrti patriarha Tihona, katerega veliko delo bodo ocenili v mirnejših časih šele naši potomci. Izbral si je težjo pot, kakor bi bilo preganstvo in ječa, in jo je zapustil tudi svojemu nasledniku, metropolitu Sergiju. Če čitamo slučajno pismo ruskega župnika na kmetih, si zopet lahko stavimo vprašanje: ali ni imel patriarh prav, če je izvolil namesto osebnega mučeništva kljub vsem zaprekam voditeljstvo in ureditev ruskih cerkvenih razmer? Ali se zavedajo teh težkoč oni, ki iz varnega zavetišča metropolita Sergija žigosajo kot sovjetskega podrepnika pa izdajalca?

A. F.

Jesenice

Stavbna sezija. Po lanskim izredno veliki in ugodni stavbni seziji je vse pričakovalo, da bo letos v tem oziru zavladovalo mrtvilo. A se je sedaj gradnja nad 10 novih hiš in kakor vse kaže, se bo stavbna sezija še pospešila. Ob veliki stanovanjski mizeriji, ko v nekaterih bornih stanovanjih stanujejo kar po tri družine skupaj, je to vsekakor pozdravljati. Samo za stavbni prostor je križi, ker so cene zemljišče zadnje leto poskočile nad 200%, tako da so revni delavci prisiljeni zidati onostran Save v brezsolni legi pod Možakljo. Iz zdravstvenega stališča v delavskem kraju ni ravno vesel pojav.

Tobačna zaloga. V na novo prizidanih prostorih g. tovarnarja Tršana se je vselil g. N. N., ki je dobil v zakup tu na novo vpeljano glavno tobačno zalogo za gorenjski konec Gorenjske.

Prosveta. Krekovo prosvetno društvo je imelo 30. aprila prosvetni večer z igro »Zmaga ljubeznici«. Danes po šmarničah priredi »Kovačevega študenta« pod vodstvom g. Ludovika Veberja. Pripravila se igra »Reveček Andrejček« za 11. t. m. v režiji gosp. Alojzija Poženela.

Moški odsek Krekovega društva. Za nedeljo 4. maja ob 4 popoldne je sklican ustanovni občni zbor društvenega odseka mož in fantov nad 20 let, da se tako izpopolni živa vrsta med mladino in starejšimi našimi ljudmi ter ustvari po zajetju vseh živo celoto katoliškega življenja v naših Jesenicah.

Jeseniški športni klub Bratstvo je v nedeljo igral v Kranju z onodnim klubom Kranj nogo metno igro, ki je izpadla neodločeno, namreč 1:1. Prvi polčas je bila igra zelo nejasna in mrtva, a drugi polčas je moštvo Bratstva oživilo ter krasno igralo. Zelo pa je bilo jeseniško društvo razočarano nad vedenjem kranjske publike, ki je tekmi prisostvovala. Čule so se razne psovke, ki so bile namenjene igralcem. Kaj sličnega pri nas na Jesenicah ni mogoče doživeti. Jeseničani predobro znajo ceniti vrednost športa in tudi oliko poznajo.

»Čebrovc«, kakor tukaj pravimo rjavemu hrošču, imamo v izobilju. Ako greš proti Hrušici, kjer je mnogo hrastovega drevja, se ti ta žival zaleti v obraz in tudi v žepu jo prineseš domov, če ni drugače. Treba, da se tudi jeseniška solska mladina spravi v boj nad tega velikega škodljivca.

Kot blisk se je v torko po vseh tovarnah Kranjske industrijske družbe tako na Savi, na Javorniku in Dobravi raznesla nevesela vest, da je priljubljeno tehnični ravnatelj g. Kurt Hoffmann resigniral na svoje službeno mesto. Delavstvo je ta novica silno potrla, kajti gospod ravnatelj je med celokupnim uslužbenstvom Kranjske industrijske družbe najbolj priljubljena oseba in ga najbrže v celoti tovari nima nasprotnika. Vsikdar in napram vsakomur je bil vedno skrajno pravičen in ljudomil. Pomagal je, kjer je videl, da je pomagati potreba. Udeleževal se je prireditelj delavskih društev, ki so imele humanitarne namen in daroval v take namene značne vsote. Slovensko obvladuje popolnoma, tako da je v vsakomur občeval v domačem jeziku, s čimur se je delavstvu še bolj priljubil. Vzrok temu, da gospod ravnatelj zapušta Jesenice, kjer je prebil skoraj dvajset let, je baje nesoglasje z novimi gospodarji KID.

V nedeljo 4. maja priredi godba Krekovega prosvetnega društva na Jesenicah prvi letošnji pomladanski promadni koncert. Koncert se vrši le v lepem vremenu in ne pred kolodvorom, pač pa poleg hotela Triglav.

Umrli je na Jesenicah vzgledna mati Marija Regovec. Naj počiva v miru!

Kočevje

Predaja županskih poslov. V sredo, 30. aprila je prevzel županske posle mestne občine od dosejdanega župana g. Ivan Lončarja g. viš. finančni svetnik v p. Maks Kostanjevec.

Konj se je ubil. V torko popoldne sta orala mesarski pomočnik in vajenec mesarja Alberta Loretiča njivo. Ko sta končala z delom je vrgel vajence konju na hrbet vago, radi česar se je konj splašil in zdirjal v hlev, pri čemer je priletel s tako silo na beton, da mu je počila kost v stegnu in lobanja. Konj je bil v desetih minutah mrtev. Mesar Loretič trpi šeststoto dinarjev škode.

Svinjska rdečica. V Salki vasi pri Kočevju so se pojavili znaki svinjske rdečice. Na to se opozarjajo kmetje, da javijo prašičjo obolenost pristojnim oblastem.

Zivinski semenj v Mozlju. Pretekli petek se je vršil vsakoletni pomladni semenj za živino. Na semenj je bilo pripeljane mnogo živine, zlasti goved. Cena žive vage pri volih in kravah je bila od 9 do 11.50 Din pri kg. Na semenj je prišlo tudi veliko ljubljanskih mesarjev, ki so napravili na semnju dobro kupčijo.

Smrtna kosa. V zagrebški državni bolnici je umrla Marija Lisec iz Slavškega Laza. Pokojnica je bila mati sedmerih otrok. Pred dvema leti je prinesla »Ilustrirani Slovenec« njeno sliko, ko je povila trojčke. Sedaj je umrla na porodno osmega otroka. Pokojnica je bila še mlada, a dobra krščanska mati. Vseh sedmero otrok je še neposkrbljenih. Vaščani sočustvujejo z ubogo družino, ki je izgubila pridno mater in gospodinjvo v najtežjem času.

Borovnica

Avtobus v prometu. Pred par dnevi je po dolgem pričakovanju pričel voziti, pred meseci naznanjeni avtobus na progi Borovnica, Breg, Preserje, Podpeč, Notranje, Vnanje gorice, Ljubljana in obratno. Nazadnjaško nasprotovanje nekaterih občin je premagano. Le vozni red, saj tako se nam zdi, radi istočasnega jutranjega odhoda z vlakom, ni primerno določen. Pa, kakor čujemo, se bo tudi to istočasno z uvedbo novega železniškega voznega reda uredilo, da bodo imeli vsi ugodnost, tako potniki kot podjetnik.

Naš Pekel je postal priljubljena in pogostih obiskovalcev deležna točka. Posejajo ga tudi imenitniki kot prejšnji teden ljubljanski čehoslovski generalni konzul g. dr. Resl. Tudi šole prihajajo. Preteklo nedeljo je bila tu večja skupina obeh spolov. Pokazali pa niso nikake kulture.

Rogaška slatina

Florjanovo praznujejo naši gasilci v nedeljo, 4. t. m. s sv. mašo ob 9 pri Sv. Križu, po maši pa imajo občni zbor na Slatini v restavraciji pri »Posti«.

Sezona se je s 1. majem otvorila, zdravilišče pa je svoje prve goste sprejelo že prej in jih prihaja vsak dan več. Da se je uprava za otvoritev trumno pripravila, bilo bi odveč omenjati, ker je zdravilišče že samo po sebi v svojem pomladnem cvetju kakor nevesta. Lepa, res prelepa je Rogaška Slatina spomladi in ker jo uprava vsako leto še izpopolnjuje, je vedno lepša in se čudimo, da se upravi kljub velikim žrtvam ne posreči pritegniti večje število gostov za zdravljenje v tem času. Upamo pa, da se bo frekvenca v predsezoni z ugodno zvezo po novi železniški progi sčasoma le dvignila. Uvedba nedeljskih turistiških vlakov iz Zagreba že kaže na to. Zadnji pretekli nedelji je bilo v zdra-

Za koncesijoniranje grafične obrti

Načrt novega »Zakona o obrtima« uvršča tiskarski obrt med proste obrti. Doslej je bil tiskarski obrt v Dravski banovini koncesijoniran, v ostalih krajih države pa že doslej ni bil koncesijoniran. Baš radi tega se je mogla tiskarska obrt v naših krajih razvijati dokaj ugodno in je tiskarstvo pri nas po kvaliteti svojih izdelkov daleč prednjačilo pred tiskarsko obrtjo ostalih krajev. Obe tiskarski organizaciji — delodajalska in delojemalska — sta dobro pojmovali vrednost zaščite, ki jo obrt uživa, če je koncesijonirana. Zato sta se obe organizaciji trudili, da dosežeta, da bo tiskarstvo tudi po novem obrtnem zakonu koncesijonirano in to ne samo v Dravski banovini, nego v vsej državi.

Sedaj, ko je bilo iz načrta »Zakona o obrtima« razvidno, da tiskarska obrt vendarle ne bo koncesijonirana, je organizacija grafičnega delavstva v Ljubljani odposlala v Belgrad po novo svojo delegacijo, da pri merodajnih kro-

gih tolmači željo, da se tiskarska obrt koncesijonira in da ponovno utemelji stvarno potrebo koncesijoniranja.

V torko 29. aprila je delegacija omenjene delavske organizacije posetila ministrstvo za trgovino in industrijo in je ministru g. J. Demetroviću izročila spomenico, ki se zavzema za koncesijonirano tiskarsko obrt in prosi g. ministra, da naj s koncesijoniranjem zaščiti grafično delavstvo ter ga obvaruje preteče škode.

Delegacija je našla v Belgradu mnogo razumevanja. Minister za trgovino in industrijo je poudaril, da je misel, da se tiskarska obrt koncesijonira, jako simpatična in to tembolj, ker se mu je tako želja prednesla od več strani.

Tudi inspektor ministrstva za trgovino in industrijo g. dr. Pavletič, ki ga je delegacija obiskala, je poudaril, da razume težnje grafičnega delavstva in podjetništva in da bo željo, da se tiskarska obrt koncesijonira, podpiral.

Napredek našega združništva

Jesenice, 2. maja 1980.

Jesenice imajo dve lepo prosperujoči zdruzi: Hranilnica in posojilnica ter I. delavsko konsumno društvo. Obe zdruzi kažeta lep napredek tudi v preteklem letu.

Hranilnica in posojilnica izkazuje dvig vlog za 25% (koncem 1978 so znašale 3.8 milj.). Hranilnica je dala lani mnogo novih varnih posojil predvsem za zidanje delavskih hiš. Promet je znašal 17.2 milj. Cisti dobiček v znesku 55.551 (31.686.28) Din se je pripisal rezervnemu zakladu, ki je dosegel že ca. 150.000 Din. Obrestno mero je hranilnica držala vedno nizko. Omenjamo, da je bila druga delavsko ustvarjena že l. 1900.

L. delavsko konsumno društvo je letos že v 33. letu svojega obstoja. Koncem 1927 je šlo 1750 članov, 1928 1867 in 1929 1873 članov. Društvo se lepo razvija, saj je denarni promet narasel od 14.5 na 16.8 milj. Din. Lastna sredstva (deleži in rezerve) znašajo 0.18 (0.14) milj., upniki za blago 0.9 (0.8), ostali 0.57 (0.3) milj. Din. Blagovne zaloge so padle od 0.855 na 0.73 milj., terjatve pa so narasle od 0.13 na 0.3 milj. Din. Blaga je lani konsum prodal za 7.4 (7.0) milj. Din. Tudi za 1929 dobe člani 6%. Zadruga ima poleg centrale še šest podružnic, ena od teh je na Jesenicah, ostale v okolici. Lani je kupila ugodno hišo pri Travncu za poslovalnico na Savi. Hiša je zgrajena za trgovino in je tudi dejansko svojačasno bila tam trgovina, dobro vpeljana in na lepem prostoru. Cisti dobiček zadruge znaša 39.155.40 Din (1929 36.802.66 Din) in se pripisje rezervnemu zakladu.

Pri volitvah je bilo izvoljeno sedesdaneje načelnstvo in nadzorstvo.

Za tak lep razvoj se ima zadruga zahvaliti pridnosti svojega načelnstva. Potreba pa je še več zavesti, in vsak član naj vse kupi v svojem društvu, ne samo zaradi poptusa, ampak tudi zaradi združene in delavske zavednosti.

Zelimo obema zadrugama tudi v tekočem letu mnogo uspeha.

BILANCE IN POSLOVNA POROČILA

Elektrarna Fala, d. d. v Mariboru je lani oddala 172.4 (178.4) milj. kilovatinih ur toka. Dopolnitev s tokom je znašala 3.7 milj. ur, katero je dala parna centrala TPD, zaradi novih priključkov na vzhodni vod in priključka Konjice na 80 Kv vod so dohodki narasli od 27.2 na 28.6 milj., istočasno pa tudi stroški (predvsem radi višjih obrestih) od 17.6 na 20.2 milj. Din) tako da je po zmanjšanju odpisov od 3 na 2 milj. Din znašala izguba 0.44 milj., kar se krije s prenosom dobička iz 1928 v znesku 0.49 milj. Din. Bilanca izkazuje povečanje upnikov od 100.5 na 102.8 milj. Din (v švicarskih frankih od 29 na 29.3 milj.) in zvišanje vrednostnih naprav od 100.4 na 101.7 milj. Din (v švicarskih frankih znašajo koncem 1929 29.3 milj.).

Mestna hranilnica v Škofji Loki je ena najmlajših regulativnih hranilnic v Sloveniji (mlajša je še murskosobotska občinska hranilnica), pa se lepo razvija. Koncem prvega leta poslovanja je imela 2.3 milj. vlog, 1928 4.04, koncem 1929 pa 6.3 milj. Din; vloge so se torej v l. 1929. zvišale

vilniško gotovo nad 300 obiskovalcev iz Krapine in Zagreba in tudi avtomobilistov je bilo ne vem koliko. Bog daj torej, da bi bila letošnja sezona ugodna!

Kmetijska nadaljevalna in gospodinjstva nadaljevalna sola sta zaključili svoj tečaj. Ob zaključku obeh šol so se prisotnosti zastopnikov okr. načelnstva in lokalnih uradov razdelila učencem in učenkam spridežna potem, ko so pokazali svoje pridobljeno znanje na javni izkušnji. Vodstvu in učiteljsvo obeh tečajev zasluži za svoj uspeh vse priznanje.

Prosvetno društvo »Sloga« in tukajšnja podružnica Rdečega križa sta priredili v korist fonda za spomenik padlim domačinom igri »Domen« in »Grob neznanega vojaka«, ki sta se v igralnem oziru izborna posrečili. Ker je tudi obisk bil prilicno ugoden, je dokaz, da se naše ljudstvo za slične prireditve zanima in bi bilo želeli, da igralci kmalu zopet kaj pokažejo svoje zmožnosti na odru!

Prosvetna zveza v Mariboru predvaja za prosvetna okrajna Šmarje-Rogatec v dneh 10.—12. maja t. l. v zdravilišču Rogaska Slatina kulturni film: Kralj kraljev. Solske predstave se vrše 10. in 12. t. m. od 14 naprej, v nedeljo 11. maja pa se vrše predstave ob pol 10, ob 15 in 18. K predstavi veleznimivega verskega filma se vabi širše občinstvo.

Slovenjgradec

Starodavni stolp podrt. Starodavni obrambni stolp pri bolnišnici, v katerem je do sedaj imel njegov lastnik g. I. Slemnik provizorične stanovanjske prostore, so te dni podrti, ker si na istem mestu povečava lastnik stanovanje. Da pa ne bo spomin odnoso sled po tem starodavnem stolpu popolnoma izginila, se bo ta prenovitev izvršila tako, da bo nova zgradba zgrajena v obliki prejšnjega stolpa.

Solski izletniki. Dne 29. aprila so se pripeljali z avtomobilom prvi solski izletniki. 4. razred osn. šole v Dobrni pri Celju je napravil izlet v Maribor, kjer so si učenci pod vodstvom učiteljev ogledali tamošnje cerkve, mariborsko tiskarno itd. ter obiskali Kalvarijo, nato pa so se po Dravski dolini in skozi Slovenjgradec vrnili nazaj. Solarjem je izlet zelo ugaljal.

Priznanje. Tukajšnja Zadruga krojačev in čevljarjev je v eni svoji seji v znak priznanja 24 letnega plodnosnega načelovanja zadruge imenovala svojega načelnika g. Iv. Kasela za častnega člana in mu ob tej priliki izročila lepo izdelano di-

videndo od 10 na 8%.

Znižanje dividend avstrijskih velebank. Zgledu Wiener Bankvereina sledi tudi Niederösterreichische Escomptogesellschaft, ki bo izplačevala za 1929 samo 10% dividendo napram 12½% v l. 1928. Tudi Kreditni zavod bo najbrže znižal dividendo od 10 na 8%.

Znižanje obrestne mere v Angliji, Franciji in v Belgiji. Nazadujoča tendenca za obrestno mero se kaže v nadaljnjih znižanjih. Tako je Bank of England znižala diskontno obrestno mero od 3½ na 3%, ravnatoko belgijska Narodna banka. Banque de France pa je znižala diskont celo od 3 na 2½%.

V. redni občni zbor ljubljanske borze za blago in vrednote se vrši dne 5. maja 1980 ob 16 v borznih prostorih v Ljubljani, Kongresni trg št. 9 (Filharmonija), I. nadstropje, z nastopnim dnevnim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednikov, določitev treh overovateljev zapisnika in dveh zapisnikarjev. 2. Poročilo borznega sveta o poslovnem letu 1929. 3. Poročilo finančnega odbora. 4. Odobritev bilance in podelitev razrešnice borzemu svetu. 5. Volitve: a) petih članov borznega sveta; b) petih članov finančnega odbora; c) trinajst članov borznega razsodišča. Če bi bil občni zbor nesklepčen, se bo vršil drug občni zbor dne 12. maja 1980 ob istem času in s istim dnevnim redom, ne glede na število zborovalcev.

Konkurz je razglašen o imovini Semka (Semko) Petra, krznarja v Ljubljani; prvi zbor upnikov narok 27. junija; nadalje je razglašen konkurz o imovini javne trgovske družbe Ivan Kopač in Ivan Uranič, mehanična delavnica v Ljubljani (Bleiwisova); roki: 16. maja, 6. junija in 20. junija; — v Mariboru je razglašen konkurz o imovini Jegličscheve Marije, trgovke, reg. pod firmo: Franc Francesch, nasl. Rupert Jegličsch, železnina; roki: 8. maja, 10. junija in 23. junija.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine daje pojasnila brezplačno in nanj naslovljeni dopisi so kolka prosti! Na vprašanja, ali pobira zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Belgradu za podana pojasnila kako pristojbino in ali so nanj naslovljeni dopisi zavezani kolku, opozarja Zbornica za TOI v Ljubljani, da ne zahteva omenjene doličev za pojasnila, katera daje tudi privatnim osebam, nikake pristojbine. Tudi vloge privatnih oseb, ki žele pojasnila, kakor pojasnila sama niso zavezana kaksi taksi po zakonu o taksah.

Uradne ure pri Glavni carinarnici v Ljubljani. Zbornica za TOI opozarja interese, da posluje počeni s 1. majem t. l. Glavna carinarnica I. reda v Ljubljani ob delavnikih od 7.30 do 12.30 ter od 16 do 18, ob sobotah pa od 7.30 do 13.30.

Spremembe v trgovinskem registru. Vpisi: Lorber Vinko, trgovina z mešanim blagom v Dobrovi pri Rogatcu; M. Dobnik, lesna trg. in ind., parna žaga in paromlin, Krško; Jakob Mandil, trgovina z dež. pridelki v Mariboru.

Vpisi v zadružni register: Ljudska kuhinja na Jesenicah, r. z. z. o. z.; Hranilnica in posojilnica v Rakitni, r. z. z. n. z. (obe članici Združene zveze v Ljubljani).

Občni zbori: Tovarna kemičnih izdelkov v Hranjniku, 14. maja ob 12 v Ljubljani (Prometni zavod za premožg); A. Westen, d. d. v Celju dne 18. maja ob 10; Lesna eksportna in industrijska d. d. v Mariboru 20. maja ob 10 v pisarni notarja dr. Iva Šorlija, Aleksandrova 12 (sklepanje o nadaljnjem družbinem poslovanju).

Poštna hranilnica kraljevine Jugoslavije plačuje na hranilne vloge oblastnih združenj za poljedelski kredit po odobrenju gradb. ministra št. 1821 z dne 11. aprila 1930 6% obresti za poljubno visoke vloge.

Odmera pridobnine. Davčna uprava Ljubljana okolica razglašda, da so sezamniki oseb, zaveznih pridobniki, ki vsebujejo predloge davčne uprave za odmero pridobnine za davčno leto 1930 in dneve razprav, razposlani pristojnim županstvom tukajšnjega področja v razgrnitev za dobo 8 dni, kjer jih interese lahko v pogledajo.

Dobave. Prometno-komercialni oddelček ljubljanske žel. ravn. v Ljubljani sprejema do 5. t. m. ponudbe glede dobave 40 garnitur grafikonov voznega reda. — Ravn. drž. rudnika Breza sprejema do 8. t. m. ponudbe glede dobave 25 komadov karbonundum plošč, 5 komadov kontrolnih ur, 100 gumijastih obrobov, 30 kg cinka, 12 komadov rešet, 50 komadov klinger-stekel in 50 komadov steklenih cevi. — Ravn. drž. rudnika Kakanj sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave 900 kg vijakov z maticami. 400 metrov manesmanovih cevi in delov za iste. — Ravn. drž. rudnika Velenje sprejema do 19. t. m. ponudbe glede dobave 2 transformatorjev.

Borza

DENAR

Dne 2. maja 1980.

Tečajji so bili danes nekoliko slabejši. Promet je bil srednji, znatnejši le v devizah London, Berlin in Praga. Narodna banka je intervenirala v vseh zaključnih devizah.

Ljubljana (v oklep. večerajšnji tečajji). Amsterdam 2275.50 bl. (2275.50 bl.), Berlin 1347.75 do 13.5075 (1348—1351), Bruselj 788.94 bl. (789.15 bl.), Budimpešta 988.50 bl. (988.50 bl.), Curih 1094.40 do 1097.40 (1094.40—1097.40), Dunaj 795.50—798.50 (795.50—798.50, London 274.37—275.17 (274.80 bl.), Newyork 56.41 bl. (56.41 bl.), Pariz 221.79 bl. (221.74 bl.), Praga 167.06—167.86 (167.46 bl.), Trst 296.14 bl. (296.20 bl.).

Zagreb. Amsterdam 2275.50 bl., Berlin 1347.75 do 1350.75, Bruselj 788.94 bl., Budimpešta 986.40 do 989.40, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.50 do 798.50, London 274.37—275.17, Madrid 705 bl.,

Newyork ček 56.31—56.51, kabel 56.42—56.62, Pariz 220.70—222.70, Praga 167.06—167.86, Trst 295.081—297.081. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal 8.9 milj. Din.

Belgrad. Berlin 1347.75—1350.75, Budimpešta 987—990, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.50 do 798.50, London 274.37—275.17, Newyork 56.31 do 56.51, Pariz 220.70—222.70, Praga 167.06—168.86, Milan 295.14—297.14.

Curih. Belgrad 9.1275, Amsterdam 207.65, Atene 6.70, Berlin 123.12, Bruselj 72, Budimpešta 90.20, Bukarest 3.065, Carigrad 2.45, Dunaj 72.725, London 25.0725, Madrid 64, Newyork 515.70, Pariz 20.235, Praga 15.28, Sofija 3.74, Trst 27.025, Varšava 57.80, Kopenhagen 138.05, Stockholm 138.60, Oslo 138.05, Helsingfors 12.975.

VREDNOSTNI PAPIRI

Državni papirji so čvrsti in je zelo pridobila na tečaju vojna škoda, popustilo pa je 7% Berlovo posojilo. Tako bančni kakor industrijski papirji so ostali v glavnem neizpremenjeni. Na Dunaju pa sta Kranj. ind. kakor tudi Trboveljska popustili.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 97 bl., 7% Bler. pos. 86 bl., Celjska pos. 160 den., Ljublj. kred. 120 den., Praštediona 905 den., Kred. zavod 165 den., Vevče 132 den., Stavbna 50 den., Sešir 105 den., Ruše 270—280.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 87.25 den., agrari 54.25 den., vojna škoda ar. 425—426 (426), kasa 425—426 (425.50), 5. 426—426.25 (426—425), 6. 426—427 (426.50), 12. 429.50—430 (430, 429.50, 431), 8% Bler. pos. 97.50 bl., 7% Bler. pos. 84.75 do 85.25 (85, 84.75), 7% pos. Drž. banke 85 bl. — Bančne delnice: Ravna gora 75 den., Hrvatska 50 den., Katoliška 39—38, Poljo 58—59, Kreditna 95 do 100, Union 196—198, Jugos 81—82, Lj. kred 120 den., Medjunarodna 60 den., Obrtna 35, 50 den., Praštediona 900—910, Etno 152—160, Srbska 178 do 182, Zemaljska 145—150. — Industrijske delnice: Nar. šum. 20 den., Guttman 165—173, Slavica 70—74, Slavonija 200 den., Našice 14.50 bl., Danica 110—115, Drava 267 den., Sečera na Osiček 365 den., Sečera na Bečkerek 950 den., Nar. ml. 20 den., Osi. liev. 170 den., Brod. vag. 110 den., Union 135—150, Vevče 125 den., Isis 28—40, Ragusa 440 den., Oceania 210 bl., Jad. plov. 510—550, Trboveljska 478—482.

Belgrad. Narodna banka 86.70, 7% inv. pos. 87.50, agrari 54, vojna škoda 430—431, maj 432.50 do 435, 7% pos. Drž. hip. banke 85.25.

Dunaj. Don. sav. jadr. 93.70, Wiener Bankverein 18.75, Crediťanstalt 51, Escompteges. 169, Union 24.85, Alpine 31.35, Trboveljska 59.70, Kranj. ind. 39.75, Leykam 5.20, Rima Murany 93.05.

Žito

Pri srednjem prometu je položaj na našem žitnem trgu ostal neizpremenjen. Ni opaziti velikega veselja do nakupovanja, a tudi ponudbo so omejene. Gornjebačka pšenica se ponuja po 200 do 205, kuruza po 97.50—100 nakl. postaja. Oves bački velja 125, krmilni ječmen bački 63-64 kg težak 110—115. Pšenična koma 0» srednje bačke znamke notira 345—350 nakl. postaja.

Ljubljana. (Vse samo ponudbe, slov. post., plač. 30 dni, dob. prompt, ml. tar.) Pšenica bč. 80 kg 2% 255—257.50, 78 kg 250—252.50, 77 kg 245—247.50, rž 72—73 kg 2% 202.50—205, kuruza času prim. suha kval. gar. 142.50—145, za maj 145—147.50, ječmen bč. oz. 66—67 kg 167.50—170, 63—64 kg 162.50—165, oves bč. 120—125, moka 0g vag. bl. fko Ljubljana, plač. po prejemu 400—405.

Novi Sad. Notacije so ostale neizpremenjene. Promet: pšenica 19, kuruza 27, moka 6 vagonov. Tendenca neizpremenjena.

Sombor. Pšenica bč. Tisa šlep 200—205, bč. 77 kg 192.5—197.5, ban. Bega kanal 192.5—197.5, bč. 78 kg 197.5—202.5, sr., slav. 172.5—177.5, ban. Dunav, Bega šlep 187.5—192.5, — Oves bč. 120 do 125, sr., slav. 122.5—127.5. — Rž bč. 130—135. — Ječmen bč. 63-64 kg 107.5—112.5, letni 65-66 kg 110—115, bar. 66-67 kg 115—120. — Kuruza bč. 90 do 95, maj 92.5—97.5, junij, julij 97.5—102.5. — Vse ostalo neizpremenjeno. Tendenca neizpremenjena. Promet 175

Usoda razkolnikov

Za našo javnost bo gotovo zanimiva bilanca desetletnega obstoja »čehoslovaške cerkve«. Minulo nedeljo je ta sekta priredila slavnostno zborovanje za proslavo svojega jubileja, ki spada prav za prav v mesec januar. Jubilej vsake vsaj nekaj veljavne organizacije v čehskem kulturnem življenju je prav gotovo glasno proslavljen. Je to pri Čehih že v navadi in izvira najbrže iz dobe narodnih bojov, ko so se Čehi zamogli udeleževati samo v društvenem življenju. Proslava jubileja te cerkve pa je ostala v kulturnem življenju skoro popolnoma neopazena, če izvzamemo par notic, ki so jih listi, stoječi blizu te cerkve, prinesli iz gole dolžnosti ali lojalnosti.

Duhovno stanje »čehoslovaške cerkve«, ki so jo ustanovili odpadli duhovniki začeni s prvim patrijarhom dr. Farskim in vse do 144 ostalih, ni duhovna ekspanziva bodočnosti ampak minulosti. Predvojna duhovna kriza, ki je dosegla v popre- vrstov kritični dobi svoj vrhunec z ustanovitvijo razkolniške cerkve, je pustila inteligenco desinte- resirano. Mislim namreč napredno laiško intelligen- co, katoliško seveda še bolj. Da je ta fakt resničen, navajam samo naprednjaški dnevnik »Národní osvobození« (politično socialistična smer), ki sam navaja presenetljivo nezanimanje laiške intelligen- ce in posebno pomanjkanje iste v tem razkolni- škem pokretu. Pa ne samo, da je bilo in je čutili popolno nezanimanje laiške inteligence ampak ona je celo proti tej novi cerkvi, in kar je posebno zani- mivo, da ji je nasprotna tudi protikatoliška inte- ligenca. Ustanovitelji niso mogli protikatoliške inte- ligence prepričati o svoji duhovni moči in vred- nosti, vsak je čutil, da gre v večji meri le za oseb- no krizo ali pa tradicijo ustanoviteljev, ne pa za narodno in še manj versko stvar. To potrjuje tudi dejstvo, da je naprednjaška inteligenca, v kolikor

je od rimsko-katoliške cerkve odpadla, ostala brez- verska, ali pa se je celo izjavila proti odpadu rimsko-katoliške cerkve. So to n. pr. zgodovinar Peška, voditelj naroda predvojnih in vojnih let dr. Kramář, prof. Šusta, dr. Stránský Jaroslav in končno tudi minister dr. Beneš.

Dobro je pogodil dr. Doležal pomen in polo- žaj te »cerkve« v »Lid. listech«, ko piše, da je cer- kev kev čehoslovaška otrok predvojne krize, ki je ob svojem rojstvu s svojo duhovno vsebino in svoji- mi težnjami spadala že v prošlost. Pravi, da je to »postumusc« racionalističnih filozofov devetnajstega stoletja in avstrijske monarhije.

Češko inteligenco, v kolikor je versko čutila, je posebno odbijala kramarska agitacija te nove cerkve. Ta inteligenca je v dobi npravnega razkroja povojnega časa pričevala trdnih idejnih smer- nic, posebno verskih. Nova sekta pa ji je nudila nekakšni neoblatni verski teizem in preživetvi pozitivizem. Posebno pa jo ni mogla pridobiti z znano laksnostjo v verskih rečeh in tudi ne z »ob- računanjem z Rimom«. Češka inteligenca danes veruje ali pa ne veruje. Če veruje, se vrača v katoliško cerkev, ki je najpopolnejše utelešenje svetovnega verskega problema, če pa ne veruje, pa ostaja izven cerkva.

Ako ne bo umetnega podaljševanja in politič- nega protektorsva, bo morala ta razkolniška sekta v dogledni dobi pristopiti k likvidaciji, to je k združitvi s kako drugo sekto, ki jih je na Češkem več kot preveč; ali pa zamre.

Usoda razkolnikov v duhovnem oziru je jako žalostna, pa vendar neizogibna. Razveseljivo je, da se je mnogo duhovnikov-razkolnikov, ki so bili za- peljani, vrnilo v naročje katoliške cerkve in se še vedno vračajo novi. J. M.

Katoliški mladinski pokret v Čehoslovaški

V Čehoslovaški se že od prevrata bije oster boj za mladino. Ljudskim strankam se je sicer posrečilo doseči, da katoliško mladino na osnov- nih in srednjih šolah poučuje katehet v vero- uku, če to žele njihovi starši. Ali to je še mno- go premalo. Zakaj socialnodemokratski in soci- alistični učitelji ter svobodnomiselni profesorji kar tekmujejo, kako bi svoje učence odtrgali od življenja s katoliško cerkvijo, dobro vedoč, da se s takim delovanjem morejo svojim pred- stojnikom samo prikupiti, četudi je sedanja vlada tako rekoč stalno v krizi radi borbe za premoč med socialisti in agrarci, vendar se oba tabora vladne večine strinjata v tem, da hočeta odpraviti zadnje ostanke verskih šol na Slova- škem. Če se razmere v sedanji vladni večini zboljšajo, bo skušala sedanja vlada kljub protivljenju šramkove LS ukiniti slovaške cerkve- ne šole.

Sedaj in v doglednem času ni upati, da bi si mogli katoličani na političnem poprišču pri- borjiti katoliško vzgojo otrok v šolah. Zakaj kljub prizadevanju episkopata ne utihnejo boji med ljudskimi strankami in ni mogoče ustvariti ka- toliškega bloka, ki bi enotno postopal v versko- političnih zadevah. Tako ne preostaja češkim katoličanom ničesar drugega kakor da skušajo z mladinskimi organizacijami rešiti in ohraniti, kar se da.

V tem oziru je velikega pomena katoliško skavtstvo. Na Slovaškem so katoliški skavti že močna armada, ki izdaja celo svoj list. Posamezne skupine katoliških skavtov so se začele zadnji čas javljati tudi na Moravskem in Če- škem. Ta mesec se je organiziralo osem kat. skavtskih oddelkov v Pragi, ki so si izvolili skupno vodstvo. V vodstvu so župnik Gorgela, prokopnik katoliške skavtske misli, dr. Mrkos in znani organizator Zelenka. Vodstvo bo sku- šalo združiti vse obstoječe oddelke katoliških

skavtov na Češkem ter osnavljati nove. Katoli- ški skavti so včlanjeni v čl. Skavtski zvezi. Skavtska pravila so dopolnili še s katoliškimi vzgojnimi načeli. Ker je med katoliškimi in ostalimi skavti prijateljsko razmerje, bodo la- hko s katoliškimi načeli in katoliškim duhom prožeti skavti na skupnih taborenjih vplivali tudi na ostale skavte prav v duhu katoliške akcije. Katoliški skavti imajo še posebne se- stanke in včasih tudi svoja lastna taborišča, kjer je dovolj prilike za katoliško vzgojo. Včla- njeni so v Združenju katoliške mladine, ki ga sprotno vodi jezuit Pelikan.

Razen tega se od lanskega praškega nastopa živahno razvija tudi orlovski pokret. Kriza, ki je nastala po orlovskem zletu, se je srečno re- šila na izrednem občnem zboru v začetku leto- snjega leta. Četudi je predsednik čl. Orlovstva politik in sicer minister msgr. Šramek, vendar od zadnjega izrednega občnega zbora, ki je spremenil pravila, morejo tudi pristaši Hlinko- ve Ljudske stranke in Čufikove krščansko so- cialistične stranke zopet sodelovati v Orlu. Ne- davno se je vršil redni občni zbor, ki je podal sliko orlovskega pokreta. Dočim je imel v za- četku leta 1927 čl. Orel 94.448 članov in članic, jih je bilo v začetku lanskega leta že 103.300. Pod vplivom sijajno uspešnih orlovskih nastopov v Pragi se je dvignilo število članstva skoraj za 15 odstotkov, tako da ima čl. Orel sedaj okrog 116.000 članov in članic. Orlovskih dru- štev je 1205, lastnih domov ima 126. Denarni promet je znašal lansko leto 8 milijonov Kč (skoraj 14 milijonov dinarjev). Tudi na znotraj se Orel krepi, odkar je z novimi pravili omo- gočeno poudarjanje verskega življenja in raz- voj v zmislu katoliške akcije. Posebni evharis- tični odseki, tako zvanili Vitezov sv. Vavla, so žarišča novih svežih sil in začetek resne ver- ske obnove češkega naroda. -h-

Parije v Rusiji

V kitajskem dnevniku »G u n - B a o c« (iz- haja v prestolici Mandžurije, Harbinu) pri- poveduje neki Amerikaneec o svojih vtisih iz Moskve, odkoder je pravkar prišel. Med temi podatki naredi najgroznejši vtis usoda tako zvanih »lišencev«. (Glagol »lišiti« koga česa« v pomenu »odvzeti komu kaj«, ima tudi Ple- teršnikov slovenski slovar.)

Med »lišencev«, t. j. zavržene brez vsakih državljanskih pravic, štejejo sovjetske oblasti zastopnike nekdanjih »proletarijata sovražnih razredov«. Sicer pa ni treba misliti, da tvo- rijo njih večštevno množico samo nekdanje carske dvorne dame, milijonarji in slično. Med njimi je n. pr. umrl od lakote v starosti 90 let, osamljen in oslepel, nekdanji dolgoletni de- kan moskovske medicinske fakultete, profes- or Ivan Klei n. Svoječasno je rešil muk in smrti veliko bolnikov, vodil je kliniko za pa- tološko anatomijo. Sovjeti so mu odvzeli po- kojino, češ, da ni »trudovj element«. Sicer se oblasti za lišence ne zmenijo, jih ne pre- ganjajo in ne zapirajo v ječe. Postali so samo zavrženi potepuhi, ki ne prejemajo izkuznic za živila in ne smejo biti nikjer nastavljeni.

Dosedaj tuji lišencev niso veliko opazili, ker v nasprotju z organiziranimi in podjet- nejšimi tropani zanemarjene dece so bili raz- pršeni po vsej Moskvi. A zdaj, v 13. letu re- volucije, jim je vzela Stalnova vlada doseđa- nja bivališča, da »ublaži« stanovanjsko krizo. Napodila jih je kratkoma iz mesta in jih pustila umirati od lakote. Amerikaneec pripo- veduje: »Prvo, kar mi je padlo v oči, ko se je bližal moji vlak Moskvi, je bilo nešteto ognjev in šotorov okoli vsega mesta. Zvedel sem, da bivajo tu lišenci, ki ne smejo stano- vati pod streho. Največ njih se potiska okoli vojašnice. Rdeči vojniki imajo menda usmilje- nje s sovjetskimi pariiji, a jim ne smejo od- kriti nuditi miloščine. Zato samo na skrivaj

vržejo med smeti kose kruha, napol oglodane kosti, slanke in slično. Lišenci te odpadke ponoči pobirajo in hitijo s težko pridobljenim grizljajem k ženam in deci. Umirajo kakor muhe jeseni, in vladajo med njimi vse mo- goče nalezljive bolezni. Nisem prej nikoli mi- silil, da je kaj sličnega mogoče na svetu v ne- posredni bližini velomesta in prestolice raz- sežne države.

Tako tedaj izgleda komunistični raj v resnici!

General Castelnau o šolstvu

Rouen, 1. maja. d. Na velikem zborovanju katoličanov v Rouenu je general Castelnau, ki je govoril o šolstvu, izjavil tudi sledeče: »Izreči hočem le eno besedo: Ako hočemo, da bo šol- stvo moderno in napredno, je potreba, da je oproščeno vsakega političnega in strankarskega vpliva. Zato je treba, da je šola ločena od države. Osnuje naj se šolska organizacija, ki bo avtonomna in svobodna. V deželi, ki je tako strankarsko razdeljena in tudi versko, je to nujno potrebno, ker drugače mora vedno ena stran čutiti pest in nasilje drugače mislečih. Samo tako moremo čuvati pravičnost, do kate- re ima vsak državljan pravico, kakor tudi do- stojanstvo staršev, ki imajo pravico zahtevati, da se otroci vzgajajo po njihovi volji in pre- pričanju.

Naloga države je, da skrbi za skupno do- bro. Zato naj ona nadzira usposobljenost — mo- ralno in strokovno — ki jo mora imeti učitelj- stvo. Država naj določa, kaka morajo biti šol- ska poslopja, da bodo zadostila zdravstvenim predpisom. Prav tako ima pravico, zahtevati neko gotovo stopnjo znanja od učencev. Vse to omenja tudi papež v svoji znani okrožnici o vzgoji mladine.

Ali ste že poravnali naročnino?

1234567890230987654321

Številke govoriyo za jedilno mast Schichtov Ceres

Odrasel delaven človek potrebuje dnevno 3100 kalorij. Za pridobitev istih bi se moralo vzeti:

- Ceresa 0-34 kg
- Sirovega masla 0-41 kg
- Kruha 1-15 kg
- Jajec 2-3 kg
- Krompirja 4 kg
- Mleka 4-7 kg
- Zelja 11-4 kg

Najvišjo hranilno moč pri najmanjši količini daje

Schichtov Ceres

JEDILNA MAST

100% ČISTA KOKOSOVA MAST

Moderna Američanka

Pariski »Journal« podaja sliko »moderne« Američanke, ki je zanjo malo laskava. Kot naj- vidnejšo in najsplošnejšo njeno potezo ozna- čuje »pijanost«. Saj je gotovo, da ta slika, ki jo je narisal inozemec, tako malo soglašja s pravim tipom Američanke, kakor vsi ženski liki, ki jih riše nedomačin v kakem romanu kot tujega naroda. Vsekakor pa so take tuje sodbe zanimive in poučne. »Zal.« tako piše »Journal«, imajo Američanke poleg svojih tisočerihih dobrih lastnosti tudi majhno napako. Pijo. Seveda ne vse. Toda število tistih, ki se dajo po alkoholu zapeljati, je veliko. V vsem svojem življenju se nisem videl »pijanec« Fran- cije, Španje ali Italijanke. Zal pa moram reči, da sem videl v Združenih državah pa tudi drugod mnogo pijanih Američank. Mislim, da dražestnih rojakinj Mary Pickfordove in Nor- me Shearerjeve ne obrekujem, če omenim dejstvo, ki že dolgo vzbuja pozornost ameriških sociologov in zdravnikov; dejstvo, ki se nam zdi uganka. Že pred alkoholno prepovedjo so Američani obojega spola pili. Po prohibiciji se zdi, da pijo še nekoliko več, po načelu, da se delajo zakoni zato, da se prelamljajo. Doli so me gledali kakor čudo, ker se nisem maral dotakniti njihovih cocktail-jev (likerjev) in whiskey-ja. Vsekakor pridejo pri Američanki vpoštev olajševalne okolnosti. Kajti kakor se zdi, pijo Američanke iz naslednjih vzrokov: 1. Cocktail učinkuje kot dražilo. Življenske sile, ki jih izčrpavata razburljivo velikomestno življenje in ritem ameriškega življenja, ki je znatno divjejši nego drugod, zbija cocktail zo- pet kvišku. 2. Cocktail postane neke vrste umetni paradiz. Z njegovo pomočjo Američan- ka pozabi svoje majhne vsakdanje skrbi. Kaže ji ljudi in reči v prijetnejši luči. Spravi jo v stanje, v katerem prihaja do filozofije »je-m'en-fichisme-a«, da živižna na vse. Proti namišljenim zlom, ki si jih ljudje sami ustvar- jajo, je treba postaviti namišljene prijetnosti. Kdor teh prijetnosti zamaš išče v romantični ljubezni, jih upa obilneje najti v manhattan- ski pijanosti. Mučno je pri tem edino to, da je zloraba cocktail-jev škodljiva. Tako za čednost kakor za zdravje. V nekem kabaretu v Har- lemu (črnski del mesta v Newyorku) kjer Črnici na skrajnem robu vele mesta žive in plešejo, sem videl neko noč ob jutranjem svitu čudovito lepo »bledo lice« — pijano. Opozoril sem jo na izpuščaj na njenem belem čelu kot pogubno posledico alkoholizma. Zmajala je z rameni, mi puhnila dim v obraz in rekla: »Živ- ljenje je kratko in smrt nas v skoku odnese.« — »Zal, da ne tako hitro, kakor si mislite.« — »Oh, pač, zelo hitro, vse je enako ničev.«

Izjava

Izvedel sem, da se je poročilo, ki ga je »Slovenec« prinesel o moji knjigi »Dusevna rast otroka in mladostnika« in v katerem dopisnik to knjigo nekam čudno vzporeja dr. Ci- bojevemu rokopisu podobne vsebine, od nekaterih tako razumelo, kakor ne odgovarja istini. Zato si dovoljujem ugotoviti sledeče: Pokojnega dr. Cibeya sem svoje dni pridobil za misel, da bi nam napisal prepotrebno knjigo o pedagoški psihologiji, ter sem mu tudi označil vidike, s katerih bi se naj ta po sodob- nem stanju in naziranjju ogromna snov obdelala. In C. mi je res pred tremi leti ali kaj pri- nesel obširen rokopis ter rekel, da je to I. del »Pedag. psihologije«, ki obravnava psihologijo predšolskega in pa šolskega otroka, ter da bi se on hotel na podlagi tega spisa habilitirati za pedagogiko. Rokopis, ki ga je bilo, mislim, da več ko 400 drobno pisanih strani, sem pre-

gledal ter dr. C. nato svetoval, naj ga jezikov- no opili ter da natisniti. Hkratu sem Cibeyevo delo pripravil za natis uglednemu javnemu založništvu, ki razpolaga z večjimi sredstvi. Toda založništvo rokopisa ni sprejelo, češ, da bi na- tis tako obširnega dela bil v današnjih razme- rah preobutno denarno breme.

Dve leti pozneje pa je dr. C. rokopis ponu- dil Slovenski šolski matici, katere odbornik sem tudi jaz. Ko je na seji prišel ta rokopis v raz- pravo, so se med odborniki brž pojavili pomi- sleki tisek obsežnega rokopisa. A vlic temu se mi je posrečilo doseči, da je odbor sklenil, naj se rokopis da v strokovno oceno. O definitivni usodi Cibeyevega rokopisa pa odbor SSM do- sedaj sploh ni sklepal, ker ga je recenzent šele te dni odboru zopet vrnil. Izrecno pa naglašam, da Slovenski šolski matici ponujena rokopisa Cibeyevega nisem imel niti v rokah ter sem ga odboru za natiske toplo priporočil v trdni veri, da je vsebinsko takšen, kakor mi ga je dr. Ci- bej pred leti pokazal, jezikovno pa primerno predelan.

Ljubljana, 14. aprila 1930.

Dr. K. Ozvald, univ. prof.

* Objava le-tega se je nam iz tehničnih vzrokov nekoliko zakasnila. Opomba uredn.

„Krug“

Od pretekle sobote razstavlja hkrati z umetniki iz Julijske krajine v mali dvorani »Umetniškega paviljona« ruska umetniška skupina »Krug«. V nji so organizirani v naši državi živeči ruski umetniki, večinoma mlajši. Ta njihova izložba je kombinacija vseh mogo- čih likovno-umetniških izražanj. Tu so slikarji, kiparji, arhitekti, koreografi, dekoraterji. Po- temtaka je razstava umetniško širše pojmo- vana. Skoraj bi lahko rekli, da je njihov na- stop nekaka revija naše gledališke (dekorat- tivne) umetnosti. Razstavlja vsega skupaj osem umetnikov. Pomemben je Vl. Zedrinški, ki je že znan naši publikli kot izborni knjižni il- lustrator. Topot je razstavil tudi nekaj karika- tur. Omenjam še arhitekta Lukomskega, ker je bil udeležen pri gradbi ene najlepših stavb na Balkanu, kraljeve vile na Dedinju. Tudi novi hotel na Avali je njegovo delo (načrtno). Kot kipar zasluži pozornost V. Zardnjak (sim- bolično »Prostranstvo«). Gospa Kovalevska-Rik je razstavila nekaj krajinj, Ivan Rik prav take in pa načrte za glavni generalštab. A. Ver- bicki dekorativna olja. V. Predajevič nekaj temper in ilustracij, A. Bikovski grafike in nekaj olj. T. P.

O krščanski vzgoji mladine je naslov bro- šuri, ki prinaša prevod okrožnice papeža Pija XI. od 31. decembra 1929. Ta okrožnica je dokument krščanske vzgojeslovja, ki povzema načela kr- ščanske vzgoje v veliko sintezo. Okrožnica je tudi zgodovinskega pomena, kjer razlaga in brani načela krščanske vzgoje, ki je fundament krščanske kul- ture izonikanega človeštva, pred vsemi poizkusi modernega poganstva. Knjižico je založila Proda- jalna KTD (Nišman).

Nova Evropa, aprilska številka 1930 se peča z rusko emigracijo v Jugoslaviji, njeno usodo, njeno književnostjo in znanstvenim delovanjem ter po- dobnostjo.

Život, kulturna revija, ki jo pišejo člani hr- vatske provincije D. J., ima v 4. številki članek o potrebi jake Katoliške akcije proti brezverski pro- pagandi boljševizma, razpravo o Psihologiji izpre- obrnitve sv. Avguščina in apologetičen ter kritičen drbiž.

Zdravje, št. 4 in 5 ima celo vrsto koristnih sestavkov (Otrok in njegov apetit — Hrana vzrok bolezni — Tuberkuloza dece — Mleko, naša hrana — Nekaj o glavobolu in drugi) ter zanimiv drbiž iz zdravstvene stroke. Naročnina tega za ohranitev našega narodnega zdravja tako važnega mesečnika znaša 30 Din letno (Uprava v Ljubljani, Založna cesta 2).

Iz življenja Mavrov v Tetuanu

Če vstopi Evropejec v hišo bogatega Mavra se mu zdi, da je v pravilni deželi. Komaj se vsede na mehko, svileno blazino, že pristopijo sužnje, ki namažejo gostovo glavo z blagodišečimi mazili in ko opravijo, se zopet vrnejo v svoje prostore. Gospodar pozdravi tuja z veliko uljudnostjo. Vsaka njegova kretnja, da vsaka beseda je skrbno izbrana in ima mnogokrat pesniški pomen. Po predpisanem običaju da gospodar sam dišavo v čaj ali črno kavo, ki jo prinese v malih skodelicah. Nato se začne pogovor. Če v hiši žalujejo, tedaj prinese gostu knjige z ljubavnimi pesmimi in junaškimi legendami.

Dr. Schober in Briand na pariškem kolodvoru.

Zivljenje imovitejšega Mavra poteka popolnoma po določenem redu. Jutro prebije na vrtu, ki je tako gosto obrasel z različnimi blagodišečimi rožami, da ne prodre noben pogled s ceste nanj. Ob uri molitve se poda v mošejo, tam ostane pol ure v tih zbranosti, nato pa gre zopet domov, kjer mu žene postrežejo z zajtrkom in mu nato pripravijo blazino za počitek. Če se zbudi, mu zaigrajo na kitare ali pa mu suženj bere iz korana. Popoldan pa jezdi na svoji beli muli na izprehod, najraje iz mesta ven. Zvečer se še nekoliko zabava s svojimi prijatelji, kmalu pa se zapro za njim mala vrata harema.

Tudi v drugih stvarih dobimo pri imovitejšem Mavru čudovite vtise. Na vrtu pred hišo so n. pr. nasajene različne cvetlice, tako vrtnice, jasmin, iris, narcise in druge, toda brez vsakega reda in baš v neredu, v katerem so nasajene, je posebna umetnost. Duh vseh teh različnih rož se zlije v čudovit vonj, ki nadkrijuje vse evropske parfume.

Če obiščemo arabski ali židovski del mesta Tetuana, naletimo na obsedene in šepave ljudi, na berače in pismouke. Tu jezdi kadri na s preprogo pogrtnjeni muli skozi množico, ki se mu spoštljivo umika, tam pa stopa »svetnik«, zaviti v cunje. Vrste se kuštravi osli z jezdecami na hrbtu, ki se jim vlečejo noge skoro po tleh. Tam zopet vidiš kamele, ki so zjutraj nastopile pot, zdaj pa so postale že lene in pologajo v senci. Iz kavarne, ki je sredi mesta, se razlega enoglasno petje bradatih bardov, spremljano z neke vrste instrumentov, ki sliči baskiškemu tamburinu.

Zivljenje Mavrov in sploh Arabcev se razvija v znamenju noči. Mavri so nervozni in ne potrebujejo dosti spanja, najmanj pa ob tihih, čarobnih nočeh. Gonjač kamel, ki po zvezda-

tem nebu uravnava svojo pot, kliče po cele ure: »Ja leil, ja leil« (o noč, o noč) in se veseli »musamerita« (nočne straže). To je ura rapsodov, potujočih pevcev, ki hodijo od kraja do kraja, od palače do palače in zazibljejo s svojo umetnostjo poslušalce v sanje o čarobni deželi. Rapsod pripoveduje o nočnih strahovih, o »djinsih«, ki švigajo med zvezdami, poje o junakih in lepih ženah, o čudežih. Vse dogodke, ki jih opeva, pokriva čudovita koprna brezmejne fantazije, kar Arabcem najbolj ugaja.

Če se v Tetuanu napotimo iz arabskega dela mesta v judovsko četrt, potem se nam zdi, da smo prišli v kraj, kjer so prebivalci stoletja za nami. Tu prebivajo židje, ki so bili pregnani iz Španije in so bili v suženstvu Mavrov do l. 1860., ko je prišel v Tetuan vojvoda O'Donnel, ki jim je vrnil svobodo. Seveda je bila to svoboda brez določenih pravic, kajti še dolga leta so stali židje odvisni od Mavrov. Maroški židje so Sefarditi in se smatrajo za neko vrsto aristokratov med ostalimi, ki so raztreseni po vsem svetu. Mnogi izmed njih trdijo, da izvira njihova rodbina iz časov Makabejcev in celo iz časov kralja Salomona in so nato seveda zelo ponosni, bolj kakor kaki plemenitaši. Mnogi se oblačijo še v starodavna oblačila in med njimi se dobe še popolnoma staroveške podobe. Ženske imajo nenavadno belo polt in se rade oblačijo v pisana oblačila; sicer pa so prijazne in gostoljubne. V njihovih srcih lebdi še vedno hrepenenje po Evropi, da bi vsaj enkrat obiskale Gibraltar. Omožena ženska si mora še vedno, z izjemo nekaterih bolj »moderniziranih« družin, ostriči lase in nositi lasuljo. Občevalni jezik židov je španski, vendar govore zlasti mlajši tudi francosko.

Mavri in židje se ne križajo. Stoletno skupno življenje jih ni zblizalo. Mavri in sploh Arabci živijo popolnoma v svojem svetu, ne mara za Evropo in tudi ne za druge vsiljivce. Čas tega njegovega življenjskega nazora ne bo spremenil in kakor je živel in mislil včeraj, tako bo tudi jutri in najbrže tudi čez sto let.

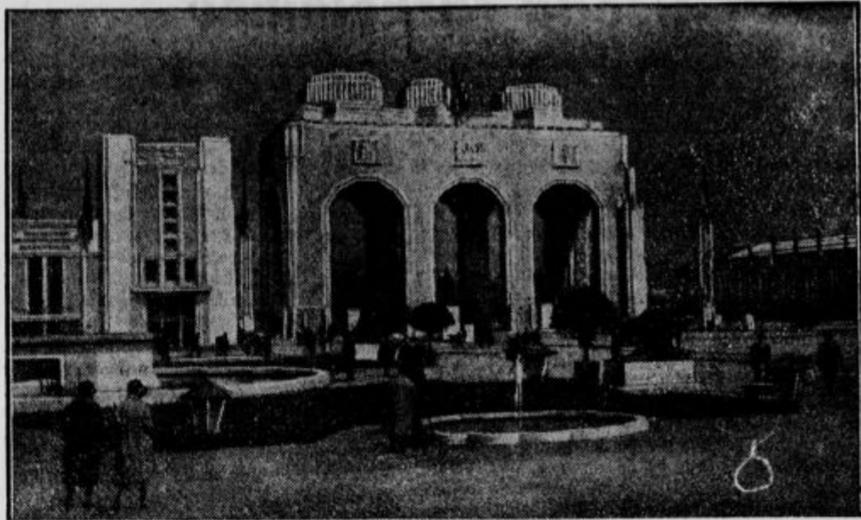
Lepo priznanje misijonarjem

Dr. Efigenij de Salle, predsednik republike Amazone (v Braziliji) se je v svojem poročilu o izvršenem delu tekom treh let vladanja zelo pohvalno izrazil o misijonarjih.

Dejal je: Ne morem zadosti pohvaliti katoliških misijonarjev za resnične zasluge, ki so jih po brazilskih pragozdih doprinesli v tihem delu za socialni in humanitarni napredek. Država Amazona zelo veliko dolguje tem usmiljenim in plemenitim verskim pionirjem, ker so prišli do najoddaljenejših mej in raziskali skrajna človeška bivališča. Na tem polju vneto tekmujeja Anchieta in Nobrega, kakor tudi mnogo drugih misijonarjev, katerih delo je tesno združeno z brazilskimi domačini, ti misijonarji prodirajo v pragozde, noseč tja vero, razen tega prosvečo s šolami, in zdravje s higijeničnimi napravami.

V letnem poročilu sem poudaril in poudarjam tu ponovno, da so si misijonarji zaslužili častno mesto v prvi vrsti med vsemi stvaritelji naše veličine in našega napredka. Resničnost te trditve se nam prikaže v suhem naštevanju prvovrstnih dobrodelnih dejanj in ustanov, ki jih vidimo na vseh koncih amazonske države.

V prestolici vidimo kapucine iz St. Sebastijana, ki oskrbujejo in pomagajo revežem. Tu so dalje salezijanci s krasnim don Boskovim zavodom, kjer se v različnih tečajih izobražujejo več kot 800 gojencev. V St. Gabrielu ob Rio Negro so številne deške ljudske šole, ki jih vodijo salezijanci in šole za dekleta, ki jih vodijo sestre Naše Gospe Marije Pomočnice. Ti don Boskovi gojenci vodijo tu poleg tega tudi bolnišnice, katehumenske šole za Indijance in strokovno-obrt-

Glavni vhod v svetovno razstavo v Antwerpnu, ki je bila otvorjena 27. aprila.

ne - in poljedelske šole. Vsi ti zavodi imajo podružnice v občini Barcello. V Boavista ob Rio Branco imajo benediktinci vzgojne in izobraževalne zavode, več obrtnih delavnic, popoljševalnice in bolnišnice. V Teffeju vodijo očetje sv. Duha kolegije, rokodelske delavnice, tovarne, seminarje in krasno bolnišnico oskrbovano po franciškanskih sestrah. V Labria se avguštinci kljub številnim težkočam in oviram goreče trudijo za čim večji socialni napredek domačinov. V St. Paolo d'Olivencia, v Visokih Solimajih, vodijo kapucinci kolegije in bolnišnice, skrbno bdijo nad versko vzgojo Indijancev kakor tudi nad dobro in umno organizacijo plantaž. Slična dela in ustanove so se jela razvijati v vseh sosednjih občinah in vaseh. Neki drugi salezijanci so se v prelaturi v Porto Velho in v Taracua vsi posvetili raznovrstnim udejstvanjem najvišjih vzgojnih in socialnih vrednosti.

Bomba v sovjetskem poslaništvu v Varšavi

Slučajno preprečena katastrofa.

Kakor smo že med telefonskimi vestmi poročali, so v sovjetskem poslaništvu v Varšavi preprečili atentat s tem, da so pravočasno odkrili bombo. Sedaj nam poročajo še podrobnosti:

Atentat na sovjetsko poslaništvo v Varšavi je bil odkrit pod nenavadnimi okolnostmi. Hišnik neke hiše v Poznanjski ulici je popoldan, ko je šel po stopnicah, našel v četrtem nadstropju na tleh električno svetilko. Pobral jo je in jo je hotel, misleč, da jo je kdo izgubil, položiti nazaj. Tedaj pa je opazil, da je zvezana z električno žico, ki je peljala po stopnicah v podstrežje in odtod po dimniku na streho. Iznenađen in prestrašen radi čudne najdbe je hišnik odhitel na bližnjo policijsko stražnico, kjer je povedal, kaj je našel in poudaril, da je ta hiša poleg sovjetskega poslaništva. Komisija, ki je takoj odhitela na lice mesta, je v kratkem času ugotovila, da je žica na strehi zvezana z stalinim tokom in z uro, ki je bila zvezana s kabljem poleg sosednje zgradbe, kjer se nahaja sovjetsko poslaništvo. Tu pa so morali preiskavo prekiniti, ker komisija ni smela po mednarodnem pravu vstopiti v zgradbo poslaništva. Raditega so takoj poslali po ravnatelja vzhodnega oddelka v zunanem ministrstvu Holowka, ki je diplomatskim potom dobil od sovjetskega poslaništva dovoljenje, da se preiskava nadaljuje v zgradbi poslaništva. Preiskava je hitro razjasnila celo zadevo. V dimniku so našli bombo, dolgo 70 in široko 8 cm, ki je bila, kakor so ugotovili strokovnjaki, napolnjena z zmesjo jako eksplozivnih snovi. Po mišljenju strokovnjakov bi bomba v slučaju eksplozije ne razru-

šila samo zgradbe sovjetskega poslaništva, ampak tudi vse zgradbe v okolici. Lahko si torej predstavimo, kakšna katastrofa bi zadela Varšavo, če ne bi hišnik sosednje hiše slučajno našel one električne svetilke. Najdeno bombo so varno prenesli na varšavski pirotehnični institut, kjer so jo preiskali.

Na vprašanje časnika, kaj misli o nameravanem atentatu, je neki policijski uradnik odgovoril, da zaenkrat o zadevi ne more dati še nobene izjave, toda verjetno je, da je nameravani atentat delo nekih emigrantskih krogov. Če je ta trditev resnična, bo pokazala nadaljna preiskava. Vest o preprečenem atentatu na sovjetskem poslaništvu je v Varšavi izzvala ogromno senzacijo.

Smrtni polet zračnega akrobata. V Düsseldorfu je akrobat Hundertmark iz enega letala skočil na spuščeno pleteno lestvo, kjer se je pa zataknil in ni imel več moči, da bi splezal po lestvi. Ko je letalo pristalo, ga je do smrti razmrcvarilo.

Suženjstvo v moderni Evropi

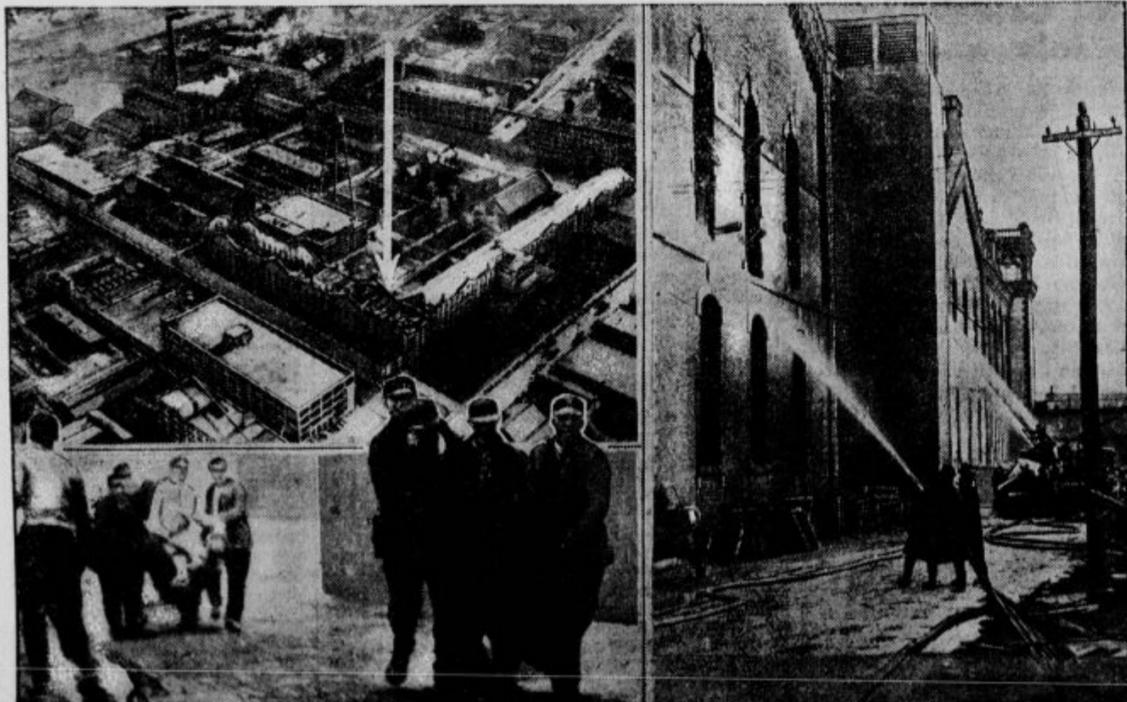
Turški časnika Mohamed Taufik, ki se nahaja na poučnem potovanju v Švici, je v curiškem listih objavil odprto pismo, v katerem protestira proti nastopanju Senegalcev v zoološkem vrtu v Curihu. Senegalci se, najbrže na zahtevo impresarija, tu kažejo ljudem, jedo prst, se prevračajo in valjajo po tleh in v svojem jeziku psujejo občinstvo. Poleg opic, kač in papagajev se tu kažejo tudi ljudje in silijo, da za zabavo občinstva molijo iz korana. Taufik piše: »Toda nikar ne želite zvedeti, kaj ob tej priliki govore o gledalcih. Ko sem krenil na poučno potovanje po Evropi, sem se nadejal, da se bom kaj lepega naučil in da bom potem tiska naučil svoje rojake. Kakor pa sem se prepričal, dovoljuje evropska »kultura« suženjstvo. Verjemite mi, da bi se mi, »nekulturni« pripadniki islama nikdar ne drznili kazati Evropejce za denar in s tem zadovoljevati občinstvo. Naš prerok nam je vtil spoštovanje do vsakega plemena, do vsakega naroda in do vsake vere. Zdi se mi, da je bela rasa že prekoračila vrhunec razvoja.«

Nova ekspedicija v Tibet

Profesor geologije Giotto Dainelli, ki se je že enkrat udeležil ekspedicije na Himalajo, je te dni odpotoval iz Napolja z ladjo v Bombay. Dainelli je ekspedicija šteje 150 oseb in bo raziskovala predele Tibeta v višini do 6000 m, kamor še ni stopila človeška noga.

Programi Radio-Ljubljana

Sobota, 3. maja: 12.30 Plošče. — 13.00 Casovna napoved, borza, plošče. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.30 Viktor Pirnat: V dolini gradov. — 18.00 Koncert radio-orkestra. — 19.00 Dr. Iv. Grafenauer: Nemščina. — 19.30 Drago Ujaga: Tečaj za gimnastiko III. — Prenos iz Beograda: Klavirski koncert — brata Solc. — Koncert godalnega kvarteta. — 22.00 Casovna napoved in poročila, lahka glasba.

Prve izvirne slike o strašni katastrofi v jetnišnici v Columbusu. Na levi zgoraj: Pogled iz letala na jetnišnico. Puščica kaže na popolnoma pogoreli del kaznišnice. Spodaj: Mrtve žrtve odnašajo. Na desni: Gasilci gase požar, ki je zahteval 317 človeških žrtve.

Sport

Mariborski Železničar v Ljubljani

Jutri gostuje v Ljubljani SK Železničar. Nastop Železničarjev bo jutri prvi v letošnji sezoni, vsled česar bo zanimivo, v kakšni formi se bo pokazal Ljubljancem. Železničar je že od početka svojega obstoja stremel, da spopolni vrste svojih aktivnih sportnikov, predvsem nogometašev. To se mu je deloma posrežilo, a vkolikor še zaostaja za Mariborovim moštvom bo enajstotica Železničarja s težjimi tekmami pridobila. V desecanjih takih tekmovanjih se je Železničar pokazal kot vrlo dober in opasen vsakemu, tudi precej močnejšemu nasprotniku. To resnico je enkrat okusilo tudi moštvo ASK Primorja in to celo na lastnem igrišču. Poleg tega igrajo mariborski železničarji fair, toda kljub temu ostro, poštvovalno in z elanom, vsled česar ostane tekma do konca zanimiva. Pred tekmo ASK Primorje: Železničar odigrata prvenstveno tekmo SK Svoboda in SK Jadran. Tudi ta tekma bo izredno zanimiva, kajti od izida je odvisno, kdo bo ostal v prvem razredu. Za obe tekmi velja ista vstopnina.

SK Sava: SK Ilirija. V nedeljo 4. t. m. gostuje v Ljubljani prvič mlada ambiciozna družina Sava. Nastopila bo proti Iliriji ob pol enajsti uri dopoldne. Ilirija pošlje v boj svoje najmlajše igralce, katere namerava preizkusiti v svrhu izpopolnitve nekaterih šibkeje zasedenih mest v I. družini. Tekma bo zrudila brez dvoma dober in interesanten sport, ker so najmlajše Ilirijanke trenutno v prav dobri formi in ne zaostajajo v tehničnem pogledu prav nič za prvo družino. Tekma se odigra na igrišču Ilirije. Ob 9 nastopita v predigrli dve nogometni moštvi, Grafike in Ilirije.

K naši nagradi

Prosimo točne naslove in ne tako kakor gospod J. D., Mlad. D. V odgovor: Šiška radi težke poškodbe še sedaj ne more igrati in je vprašanje, če bo sploh še igral. Verovsek je pa radi poškodbe, ki jo je dobil v Splitu, ne sme igrati najmanj mesec dni.

Mariborska sportna nedelja

Ob 10 predpoldne na igrišču SK Rapid: prvenstvena tekma mladine SK Rapid: SK Železničar. Sodnik g. Vesnauer. — Ob 15 na igrišču ISSK Maribor: prijateljska tekma rezerve ISSK Maribor: SK Železničar. Sodnik g. Marinič. — Ob 16.30 na igrišču ISSK Maribor: finale za prvenstvo LNP SK Ilirija (Ljubljana): ISSK Maribor. Sodnik g. Fabris iz Zagreba.

Službene objave

Službene objave LNP. (Iz seje poslovnega odbora dne 30. aprila 1930.) Prisotni: Stanko, Kovač P., Setina, Acetto, Rovani, Kovač J., Cek, Kačar. Verifikacija prvenstvenih tekem: Ilirija: Jadran 4:2; Hermes: Jadran 4:1; Primorje: Jadran 3:1; Hermes: Svoboda 2:1; Ilirija II: Jadran II 5:0; Primorje II: Jadran II 8:0; Grafika: Reka 5:1; Slovan: Krakovo 8:0; Celje: Amater 6:1 ter 4:3; Rapid: Železničar 4:3; Rapid: Svoboda 8:0; Maribor: Svoboda 11:0; Maribor: Celje 4:1. Na podlagi § 14 pravilnika prvenstvenih tekem se verifikirajo tekme: Jadran II: Hermes II, Svoboda II: Hermes II, Ilirija II: Hermes II z rezultatom 3:0 za Jadran, Svoboda in Ilirijo rez. moštva, ker je ŽSK Hermes nastopal z neverificiranimi igralci Erlich odnosno Sedeu. ŽSK Hermes se obenem preda upravnemu odboru v postopanje po § 1 op. pravilnika. Tekma ASK Primorje II: Hermes II se

verifikirajo a 7:0. — Prvenstvene tekme v nedeljo 4. maja 1930: V Mariboru: prva finalna tekma ISSK Maribor: SK Ilirija. V Ljubljani na igrišču Primorja sledenje prvenstvene tekme: ob 8.30 SK Natak: SK Slovan, ob 10.15 SK Reka: SK Krakovo. Službujoči sodnik g. Kovač Jakob, krajniška služba SK Natak, vsak klub mora postaviti po 2 reditelja. Stranski sodniki: za prvo tekmo gg. Narobe in Peternej, za drugo g. Klančar in eden od Reke. Popoldne tudi na igrišču Primorja prvenstvene tekme: ob 14 Svoboda II: Jadran II, ob 15.45 Svoboda I: Jadran I, službujoči sodnik g. Rovan, stranski sodnik za prvo tekmo gg. Bezljaj in Lovrač, za drugo tekmo gg. Kovačević in Pavlin. Rediteljstvo preskrbi ASK Primorje. — Verifikacije igralcev. Verifikirajo se s pravom nastopa dne 10. maja 1930: Za SK Rapid Maribor: Čebul Mirko, Dvoršak Jakob, Filipce Franc, Franče Franc, Herič Josip, Jurček Karol, Kager Herman, Kosem Karol, Kollman Oto, Kristan Alojz, Podjavoršek Josip, Schwarz Karol.

Za I. ISSK Maribor: Fradel Franc, Haber Oto, Mlekuš Albert, Obersnel Oskar, Puh Karel, Puh Valter, Vodeb Dušan. — Za SK Železničar, Maribor: Borovski Miroslav, Golinar Franjo. — Za SK Grafika, Ljubljana: Zupančič Evgen, Zagar Andrej, Zagar Josip, Šlamberger Lado, Strohmajer Viljem, Srebotnjak Leon, Muzlovič Jožef, Kamnikar Viktor. — Za SK Elan Novo mesto: Lapanja Mirko, Mezmaršič Jože, Murn Ivan. — Za SK Celje: Stepančič Slavko. — Za SK Trbovlje: Skočir Julij, S pravom nastopa dne 30. oktobra 1930 za SK Železničar, Maribor: Eferl Roman, za SK Svoboda, Ljubljana: Klančič Avgust. Za SK Korotan se čita Trček Ivan. Odobri se nastopanje v prijateljskih tekmah z 20. IV. 1930 za SK Ilirija, Ljubljana igraču Pfeifer Mirku, članu SK Celje, ter za SK Svoboda, Maribor z 12. VII. 1930 igraču Sinkovič Francu. — Obravnava sodnijskih poročil in poročil službujočih sodnikov. Zaredi nesportnega obnašanja pri tekmi Jadran: Primorje dne 13. IV. se predajo kazenskemu odboru sledeči igralci: Rogoš Stane s takojšnjim suspenzom, Benedičič Stane in Januš od SK Jadrana ter Zemljak Pavel in Jug Franc od ASK Primorja. Nadalje radi istega prestopka pri tekmi Ilirija II: Hermes II se preda kazenskem odboru Malič Miroslav od SK Ilirije ter Zupančič Boris od ŽSK Hermes. Upravnemu odboru se preda ŽSK Hermes v disciplinski postopek, ker ni oddal predpisane postave moštve pri tekmah dne 12. IV. (Hajduk), nadalje dne 13. IV. (Atlet. SK Celje) ter ker pri tekmi Ilirija II: Hermes II ni postavil stranskega sodnika. — Ker je SK Korotan zadostil vsem pogojem, se odstopi u. o., da se ga sprejme v članstvo JNS. — Sodnijska sekcija se naproša, da odda sodnijska poročila vsak teden najkasneje v torek zvečer v pošti predal 138. — Za nedeljo dne 4. maja se odobri prij. tekma ASK Primorje: SK Železničar v Ljubljani, dne 11. maja pa SV Donawitz: SK Železničar v Mariboru, prijava iste tekme za 1. junij pa se istočasno preklicuje. — (Nadaljevanje sledi.) Tajnik II.

Službene objave LHP-a (iz seje u. o. dne 1. maja). HSK Concordiji se zabranjuje nastopiti kot reprezentanca LHP-a ob priliki poklonitvene manifestacije sportnikov v Belgradu. Sklene se soglasno protestirati pri S. S. S. radi netaktnega postopanja Hazena saveza pri aranžiranju hazenske tekme, ki se vrši ob priliki poklonitvene manifestacije. Istotako se sklone obvestiti Beogradske hazena podsavez, da je Concordiji zabranjen nastop v Belgradu pod imenom reprezentance LHP. Na znanje se vzame dopis SK Celja, s katerim sporoča, da ne nastopi proti Muri dne 4. maja. Prvenstvena tekma Maribor: Atena dne 4. maja odpade. Za prvenstveno tekmo Concordija: Ilirija dne 4. maja v Ljubljani se delegira kot službujoči sodnik g. Bucik. Čita se s pravom nastopa dne 9. maja Kastelic Marta za SK Savo. — Tajnica.

Iz klubov

Članstvu SK Ilirija!

Pozivlja se vse ono članstvo, ki dosedaj še ni poravnalo članarine za I. polletje 1930 (do incl. 1. julija 1930), da to nemudoma stori in sicer najkasneje do 5. t. m. Člani, ki članarine do tega roka ne bi poravnali, se bodo brez izjeme črtali iz članstva. Zamudnikom se bo znova računala prijavnina. Članarina se lahko poravnava pri blagajni na kopaljšču, pri blagajni kavarne Evropa ali pa pri tajniku II. oz. blagajniku v Kmetiski posojilnici, kjer prejmejo člani tudi kroleke. — SK Ilirija.

Posebni vlak v Maribor k prv. tekmi Ilirija: Maribor odpade, ker se do večeraj popoldne ni prijavilo potrebno število udeležencev. Denar se vrne pri blagajni v kavarni Evropi. — SK Ilirija.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Jutri nastopi kompletna rezervna družina proti Savi. V gardrobi morajo biti vse igralke najkasneje ob 10. Istočasno mora biti tam kompletna prva družina, ki nastopi proti Concordiji. Oprema: rezerva črnobela, I. družina belo-zelena.

Odbor SK Ilirije opozarja klubovo članstvo na akademijo, ki jo priredijo maturanti Tehnične srednje šole pod pokroviteljstvom g. bana inž. D. Serneca danes, v soboto ob 20 v veliki dvorani hotela »Union«. — Tajnik.

Nogomet v tujini

Zürich ima premajhen stadion. V nedeljo 4. maja se bo v Zürichu vršila važna mednarodna nogometna tekma Nemčija-Svica Silno povpraševanje po vstopnicah iz vseh strani kaže, da bo gledalcev veliko preveč, kot pa je prostora na igrišču. Ves prostor more sprejeti le 22.000 gledalcev in samo iz Nemčije je prijavljenih 6000 sportnikov. Zopet bo najbrže svetelac kupčija z vstopnicami. Eden bo gotovo zaslužil. — Švicarji bodo nastopili v isti postavi kakor napram Ogram (rezultat 2 : 2). Nemci so se sicer skrbno pripravili za to tekmo, vendar je upanje na zmago bolj majhno valed izrednega napredka v Švici. Teplitzer F. K. — Viktoria (Berlin) 6:0 (2:0). In zopet je Berlinčane dosegla usoda... Zadnji čas je Berlinu prinesel že več težkih porazov, med katere spada gotovo tudi ta s 6:0! Čehi so 20.000 gledalcev pokazali prav po šolsko, kako se igra uspešen nogomet.

Novi modeli

angleških

B. S. A.

motociklov na zalogi pri Auto-trgovski družbi z o. z., Ljubljana, Kapiteljska ul. št. 3. — Telefon 2942.

Objava

Uprava državnih monopolov želi nabaviti potom direktnih ponudb električne ure za novo tobačno tovarno na Rdečem križu pri Nišu.

Rok za vlaganje ponudb je 31. maj 1930. Pogoji in podrobna pojasnila se morejo dobiti v pisarni industrijskega oddelka uprave državnih monopolov vsak delavnik od 10—12 dopoldne.

Iz pisarne industrijskega oddelka I. M. br. 5485 z dne 15. aprila 1930. A. A.

Krapinske toplice

(blizu Zagreba) 42° C naravno topli termalni vreli in blato lečijo revmo, protin, išias, ženske bolezni itd. V pred- in posezoni znatno znižane cene in specialni 20 dnevni arazmaji za pavšalno ceno 1280 Din (soba, oskrba, kopalji, takse). — Redni avtopromet, dobra prehrana, zmerne cene. — Pričetek sezone 16. aprila. - Zahtevajte prospekte!

Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pre- tužno vest, da je naš iskreno ljubljani oče, stari oče, brat, stric La tast, gospod

Franc Pišlar

strojevodja drž. železnice v pokoju

dne 2. maja 1930 ob pol 7 popoldne, v 79. letu starosti, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagopokojnega se bo vršil v nedeljo, dne 4. maja 1930 ob 4 popoldne iz hiše žalosti Pod Rožnikom cesta VIII, št. 4, podaljšana Svetčeva ulica.

V Ljubljani, dne 2. maja 1930.

Globoko žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Gozdna semena

Saša Staré Mengeš

Mirna stranka (trije odrasli gospodje) išče

stanovanje

treh evant. štirih sob z vsemi pritliklinami, pri- tiličje ali I. nadstropje, v lepi, solnčni legi sre- dine mesta, za avgust. - Pismene ponudbe pod: »Stanovanje št. 4877 upravi »Slov.« do 6. maja t. l.

Vsemogočnemu je dopadlo, da je 1. majnika popoldne ob 3 po dolgi, mučni bolezni poklical v boljše življenje pretčastitega gospoda

Andreja Krajec-a

župnika v Boh. Bistrici

Pogreb predragega pokojnika bo v soboto, dne 3. majnika popoldne ob 15 iz Splošne bolnice v Ljubljani na pokopališče k Sv. Križu. — R. I. P.

Boh. Bistrica, dne 1. majnika 1930.

Jožef Ambrožič, kaplan.

'AVINAL' ozdravi pijančevanja!

Izdelek berlinskega lekarnarja Francka, je edino sredstvo, ki pa je zdravju ne- škodljivo; z njim morete odvaditi pijan- ce, ne da bi sami kaj vedeli zato. Pol- no zahvalnic ozdravljenih. Cena 220 Din. Razpošilja generalni zastopnik za Ju- goslavijo: N. POPOVIČ - BEOGRAD, Kolarčeva 7

Maurice Constantin Weyer:

Človek se sklanja čez svojo preteklost...

Paul Durand je bil krvav začelnik in pri name- ščanju prtljage nisem smel računati z njim. Pri tem je spretnost vrlo važna reč. Noben matematik bi ne znal rešiti problema težišča bolj od izurjenega trap- perja. Nikjer ni zapisano, kako sklopiš jermene naj- spretnješe v obliki mreže... Psi pri saneh, ki ti parirajo na prvi mah, smatrajo za smešno prisojanje, da bi ubogali tvojega tovariša. Režijo se na svoj način, odkrivajoč svoje čekane, in kakor hitro izdaš le tro- hico svojega strahu pred njimi, obrnejo stvar narobe ter si privočešijo razne šale s teboj. Če bi ne zasadil toporišča svojega biča psu vodniku Paulove priprepe pravočasno v gobec, bi se bil moj tovariš pri tisti pri- liki na lep način iznebil najmanj treh prstov. Tako je pa mrcina dobila le rokavico pod zob — ta seveda ni bila po tem dogodku nič več porabna... in Paul? ...Moj Bog, bil je neroden, pa vendarle zvedav. »Le pazi na pse,« — sem mu dejal, »da ne dobi Madge invalida za moža.«

Z vpregama sem imel srečo. Med osmorico psov so bili trije, ki sem jih že preteklo zimo imel. Seveda sem jih takoj spet kupil, kajpada za dražji denar, od istega moža, ki sem mu jih bil spomladil prodal. Do- bro sem vedel, kaj zmorejo in tudi oni so vedeli isto o meni, ker so začeli mahati z repi, čim so me spo- znali. Odklonil sem njih intimnost, ker je pes za sanke pač le pes za sanke, in čeprav ga imaš rad,

mu tega ne smeš pokazati. Za nalašč sem ovijal pred njihovimi očmi dolga jermena bičev. Sedé na zadnjih tacah so nas pri tem opravilu pozorno gledali. Šele ko je visel bič ob mojem pasu, so spet zavrneli ušesa. Bil sem jim gospodar in nedolžnega nikdar ne tepem, a sleherno napako, tudi najmanjšo, neizprosno kaz- nujem.

Pred nami se je razprostirala tistega solnčnega in mrzlega jesenskega dne cvetnoba snežna ravan, le do neke razdalje prevožena... Nad njo se je bo- čilo blede, a čisto nebo, biserne lučice so se lesketale na progih... Veter nam je pihal osvežujoče v obraz ter silil v kri, da je hitreje in veselejše plala...

Hurá! Hurá! Hurá! Spet sem bil na poti proti velikemu Severu!

IV.

Bil je šele začetek februarja, a midva sva bila že na povratku. Potovanje je bilo krajše, nego sem si upal misliti, da bo. Neki indijanec iz rodu Chippe- waya nama je svetoval kreniti proti vzhodu. In to je bil dober nasvet.

Bila sva komaj trideset dni na potu. Če kdo po- misli, da sva v tem času natovorila sani, da je bilo treba počivati in da nisem smel preveč utruditi pasje vprege in Paula Duranda — samega sebe sem sma- tral za neutrudljivega — je mogla meriti pot, ki je bila za nama, komaj 450 do 500 milj...

Naletela sva na domorodce, ki so imeli svoje na- selbine daleč naprej od najbolj severnih postojank hudsonbajske čete. Zato so se dali tudi tako hitro premamiti od blaga, ki sva ga imela za zameno s seboj: bombaževine, tobaka, nožev, steklenega na-

kita, sekir in karabink. Vrhutega sva imela še neko prednost pred oficelnimi trgovci: prodajala sva tudi žganje. To je bilo sicer strogo prepovedano, a v tem sva se držala pač okvira francoske tradicije. Posto- pala sva kakor vitez de la Salle in gospod du Lhut v sedemnajstem stoletju. Poglavitno je, da ne preti- ravaš. Kdor zna držati pravo mero, se izogne vsa- kemu škandalu. Ali morete naposled misliti, da bi se žandarmu na konju pri 20, 30 ali 40 stopinjah mraza zljubilo loviti uboga klateža?

Za svoj del sem užival ponujeno nam gostoljubje indijancev kar na moč. Jezik chippewayskih indijan- cev mi je bil toliko znan, da sem se znal šaliti z de- kleti in prisluškovati zabavni bahavosti odraslih... Kratko bivanje v taborišču je prav prijetno in kratko- časno. V času, ko so mladiči na lovu in nabirajo stare ženice suhe trske, sedi pri ognju v okroglem šatoru in se pomenkuješ z gospodarjem. Ta se zvija na skladu kož, ki je obenem njegovo ležišče, puši in ble- beta brez prestanka. Do vrata je poln zabavnih zgod- bic. Toda tudi če pripoveduje preproste, vsakdanje stvari, je njegovo pripovedovanje za belokožca še vedno tako zanimivo, da bi ga dneve in dneve po- slušal.

Pripoveduje tudi o belokožcih, ki so ga v prejš- njih časih obiskovali. Če si bil kdaj na belo plemo ponosen, ti utegne njegovo pripovedovanje dokaj zmanjšati plemensko prevzetnost. »Ti nisi tako hud prevarant kakor so bili oni« — to je kompliment, ob katerem se ti občutljivost vname. Med tem posveča gostu tudi odrasla hči pozornost. Meče mu namreč koščke lesa v obraz. Oče se prizanesljivo smehlja... (Dalje prihodjaj.)

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslav. knjižarne v Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLJČ 30 Din, vez. 42 Din. — 30. zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE 28 Din, vez. 40 Din. — 31. zvezek: Conan Doyle, IZGUBILENI SVET (The Lost World) Roman iz silitkami 24 Din, vez. 32 Din. — 32. zvezek: Reimlich, ZAGORSKI ZVONOVI Slavici, NA SINAJU 30 Din, vez. 42 Din. — 33. zvezek: Bridges, NAGOMOC. 30 Din, vez. 42 Din. — 34. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK. 28 Din, vez. 40 Din.

Praktični in ceneni pomladni čevlji

Bata

9315
Din. 89.—

Čevelj iz lastina z visoko peto. Ugajajo vsled svoje lahkote.

9445-60402
Din. 89.—

Čevelj iz baržuna za družbo in izprehod. Eleganten kroj.

6445-
Din. 89.—

Udoben baržunast čevelj za izprehod.

Hotel Tourist
(prej Sekovanič), Bled - na novo preurejen, priporočajo gostom lepe sobe ter restavracijo s prvovrstno pijačo ter izborno kuhinjo. Lep senčnat vrt. Postrežba solidna. Cene zmerne.

Kor uzo za krmo
oddaja najceneje veletrgovina žita in moka
A. VOLK, LJUBLJANA
Realjeva cesta 24.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znak! - Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Kontoristinja
zmožna slovenskega in nemškega jezika, perfektna v nemški stenografiji, ter strojepisja, izvežbana tudi deloma v knjigovodstvu, z večletno prakso, išče nameščenje. - Pod »Kontoristinja« št. 5077.

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova c. 12
v oblekah in površnikih najcenejši.

Službo dobe

Razpisuje se služba cerkvenika in organista v Dolenjem Logatcu. Poudbe na župni urad.

Pekovskega vajenca
pridnega in krepkega - sprejem v učenje s kompletno oskrbo pri mojstru. F. Ambrožič, Bled.

Pouk

Soferska šola
I. oblast. konc., Čamerlik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). - Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Denar

10% obrestuje

Vašega denarja za vsak znesek od 1000 Din naprej. - Pismene ponudbe na Poštni predal št. 4, Maribor.

Stanovanja

Meblovana soba
z dvema posteljama se takoj odda. - Poizve se v upravi »Slov.« št. 5018.

Zasluzek

Mnogo denarja

more vsak trajno zaslužiti s prodajo svojih raznih zakonito zavarovanih patent. predmetov. Pišite takoj na naslov: TAUB I., Subotica.

Prazna soba
se odda solidnemu gospodu ali gospodični. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 5044.

Posedstva

Stavbna parcela
naprodaj v bližini nove šišenske cerkve. Naslov v upravi »Slov.« št. 5070.

Opremljeno sobo
lepo, solnčno, z razgledom na vrt, oddam takoj. Naslov pri Slovincu pod št. 5075.

Dvodružinsko vilo
z gospodarsk. poslopljem, avtogaražo, lepo urejenim cvetličnim in sadnim vrtom, prodam. - Levčeva ulica št. 11/l.

Sobo
v bližini Mirja iščeta nujno dva gospoda. Ponudbe upravi pod »Nujno soba«.

Dve stavbni parceli
trgovski, na zelo prometnem kraju v Ljubljani, se prodasta po zmerni ceni. Naslov v upravi pod 5098

stanovanje
z dvema sobama, kuhinjo in ostalimi pritliklinami. - Cenj. ponudbe na upravo »Slov.« pod šifro »Kompletno stanovanje«.

Glasba

Pianino ali tudi klavir
malo rabljen, kupim. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 4995.

Vnajem

Lokal
V velikem industrijskem kraju se odda lokal, primeren za lekarno, drogerijo ali trgovino, po zelo ugodni ceni. Naslov pove oglašni oddelček lista pod št. 4980.

Prodamo

Puhasto perje
kg po 38 dinarjev razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čist beli puh kg po 300 Din - L. Brozovič, Zagreb, Ilica št. 82. Kemička čistilnica perja.

Lokali
za trgovino ali obrt, na zelo prometnem kraju, se ugodno oddajo. Ponudbe upravi lista pod »Ugodna prilika« št. 5079.

Naprodaj
4 lepi in veliki oleandri v hrastovih škafih in 4 lepi in veliki evonymus v hrastovih škafih in en močan tovorni voz, zeleno barvan in v jako dobrem stanju, po zmerni ceni. Poizve se: Tržaška cesta 50, Glince - Vič.

Objave

Sejem v Domžalah
se bo vršil vsled nedelje v ponedeljek dne 5. maja t. l. Ob tej priliki se bo oddajal v zakup stojniški prostor, na kar se opozarjajo zainteresenti.

Lokomobila
Wolfova, 18/20/25 KS, na lastnem vozu, s pregrevanjem, s pomožno pečjo za ravno resetko, z 18 m dolgim dimnikom, z dvema jermenoma, v sploh dobrem stanju, je naprodaj po ugodni ceni. Interesente stroj lahko ogledajo pri g. J. Costi na kolodvoru, Dobrepolje

Zahvala.
Ob priliki mojega odhoda od firme D. Hribar v Kočevje, se tem potom še enkrat vsem delavkam za prekrasna darila, cvetje in meni izkazano ljubezen ter spoštovanje - iskreno zahvaljujem.

Franta Rožek, plet. mojster.

Naročajte SLOVENCA
najcenejši slovenski dnevnik

Stroj. miz. pomočnik
često izvežban, se takoj sprejme. - Tvornica pohištva Andrej Kregar in sinova, št. Vid nad Ljublj.

Hlapca
vestnega za h konjem in vsa kmetijska dela sprejme Izidor Florjančič v Dravljah pri Ljubljani.

Služkinja
katera je vajena tudi dela na polju in ima veselje do gostilne, se sprejme takoj. Starost 20-30 let. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 5068.

Šivilja
v sredini mesta išče vajenka. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5069.

Učenka za trgovino
z manufakturnim, galanterijskim in modnim blagom, katera ima veselje do trgovine, pridno ter poštenih in priproštih staršev z dežele, se sprejme v boljšo trgovino na Gorenjskem. Sprejememo samo res pridno deklico. - Dopise je poslati upravi »Slov.« pod šifro »Marljiva trg. vajenka« št. 5083.

Potnike
prvovrstne, marljive moči za obisk zasebnih odjemalcev po vsej državi - iščemo proti dobremu zaslužku. Ekspert Mignon, Zagreb, Nikoličeva 14.

Dekle
ki zna tudi kuhati, dobi takoj službo. Naslov v upravi pod št. 5080.

Strojepisko
s prakso, zmožna slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika ter stenografije, išče večje ind. podjetje v Ljubljani. Ponudbe pod »Strojepiska« na Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova 2/II.

Soboslikarske
in pleskarske pomočnike za mesto in deželo sprejme v stalno delo z dobro plačo Tone Malgaja, d. z. o. z., Ljubljana.

Suhe hruške
tepke za žganjekuho, se dobijo pri: Peter Šetina, Sevnica ob Savi.

Osební auto
petsedežen, malo rabljen, v dobrem stanju, prodam. Naslov pove oglašni oddelček »Slovenca« pod št. 4976.

Gostilno
prodam v Zagrebu na promet. kraju blizu glav. kolodvora. Lepi in veliki prostori. Takoj za prevzeti. - Ponudbe poslati na Vlatka Latinčiča, Ilica 131, Zagreb.

Tesan les
popolnoma suh, za takojšnje uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi »Ili-rija«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, - tel. 28-20.

Prodám bencin motor
(stabilni) 4 1/2 KS in parni stroj 3 KS. Oba stroja sta v dobrem in za obrat zmožnem stanju. Cena po dogovoru. Ogleda se pri Telban Francu, mizarju v Verdu pri Vrhniki, kjer se izve tudi cena.

Osební Fiat
z novo pnevmatik in plačano takso, v dobrem stanju, je v ptujskem srezu naprodaj po ugodni ceni. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4355.

Veliko spalnico
lepo, iz mecesnovnega lesa, in staro jedilnico po ugodni ceni prodamo. - Skladišče v Mariboru, Meljska cesta 29.

Otroški voziček
dobro ohranjen, prodam. Naslov pove uprava Slo-venca pod št. 5093.

Imate koklje
Pustite jih sedeti na praznih jajcih in dajte jim potem enodneva piščeta stajerskega plemena, ki jih dobite pri Novošaleškem perutinarstvu, Velenje, skoraj zastoj. - Komad stane od 5 Din naprej. - Jamčimo, da dospejo živi.

Razno

Zasebno pravico
takoj sprejme samska ženska za trg na deželi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5095.

Obrt

Entlanje Din 1-50 m
Strojno-ročno vezenje zastorov, preprog, kuh. garnitur itd. Predtiskarija. Izdelovanje damskega perila, najceneje M. Sedovnik, Florjanska 6, Ljubljana.

Vezenje
nevestinih oprem, zaves, pregrinjaj, najcenejše in najfinejše Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. - Entlanje, azuriranje, predtiskanje takoj.

Naročajte SLOVENCA
najcenejši slovenski dnevnik

POHIŠTVO
priprosto in najmodernejšo Vam nudi trvdka po izredno nizki ceni
KREGAR IN SINOVA
Št. Vid nad Ljubljano - nasproti kolodvora

Nadvse spoštovanemu
Laboratoriju »ALGA« na Sušaku.

Izjavljam, da sem z Vašim dobrim zdravilom »Energín« železnim kina-vinom, ki ga je vporabljal moj sin, povsem zadovoljen. Zakaj danes, po porabi 6 velikih steklenic, izgleda moj sin, kot razvidno iz slike, močan in zdrav.

Okrevanje se je pokazalo najprej v dobrem teku, zdravem izgledu na obrazu in telesni teži, ki se stalno viša. - Vaše zdravilo »Energín« železno kina vina hvalijo tu mnogoteri, ker je njegov uspeh hiter in zanesljiv. - Priporočam ga povsod, kjer morem, ker sem prepričan o sijajnem uspehu. Komurkoli je potrebno okrepjenje telesa in krvi, naj si nabavi »Energín«.

Hvaležni
Jurij Dorotić

Vis.

V KRVI JE ZDRAVJE! Samo močna, čista in zdrava kri lahko brani in vzdržuje naše telo. - V tem najboljšem letnem času je krepljenje krvi potrebno vsem otrokom, vsem odraslim, ki so MALOKRVNI, BLEDICNI, NIMAJO TEKA, IMAJO SLABE ŽIVCE, NEMIRNO SPANJE itd. KRI potrebuje hranilnih sredstev, ki vsebujejo železo. Eden tak preparat poznajo vsi zdravniki in ga je preizkusilo na tisoče ljudi, preparat, ki se dobi v vseh lekarnah in drogerijah pod imenom

Energín železno kina vino

»ENERGIN« potrebuje vsak deček in deklica med 12 in 15 letom, v dobi hitrega razvoja, ker je to doba, ko morata imeti MOČNO, ZDRAVO IN ČISTO KRI. »ENERGIN« potrebuje vsak šolo obiskujoči otrok. - V lekarnah: 1 polliterska steklenica Din 40/-

Po pošti razpošilja: **Laboratorij »ALGA« - Sušak.**

3 velike steklenice »ENERGIN« Din 128/-, 6 velikih steklenic »ENERGIN« Din 248/-
1 velika steklenica zastoj

Slaščičarji, peki, hoteli in restavracije - rabite samo

Caino margarin maslo

ker je cenejši in enak narav. surovemu maslu, ker je izdelan iz sveže smetane in rumenjaka in stane le 26 Din kg

Franjo Svoboda, Zagreb, Zerjavičeva ul. 2.

Vino

Silvanec iz leta 1923., večkrat pretočen za buteljke, Bjelina, Silvanec, Traminac, Rizling in Černina iz let 1928. in 1929. - nudi »Oskrbništvo graščine Impolca, pošta Sevnica, Dolenjsko«.

Kurja očesa
Najboljše sredstvo proti kurjitim očesom CLAVEN 10 mast

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. HRNJAK
Iekornar - SISAN

Globoko potrti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da se je Bogu dopadlo poklicati k Sebi našo preljubo soprogo, odnosno mater in teto, gospo

Marijo Dimnik roj. Cunder

danes ob pol 8 zjutraj, v 63. letu starosti, večkrat prevideno s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi in mučni bolezni. Pogrebni sprevod predrage rajnice bo v nedeljo 4. maja ob 3 popoldne od hiše žalosti v Jaršah št. 6 na pokopališče k Sv. Križu.

Svete zadržne maše se bodo brale v več cerkvah. Preblogo rajnico priporočamo v pobožno molitev.

V Jaršah ob Savi, dne 2. maja 1930.

Mihael, soprog - bivši dež. poslanec.
Martin, župni upravitelj, Jožef, posestnik, Mihael, posestnik, Ivan, posestnik, Mici, Franc in Ignac, otroci.

Zahvala

Za premnože dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob smrti našega srčno ljubljenega očeta, strica in tasta, gospoda

Antona Zabukovca

se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujemo. - Posebno zahvalo smo dolžni g. zdravniku za njegovo izredno pozornost in požrtvovalnost, častitim sestram usmiljenkam za njihovo požrtvovalnost in tolažilne besede, vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev ter končno vsem prijateljem in znancem, ki so blagega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi poslednji poti.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v torek dne 6. maja 1930 ob 7 zjutraj v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

Ljubljana, dne 2. maja 1930.

Globoko žalujoči ostali.